

Source: <https://www.shutterstock.com/image-photo/happy-smiling-boy-glasses-thumb-going-675334717>

Kako koristiti humor u nastavi?



ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТЪР ЗА ИНОВАЦИИ
ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И КУЛТУРА



KLARA S.P.
LEARN TEACH MOTIVATE

PROJEKAT:

Humour in the Classroom (Humor u nastavi) - "HUMOUR"

KOORDINATOR:

**EVROPSKI CENTAR ZA INOVACIJE, OBRAZOVANJE, NAUKU I
KULTURU IZ BUGARSKE**

Ova publikacija je rezultat partnerskog rada šest partnera – Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu iz Bugarske, SMART IDEA iz Slovenije, Turk Egitim-Sen iz Turske, JumpIN Hub - Associação para a Inovação e Empreendedorismo iz Portugala , JU OŠ "Stari Ilijaš" iz Bosne i Hercegovine i Savjetovanje i pomoć u poslovnim uslugama iz Slovenije - u okviru Erasmus plus projekta Humour in the Classroom (Humor u nastavi) - "HUMOUR" (2020-1-BG01-KA201-079161).

Tekst i slike publikacije mogu se kopirati, pohraniti u sistem za pretraživanje ili prenijeti u bilo kojem obliku ili na bilo koji način, elektronski, mehanički, fotokopiranjem, snimanjem ili na drugi način, bez prethodnog dopuštenja partnera samo u nekomercijalne svrhe i u svrhe edukacije. Molimo ostavite referencu na izvorni materijal i autore ako ga kopirate. Za komercijalnu reprodukciju i bilo koja druga pitanja u vezi ove publikacije kontaktirajte:

Filiz Ekenler: marerasmus42@gmail.com

PDF verziju koju možete preuzeti na engleskom, bugarskom, portugalskom, slovenskom, bosanskom i turskom možete pronaći na adresi <https://humour.erasmus-projects.eu>

Projekat je finansiran iz programa Erasmus+ Evropske unije. Ovaj dokument odražava samo stavove autora. S toga, Europska komisija i Bugarska nacionalna agencija ne mogu se smatrati odgovornima za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njima.

SADRŽAJ

✓ Šta je humor?	5
✓ Vrste humora	6
✓ Kako koristiti humor u nastavi?	8
✓ Pozitivne strane humora	9
✓ Negativne strane humora	9
 Korištenje humora u nastavnim aktivnostima	 10
✓ Igrom i smijehom, spriječimo vršnjačko nasilje u školi	11
✓ 10 šaljivih aktivnost - za "razbudit" kada na času postane dosadno	14
✓ Igre i aktivnosti koje učenje čine zabavnim	19
✓ 5 načina kako koristiti humor u nastavi	22
✓ Kako efikasno koristiti humor u nastavi?	27
✓ Zabavno spelovanje i izgovor riječi	30
✓ Učenje pjesmica uz igru	33
✓ Množimo sa osmijehom	34
✓ Humoristične aktivnosti za opuštanje na času	36
✓ Učimo engleski jezik sa karticama	42
 Poboljšanje motivacije / aktivnosti učenika u nastavi	 44
✓ Classcraft-višenamjenska platforma za igrice u obrazovanju	45
✓ Korištenje igrica u nastavi	47
✓ Video kreacije u učionici	50
✓ Eurekit - matematičke igre	51
✓ APP Milage Aprender+ (Saznajte više)	55
✓ Uključenost učenika kroz humor	57
✓ Reciklirajmo uz osmijeh i spasimo našu Planetu	61
✓ Simulacija kretanja čestica elastične sredine	64
 ✓ Svečana proslava prvog časa hemije	 67
✓ Igranje sa loptom na času njemačkog jezika	70

Knjige i materijali za edukaciju	72
✓ Slobodni stilovi učenja	73
✓ Knjiga: Humor u nastavi matematike: Zadaci za učionicu	77
✓ Radionica / Trening - Pedagogija smijeha	80
✓ Jezive priče iz historije Portugala (Zbirka knjiga)	83
✓ Vodič za nastavnike za sprječavanje i rješavanje problema sa disciplinom učenika	85
✓ Izokrenuta priča	90
Poticanje kreativnog učenja	94
✓ 10 načina na koje nastavnici mogu učionice učiniti ugodnjim za učenje	95
✓ 5 inovacija u učionici bez tehnologije, ideje za početak	101
✓ Dekoracija učionice - treba da motiviše učenike za rad, a ne da ih ometa	106
✓ Digitalni stripovi u učionici	108
✓ Oživljavanje online nastave koristeći humor	110
✓ Dodavanje drame u lekcije	113
✓ Drama u nastavi	115
✓ Iskoristite sve vrste inteligencije	117
Poboljšanje odnosa nastavnik – učenik	120
✓ 10 savjeta za poboljšanje odnosa nastavnik-učenik	121
✓ Osjećaj za humora i odnosi nastavnik-učenik kod djece školskog uzrasta	124



Source: <https://www.canstockphoto.com/many-kids-play-with-plastic-blocks-in-23792982.html>

ŠTA JE HUMOR?

Humor je sposobnost osobe da izazove smijeh i pruži zabavu. Izraz potiče od medicine starih Grka, koja je zagovarala da ravnoteža tekućina u ljudskom tijelu, poznata kao humor (latinski: humor, "tjelesna tekućina"), kontrolira ljudsko zdravlje i emocije.

Humor je obrazovno sredstvo, koje je potrebno češće koristiti u učionicama. Ipak, kao što ćemo dokazati u daljem tekstu, nastavnici često nisu adekvatno obučeni da koriste ovu metodu na časovima.

*Humor je nedovoljno iskorišteno sredstvo
ali vrlo jednostavno za implementaciju
i ima veliki uticaj na učenike.*

Efekat humora je kognitivna pristranost zbog koje ljudi bolje pamte informacije kada ih percipiraju kao duhovite.

Osim poboljšanog pamćenja, humor je koristan i zbog toga što povećava interes, povećava nivo energije i smanjuje negativne emocije, što ga čini učinkovitim sredstvom u raznim situacijama.

Da biste efikasno koristili humor, trebali biste biti sigurni da su vrsta i stil humora koji koristite prikladni; to znači, naprimjer, da ćete često htjeti izbjegavati humor koji vrijeđa vašu publiku ili humor koji je previše ekstreman.

Da biste efikasno koristili humor, trebali biste se pobrinuti i da količina humora koju koristite bude odgovarajuća, kao i da su vrijeme i način korištenja vašeg humora također prikladni.

Ne postoji jedini pravi način korištenja humora, jer prikladnost i efikasnost humora ovise o faktorima kao što su okolnosti u kojima se nalazite, ljudi s kojima razgovarate i cilj koji se nadate da ćete postići. Na vama je da to uzmete u obzir pri odlučivanju hoćete li, kada i kako koristiti humor.

VRSTE HUMORA

1. humor povezan sa nastavnim sadržajem
2. smiješne priče (nadati se da su u vezi sa sadržajem)
3. humoristični komentari, omalovažavajući humor, neplanirani humor (spontan, nenamjerni)
4. šale, zagonetke, dosjetke, smiješni rekвизiti i vizuelne ilustracije
5. prikladno / neprikladno korištenje humora u nastavi

Humor može biti nevjerojatno sredstvo u nastavi.

Međutim, kao i većinu stvari u životu, potrebno ga je koristiti umjerenog. Previše humora može biti štetno jer može narušiti kredibilitet nastavnika i rezultirati gubitkom fokusa na nastavne ciljeve. To je važno imati na umu pri podučavanju. Ako šala nije povezana sa onim što predajete, usmjerena na poboljšanje učenja ili prikladna za publiku, do učenja neće doći.

Koristi šaljivih priča u nastavi su:

- ✓ Napredak u učenju.
- ✓ Napredak u motivaciji.
- ✓ Napredak u prisustvu časovima.
- ✓ Bolji rezultati na testovima.
- ✓ Napredak u divergentnom razmišljanju.
- ✓ Bolji interes za učenjem.
- ✓ Smanjena briga i stres pri učenju težeg gradiva.
- ✓ Stvaranje pozitivnog socijalnog i emocionalnog okruženja za učenje.
- ✓ Stvaranje uzajamne psihološke veze između učenika i obrazovnih institucija

Koristeći omalovažavajući humor, vi sebe ponižavate.

Ponekad je zabavno, ali također pretjerana potraga za komplimentima je signal niskog samopoštovanja. Počnite pričati viceve i smiješne priče. Kad se naviknete na ideju humora u učionici, razmislite o pričanju viceva i/ili smiješnih priča.

Neočekivani šaljivi sadržaji će pružiti priliku da učenici odgovore smiješkom ili smijehom.

- ✓ Izbjegavajte pričati viceve / priče koje ne znate dobro ispričati.
- ✓ Ne smijite se vicevima / pričama koje vi ispričate (pogotovo prije nego ih ispričate).
- ✓ Izbjegavajte započinjati sa "Ovo je vic..." ili "Nisam baš dobar u pričanju viceva ali..."
- ✓ Zapamtite da je najsmješniji dio priče ili vica na kraju, a ne u nekom drugom dijelu priče.
- ✓ Koristite pozitivan umjesto negativan humoristični sadržaj
- ✓ Upoznajte svoju publiku i njenu osjetljivost. Ako je dovoljno ne upoznate, možete je uvrijediti, a da toga niste ni svjesni.
- ✓ Učinite šale / priče ličnim i lokalnim koliko god je to moguće

Šale, zagonetke, dosjetke, smiješni rekviziti i vizuelne ilustracije utiču na:

- ✓ učenje učenika
- ✓ mišljenja koja formiraju o razredu i nastavniku
- ✓ na njihovo ponašanje s nastavnicima i prema nastavnicima.

Pedagozi koji koriste humor općenito imaju pozitivniju ocjenu od strane učenika, koji smatraju da upotreba humora čini proces učenja ugodnjim. Humor može biti djelotvoran, višenamjenski nastavni alat za edukatore početnike da prenose nastavni sadržaj , zadrže pažnju učenika, ublaže anksioznost, uspostave odnos sa učenicima i učine učenje zabavnim.



Source: <https://www.facebook.com/humourproject/photos/a.115115373735548/115114800402272/?type=1&theater>

KAKO KORISTITI HUMOR U NASTAVI?

Kako biste korištenje humorističnih sadržaja učinili efikasnim, želite obratiti pažnju na sljedeće stvari:

Vrsta humora. Naprimjer, općenito ćete htjeti izbjegići humor koji je štetan i usmjeren na članove vaše publike, jer ih takav humor može još više udaljiti.

Stil humora. Naprimjer, često ćete htjeti izbjegavati humor koji je vrlo suptilan ili ekstrem, jer takav humor može biti manje učinkovit od umjerenog.

Količina humora. Naprimjer, često ćete htjeti izbjegavati prečesto korištenje humora, jer to može biti neugodno i može učiniti da izgledate kao klaun.

Vrijeme humora. Naprimjer, čak i dobar humor može zpostati neprikladan i nedjelotvoran ako se koristi u pogrešnom trenutku.

Način pričanja šaljivih sadržaja. Naprimjer, čak i dobar vic ili šala može biti neprikladan i nedjelotvoran ako ga ispričate loše.

Korištenje prave vrste humora. Da biste učinkovito koristili humor, važno je obratiti pažnju na vrstu humora koju koristite. Naprimjer, kada je u pitanju korištenje humora u obrazovnom okruženju, različite vrste humora mogu dovesti do izrazito različitih ishoda:

- ✓ Korištenje pozitivnog humora povezano je s poboljšanim ishodima učenja, opuštenim okruženjem za učenje, boljom evaluacijom učenika, povećanom motivacijom za učenje, poboljšanim pamćenjem informacija i povećanim zadovoljstvom učenika.
- ✓ Korištenje negativnog humora, a posebno agresivnog humora koji je usmjeren na određene učenike ili grupe učenika, povezano je s lošijim ishodima učenja, tjeskobnim i neugodnim okruženjem za učenje, lošijim ocjenama učenika, većim ometanjem učenika i smanjenim zadovoljstvom učenika.

POZITIVNE STRANE HUMORA

- ✓ Humor smanjuje stres u razredu.
- ✓ Humor povećava kreativnost.
- ✓ Humor smanjuje prisustvo negativnog govora.
- ✓ Humor čini lekcije lakšim za zapamtitи.
- ✓ Humor pomaže da se više posla uradi. Humor je poput "predjela".
- ✓ Humor dovodi do smanjenja problema sa disciplinom.
- ✓ Humor učenike zainteresira za lekciju. Prilikom predstavljanja nove teme ili pojma, počnite tako što ćete učenike staviti u grupe i zamoliti ih da na malim bijelim pločama (poput slikovnice) nacrtaju ono što već znaju ili misle o toj temi.
- ✓ Humor poboljšava vaš odnos s porodicom.
- ✓ Humor gradi tim i porodicu.

NEGATIVNE STRANE HUMORA

- ✓ Neuspjeli pokušaji humora
- ✓ Neuspjeli pokušaj da se shvati nivo razumijevanja učenika informacija koje mu se objašnjavaju
- ✓ Uvredljiv, grub ili sarkastičan humor
- ✓ Previše se trudite da biste bili smiješni
- ✓ Šale o određenim učenicima
- ✓ Humor koji nije povezan s temom časa
- ✓ Humor koji je zastario
- ✓ Smijanje vlastitim šalama
- ✓ Humor koji vam se obije o glavu



Source: <https://www.teachstarter.com/us/blog/tips-for-teaching-boys-us/>

Korištenje humora u nastavnim aktivnostima

Naziv dobre prakse	Igrom i smijehom, spriječimo vršnjačko nasilje u školi
Izvor (organizacija, država)	Grupa škola iz Monçaoa, Portugal
Područje dobre prakse	humor u nastavi / školi
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Igrom i smijehom, spriječimo vršnjačko nasilje u školi je PRVA edukacijska igra u Portugalu koja ima za cilj primarnu prevenciju vršnjačkog nasilja u školi. Cilj igre je uklopliti sljedeće pojmove:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OBRAZOVANJE • IGRICE • NOVE TEHNOLOGIJE <p>Sastoji se od kompleta: društvena igra + digitalna igra (sa još 4 igre). Cilj igre je doći do Zabavnog parka - Parka prevencije, ali da biste tamo stigli, potrebno je odgovoriti na pitanja, uraditi testove mimikrije ili odglumiti situacije na temu, kako biste napredovali u igri i prikupili "zelene tragove stopala ", koji se zatim zamjenjuju za zlatni ključ koji daje pristup željenom parku.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Društvena igra:</p> <p>Društvena igra sastoji se od 40 polja kojim će djeca morati proći dok ne dođu do takozvanog Parka za prevenciju vršnjačkog nasilja u školi, a zbog toga je određeno nekoliko pravila koja se moraju pročitati prije početka igre i kojih se učesnici moraju pridržavati tokom cijele igre. Postoji 6 piuna i 1 kockica s kojima se može igrati 2 do 6 djece ili 2 do 12 djece.</p>

Ukupno postoje 52 kartice, 30 s pitanjima koja se odnose na temu školskog nasilja, 11 s porukama koje uključuju riječi i crteže koji se odnose na problem, a 14 s takozvanim „zelenim tragovima prevencije“. Ova pitanja su organizovana na ploči u 3 grupe: obojena grupa, grupa malih poruka i grupa zelenih tragova prevencije. Tu su i zlatni ključevi koji vam jedini omogućuju da na kraju uđete u Park prevencije.

Novosti:

PRIMJER OVE DRUŠTVENE IGRE GDJE SU DJECA PIUNI U IGRI. OVA VERZIJA JE ZABAVNIJA ZA PREZENTOVANJE IGRE.



Digitalna igra:

U drugom izdanju ovog nastavnog alata, digitalna igra se dobiva slanjem koda e-poštom, koji se nalazi na kraju knjige pravila, a koja dođe u kutiji za igricu „Igrom i smijehom, spriječimo vršnjačko nasilje u školi“.

Nakon što se instalira na računaru ili tabletu, ulaz u igricu je preventivni park koji djecu automatski usmjerava na igralište sa nizom ljudiški. Sve četiri ljudiške predstavljaju igre povezane sa školskim nasiljem:

- ✓ Igra riječi;
- ✓ Memorij;
- ✓ Pitalice;
- ✓ Igra crtanja.

	<p>Da bi se pristupilo ovim igrama, potrebno je kliknuti na balon svake ljuljačke (balon 1, 2, 3, 4).</p>  <p>Također treba napomenuti da je cijela ova igra popraćena objašnjenjima, a odabirom jedne od igara počinje zabava povezana s učenjem.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	Ova je igra namijenjena djeci u prvom i drugom ciklusu osnovnog obrazovanja, ali i roditeljima, učiteljima, socijalnim pedagozima, psiholozima, socijalnim radnicima, društveno-kulturnim animatorima, kao i ostalim strukama i institucijama koji se bave radom s mladima kako bi se spriječio ovaj problem.
Dodatne informacije	<p>ZANIMLJIVOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> Likove u igrama su nacrtala djeca; Pitanja za igru su osmišljena prilagođana dječijem govoru; Igra je objavljena i u portugalskom školskom priručniku za 4. razred "Velika avantura" od grupe autora; Igra je pobijedila na 12. regionalnom takmičenju IPBragança Poliempreende, 2015. i osvojila počasno priznanje na nacionalnom nivou; Nastala je po Agendi IAC -a (Instituta za podršku djeci) 2016 Ovo je već drugo izdanje igrice
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://jogobullying.com/</p> <p>https://www.aemoncao.com/news/brincar-e-rir-o-bullying-vamos-prevenir</p> <p>https://www.facebook.com/jogobullying/posts/1870686539757358</p>

Naziv dobre prakse	10 šaljivih aktivnosti - za "razbudit" kada na času postane dosadno
Izvor (organizacija, država)	od Lucie Renard – BookWidgets iz Belgije
Područje dobre prakse	motivisanje učenika zabavom
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Iz nekog razloga vaši učenici više ne prate pažljivo nastavu. Nisu koncentrisani i počinju pričati na času. Postoji mnogo razloga koji uzrokuju ovo:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Posljednji je čas za danas ● Petak je popodne ● Učenici su umorni nakon užine ● Ponedjeljak je ujutro ● Nastavni sadržaj je dosadan (i to se dešava!) ● Nastavni sadržaj je nebitan vašim učenicima ("zašto ovo moram učiti?") ● Dugo pričate bez interakcije sa učenicima ● Učenici su umorni ili nenaspavani ● U učionici je pretoplo ili prehladno <p>I još mnogo toga</p> <p>Ako primijetite da učenici gube pažnju zbog nekog od ovih razloga, vrijeme je da razmislite o zabavnoj igri u učionici. Interaktivne aktivnosti za zagrijavanje su zabavne učenicima, ali nastavnici također moraju uzeti u obzir da je razlika u godinama među učenicima vrlo važna. Zato sam odabrala najbolje primjere ovih aktivnosti za različite uzraste, međutim, neki se mogu koristiti za bilo koju dob. Nemojte žuriti sa zaključivanjem da su vaši učenici prestari za ovakve aktivnosti! Zabavne aktivnosti za učenike uvijek će unijeti aktivnu promjenu u učionicu, pa ih gotovo svi učenici prihvaćaju raširenih ruku.</p> <p>Aktivnosti za zagrijavanje namjenjene za osnovnu školu</p>

Ovo je 5 zabavnih aktivnosti za učenike osnovnih škola. Oni su jednostavni pokretači energije i zabavne igre na času. Uvijek je dobra ideja započeti dan motivacijskom aktivnošću u učionici.

1. "Prrr" i "Pukutu"

Ova igra u učionici prikladnija je za malu djecu. Zamolite sve da zamisle dvije ptice. Jednu po imenu "Prrr", a drugu po imenu "Pukutu". Ako pozovete "Prrr", učenici moraju stati na prste i pomaknuti laktove u stranu. Kada pozovete "Pukutu", učenici moraju ostati mirni i ne mogu se pomaknuti. Ako se neki učenik pomakne, diskvalificiran je. Ovaj učenik može odvratiti pažnju drugih učenika.



2. Zujanje (Zzzzz)

Zamolite grupu učenika da ustane i formira krug. Svi se izmjenjuju izgovarajući broj počevši sa 1, 2, 3 i tako dalje. Naravno, postoji caka. Na svakom broju koji sadrži 4 ili je pomnožen sa 4, učenik mora izgovoriti ZZZZZ umjesto broja. Sljedeći učenik samo nastavlja seriju kao i obično.

Na primjer: 1 - 2 - 3 - zzzzz - 5 - 6 - 7 - zzzzz - 9 - 10 - 11 - zzzzzz - 13 - zzzzzz - 15 - zzzzz - 17

Možete odabrati bilo koji broj koji bi mogao biti bitan i zamijeniti zzzzz drugom riječi. Ova igra je odlična kada podučavate množenje brojeva ili učite koliko je teško raditi dvije stvari istovremeno (razmišljati dok čekate svoj red).

3. Napravi slovo od svog tijela

Podijelite svoj razred u male grupe (4-5 učenika po grupi). Svaka grupa mora smisliti skraćenicu o onome što je do sada naučila.

Skraćenica ne može biti duža od broja ljudi u grupi. Ako u grupi imaju 4 osobe, skraćenica će imati samo 4 slova.

Kada pronađu skraćenicu, grupe moraju koristiti svoje tijelo za pisanje slova. Druge grupe moraju razgovarati o značenju slova.

Nakon toga riječi zapisujete na papir. Dijelite ih po učionici i koristite ih do kraja časa. Pomoću ove aktivnosti možete vidjeti šta su se sve vaši učenici zapamtili i dati im alat koji mogu koristiti da se podsjete.

4. Rozi palac

Nastavnik kaže boju i dio tijela. Učenici moraju pronaći predmet u prostoriji koji ima tu boju, a zatim dodirnuti objekt odabranim dijelom tijela. Na primjer, ako nastavnik kaže „crveni nos“, učenici moraju pronaći crveni predmet i dodirnuti ga nosom. Nastavnik nastavlja govoriti boje i dijelove tijela.

Da biste učinili igru interesantnijom, možete u nju unijeti takmičarskog duha. Od učenika koji su prespori u izvršavanju zadatka može se zatražiti da sjednu. Učenik koji ostane posljednji u igri je pobjednik.



5. Galerija sportova

„Galerija sportova“ je veoma intenzivan primjer aktivnosti za zagrijavanje. Nastavnik govori različite sportske vještine. Učenici ih moraju oponašati najmanje 10 sekundi. Nakon nekog vremena nastavnik ubrzava tempo. Nekoliko sportskih vještina koje nastavnik može reći:

- ✓ Skaći
- ✓ Žongliraj sa fudbalskom loptom
- ✓ Pleši kao balerina

- ✓ Udaraj bejzbol palicom
- ✓ Zamahuji golf palicom
- ✓ Skijaj spust
- ✓ Serviraj u tenisu
- ✓ Ispaljuj strijelu

Aktivnosti za zagrijavanje namjenjene za srednju školu

Znam da mnogi nastavnici imaju poteškoća kada treba sve stići ispredavati. Ponekad i dalje želite naučiti svoje studente mnogim stvarima, ali premalo je vremena. Molimo vas da u nastavu uključite aktivnosti za zagrijavanja namijenjene srednjoškolcima. Sigurna sam da će im se svidjeti ovaj kratki odmor i da će te ih nakon toga zadržati skoncentrisanim. To će vam zapravo uštedjeti neko vrijeme jer će raditi bolje.

6. Slaži mi nešto

Ova aktivnost je zabavan način da bolje upoznate svoje učenike. Ne samo osnovne stvari o njima, poput mjesta gdje žive ili ako imaju brata, već stvarne priče i anegdote.

Učenici moraju ispričati 3 činjenice o svom životu. Nešto što im se dogodilo. Dvije od njih bi trebale biti istinite, a jedna bi trebala biti laž. Ostali učenici moraju otkriti koja je laž. Iznenadit ćete se kakve se lude stvari zaista mogu dogoditi! (Ili koliko dobro vaši učenici mogu lagati!)

7. Muzički rulet ključnih riječi

Nastavnik treba da pripremi kartice s ključnom riječi. Ključne riječi odnose se na lekciju (umjesto kartica možete koristiti i „Randomness widget“ iz BookWidgets -a). Učenici sjede u malim grupama sa tabletom ili računarcem. Vi ili neko od vaših učenika bira karticu. Grupe moraju pronaći naslov pjesme u kojoj se spominje ključna riječ. Grupa koja je prva pronađe, može pustiti svoju pjesmu da svira na iPadu.

Ova aktivnost povezuje ključne riječi sa pjesmama. Učenici će se sjećati vaše lekcije svaki put kada čuju pjesmu ili će se sjetiti vaših ključnih riječi razmišljajući o toj pjesmi.

8. Stani na tu stolicu

Za ovu igru u učionici učenici moraju biti fleksibilni i uravnoteženi. Za svakog učenika nastavnik postavlja stolicu. Sve stolice trebaju biti poredane u jednu liniju. Svaki učenik mora stajati na stolici. Zatim ih nastavnik zamoli da se na stolicama poredaju određenim redoslijedom. Na primjer: "Želim da se poredate od mlađih ka starijim." Učenici sada moraju promijeniti mjesto bez dodirivanja tla. U ovoj aktivnosti učenici se međusobno bolje upoznaju na interaktivan način. Nastavnik može izdati druga naređenja poput: „od visokih do malih“ ili "od A do Ž". Svaki put učenici moraju promijeniti položaj, a da ne gurnu nekoga sa stolice. Ako aktivnost želite učiniti izazovnijom, možete postaviti vremensko ograničenje.



9. Slijepi umjetnik

Jedna od mojih omiljenih igara za učenike je definitivno ova! Neka vaši učenici formiraju parove. Učenici se ne smiju vidjeti. Jedan učenik dobije crtež koji ste ranije pripremili. U idealnom slučaju, crtež bi trebao biti nešto bitno u vezi sa onim što predajete.

Učenik koji drži crtež mora dati dobre upute drugom učeniku. Ostali učenici moraju to nacrtati, a da ne mogu vidjeti originalnu sliku. Ako želite učiniti igru još zanimljivijom, možete postaviti različite uslove. Naprimjer: bez postavljanja pitanja, učenici moraju crtati rukom kojom inače ne pišu itd. Zar niste znatiželjni kakvi će bit rezultati? Kada koristite ovu aktivnost za ponavljanje gradiva, dopustite paru da objasni ostatku razreda o čemu je crtež.

10. Slagalice

	<p>Podijelite svoje učenike u četiri grupe. Upotrijebite četiri prazne slagalice, koje možete nabaviti u umjetničkim i zanatskim radnjama, i zamolite grupe da nacrtaju na slagalici nešto što su učili danas. (Crtanje, citati, oblaci riječi itd.) Poslije, kada budete ponavljali gradivo, možete dopustiti učenicima da slažu slagalice jedni od drugih. Slagalice možete i sami osmisliti i dopustiti učenicima da ih slože. To će oduzeti manje vremena. Druga mogućnost je da koristite fotografiju i napravite slagalicu sa BookWidgeta.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Ove aktivnosti će definitivno poboljšati učeničku pažnju i učiniti da im bude manje dosadno na časovima.
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici će sigurno dobiti dodatne bodove od učenika za ovo jer je zabavno. Učenicima neće više biti dosadno i zabavit će se.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.bookwidgets.com/blog/2016/10/15-fun-classroom-energizers-for-students

Naziv dobre prakse	Igre i aktivnosti koje čine učenje zabavnim
Izvor (organizacija, država)	Corinne Jacob - Bloger
Područje dobre prakse	Motivacija učenika
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Šta čini dobrog učitelja? Iako će svaki pojedinac imati drugačiji odgovor, dobar učitelj je svako ko osjeća uspješnim nakon što je sve najbolje što ste mogli, i kada ustanovite da su vaši učenici bili aktivni tokom cijelog časa i da su pritom naučili nešto novo.

Uostalom, poučavanje je umjetnost i zasigurno nije za svakoga. Neki učitelji mogu učiniti zanimljive lekcije dosadnima, dok drugi mogu učiniti najjednostavnije lekcije vrijednim razmišljanja! Jedan jednostavan i efikasan način da potaknete učenje u učionici i učinite ga zabavnim je korištenje zabavnih igara i aktivnosti u učionici! Evo nekoliko ideja koje bi mogle pomoći.

Luda igra sa loptom

Pripremite listu pitanja za igru o temi koju ste nedavno obrađivali na času. Podijelite odjeljenje u dva tima i odaberite učenika iz jednog od timova koji će odgovoriti na prvo pitanje. Ne dopustite timovima da međusobno razgovaraju o odgovorima jer je cilj provjeriti koliko svaki učenik razumije temu. Ako odabrani učenik odgovori tačno, mora baciti loptu u jednu od tri papirnate čaše, svaka označena sa 5, 10 ili 15 bodova i osvojiti bodove za svoj tim. Bodove pišite na tabli kako bi timovi mogli pratiti napredak. Nastavite igrati igru između timova dok ne postavite sva pitanja. Tim sa maksimalnim brojem bodova pobjeđuje. Nagrade za pobjednika mogu biti da ne rade domaću zadaću, slobodno vrijeme, dodatno vrijeme za računaram itd.

Zanimljivi papirići za glavu

Ovo je zabavni preokret klasične igre Trake za glavu. Umjesto da koristite trake za glavu kao u Headbanzu, koristite ljepljive papiriće da na njih napišete bilo koje riječi (bitne za nastavni plan i program razreda). Zalijepite jedan od papirića na glavu učenika ne dopuštajući mu da pogleda riječ. Učenik mora shvatiti koja je riječ na njegovom čelu tražeći od vršnjaka tragove. Ako je riječ na ljepljivom papiriću "cvijet", tada tragovi mogu biti "oprašivanje", "šareno", "proleće", "latice" itd. kako bi igrač lakše pogodio riječ!

Tabla za pikado

Napravite džinovsku tablu za pikado i na svako polje table napišite po jedno pitanje. Budući da pravljenje pikado ploče uključuje mnogo matematike, možete razmislit i o zamjeni aktuelnih pitanja

	<p>matematičkim kvizovima i zagonetkama kako biste igru učinili još zabavnijom! Zatim prozovite učenike bez određenog redoslijeda da bacaju strelicu i odgovore na pitanje koje strelica pogodi! Nemojte ograničiti tablu za pikado na uobičajenih 20 polja. Slobodno izmjenite pravila kako biste prilagodili dovoljno polja, tako da svako dijete dobije priliku odgovoriti na neko pitanje sa table.</p> <p>Monopol razreda</p> <p>Ovo može biti popularna igra sa razredom jer ih ne morate dijeliti na timove da biste je igrali! Pripremite listu pitanja o određenoj temi i napravite lažni novac te ga podjednako raspodijelite među učenicima. Dozvolite im da ulože onoliko novca koliko se osjećaju sigurni u pitanje koje postavljate. Ako dobiju tačan odgovor, zadržavaju novac, inače ga prosljeđuju sljedećem igraču. Odigrate najmanje tri runde tako da se gotovina prenese dovoljno puta. Pobjeđuje učenik koji ima najviše novca na kraju igre.</p> <p>“Lopta sa pitanjima”</p> <p>Uzmite šarenu loptu za plažu i napišite na nju što više pitanja. Zatim neka učenici sjednu u krug. Cilj igre je uhvatiti loptu. Kada učenik uhvati loptu, mora odgovoriti na pitanje koje mu dodiruje desni palac. Ako ispusti loptu, tada ćete je moći baciti natrag u krug. Nastavite igru sve dok učenici ne odgovore na sva pitanja.</p> <p>Ovakve jednostavne igre ne samo da će vam pomoći da vježbate pređeno gradivo sa svojim učenicima na času, već će i povezati učenike! Voljela bih čuti koje druge ideje imate kako bi učenje u učionici bilo zabavnije.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Upute su lahke za slijediti, a aktivnosti se mogu koristiti u različitim razredima.
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici i učenici će definitivno uživati u ovim brzim aktivnostima kako bi na svojim časovima donijeli više zabave.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.whatihavelearnedteaching.com/games-and-activities-to-make-classroom-learning-fun/

Naziv dobre prakse	5 načina kako koristiti humor u nastavi
Izvor (organizacija, država)	USA
Područje dobre prakse	Korištenje humora u nastavi
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>SMIJE SE! Charlie Chaplin je rekao: "Dan bez smijeha je izgubljen dan", a ja se slažem u potpunosti! Ali može li se smijeh zaista unijeti u učionici? Apsolutno! Ovih pet strategija nasmijat će vas i vaše učenike u tenu i učiniti da vaši učenici lakše uče!</p> <p>Postoji mnogo strategija koje koristimo za motivisanje učenika. Svaki nastavnik želi povećati interesovanje i učešće učenika na času, zar ne? Jedna od strategija da se to najbolje postigne je korištenje humora u nastavi. Brojni su pozitivni rezultati svakodnevnog korištenja humora u nastavi, kako za vaše učenike tako i za vas same. Neki su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ povećan entuzijazam i pouzdanje ✓ radost i sreća ✓ optimizam ✓ spremnost da riskiraš ✓ smanjenje stresa <p>Istraživači se slažu da djeca koja se smiju u učionici razvijaju snažnu komunikaciju i vještine kritičkog razmišljanja, postaju kreativnija i lakše se nose sa stresom. Kada se djeca zajedno smiju u grupi, oni stvaraju osjećaj timske saradnje, razvijajući snažnu vezu sa svojim drugarima iz razreda i učiteljima.</p> <p>Humor je spontana aktivnost koji pomaže povezivanju djece bez obzira na njihove razlike.</p> <p>Smanjuje sukobe u učionici i povećava pažnju i aktivnost učenika. Zvuči previše dobro da bi bilo istinito? Nije! Korištenje humora na vašem času je jednostavno i lako. Evo nekoliko načina koji nam mogu pomoći da se svakodnevno smješkamo na času.</p>

5 načina :

1. Smijte se tokom jutarnjeg sastanka

Jutarnji sastanak je savršeno vrijeme da budete humoristični i započnete jutro sa osmjehom! Možete početi tako što ćete predstaviti smiješne načine pozdrava koje učenici mogu koristi da se jednom sedmično međusobno pozdrave. Dijeljenje smiješnih citata odličan je način da se poveća razmišljanje učenika i da ih se potakne na smisleni razgovor. Odabirom različitih citata možete neformalno "odrediti" što se učenicima u vašem razredu čini smiješnim. Povremeno dopustite učenicima da podijele smiješne priče koje su im se nedavno dogodile. Onih dana, kada učenici nemaju smiješnih priča za ispričati, uzmite "Dnevnik smiješnih događaja" razreda i ponovo se podsjetite nečega smiješnog što se dogodilo na času .

2. Vodite "Dnevnik smiješnih događaja" razreda

Zar se u vašoj učionici ne događaju najsmješnije stvari? Vodite dnevnik o tome! Naš dnevnik smiješnih događaja u razredu pomaže nam da zabilježimo smiješne uspomene na zajedničku školsku godinu. Učenici odgovaraju na jednostavna pitanja: "Šta se dogodilo i zašto je to bilo smiješno?" Bilježe datum i svoje ime i dodaju ih u naš dnevnik. Ova je knjiga savršena za uzeti sa police kada je učenicima potrebno da se dobro nasmiju! Ovaj jednostavan zadatak potiče na pisanje, čak i pisce koji nerado pišu, jer svi žele nešto napisati u ovaj dnevnik.

3. Vic dana

Ako pitate moj razred, reći će vam da je naš vic dana vrhunac njihovog dana i ono što im najviše nedostaje kada su odsutni! Učenici ulaze u učionicu nestrpljivo čekajući da pročitaju vic dana. Na polici držim malu korpu sa natpisom Vic dana. Unutra ima dovoljno kopija vica za svakog učenika. Učenici kritičkim razmišljanjem pokušavaju „riješiti“ vic. Vicevi i zagonetke promovišu nekonvencionalno razmišljanje jer potiču više prihvatljivih odgovora. Kako godina odmiče,

učenici vole pronaći mnoge „odgovore“ na vic, ohrabrujući i podržavajući svoje kolege sa svakim novim dijeljenim odgovorom. Učenici su motivisani da sudjeluju u raspravi o vicu, pa zauzvrat pravovremeno izvršavaju svoje jutarnje obaveze. Kako učenici počinju shvaćati složeniji humor u vicevima, nastavnik ih ohrabruje da pronalaze i dijele viceve u vezi sa sadržajem koji proučavamo, kao i da smisle svoje viceve.

4. Čitajte naglas smiješnu poeziju i prozu

Ima li boljeg načina da koristite prikladni humor od čitanja smiješne poezije i proze naglas? Lista smiješnih dječjih pjesmica i priča je beskrajna. Uzmi knjigu i pročitaj je. Ako se smješkatae dok okrećete stranicu, velika je vjerovatnoća da će to učiniti i vaši učenici! Ako mislite da nemate dovoljno vremena za čitanje smiješnih knjiga, pokušajte naći vremena pred kraj časa da biste pročitali bar nekoliko kratkih smiješnih pjesmica. Trebate li prijedlog nekih pjesmica za početak? Pokušajte s "Loš slučaj hihotanja" od Brucea Lanskyja,

"Gdje trotoar završava" od Shel Silverstein, "Te proklete vjeverice" od Adama Robina, Ciklus pjesama Amelia Bedelia od Peggy Parish i ciklus pjesama Ramona Quimby od Beverly Cleary. Dodatna korist od čitanja duhovite književnosti sa učenicima je ta što ćete primijetiti da se u pisanim radovima vaših učenika razvija humor i dosjetljivost.

5. Igrajte se riječima

Igra riječima je vještina razmišljanja višeg reda. Duhoviti humor u dosjetkama promoviše zadržavanje novih riječi u rječniku i može povećati vezu između novog i prethodnog učenja. Razmislite o izjavi: "Plišani medvjediči nikada nisu gladni jer su uvijek puni." Nakon što se završite sa hihotanjem, uvidite pametno igranje riječi. Čitanje ovakve dosjetke zahtijeva od učenika da razumiju višestruko značenje riječi "punjene", da shvate značenje riječi iz konteksta, da sve to zamisle kako bi bolje razumjeli šaljivu dosjetku, a zatim da se nasmiju zbog onog na šta se misli. To je puno učenja iz jedne rečenice! Igra riječi može se

	<p>koristiti za učenje riječi sa više značenja, homofona, sinonima i aliteracije. Pokušajte čitati knjige poput „Kralj koji je kišio“ od Fred Gwynne kako biste potaknuli studente na razmišljanje o dosjetkama. Napravite vlastitu knjigu dosjetki, sa ilustracijama koje predstavljaju pisanje vaših učenika. Započnite s igrom riječi u svojoj učionici već danas s ovom jednostavnom, ali zanimljivom BESPLATNOM aktivnošću koristeći fraze teške za izgovor. Ova aktivnost sadrži sve što vam je potrebno da povežete pisanje, aliteraciju i smijeh!</p> <p>Humor se može efikasno koristiti u nastavi kao nastavno sredstvo kojim promovišete pozitivno učenje. Ne zaboravite imati na umu razvojne faze humora dr. Paul McGheeja da biste razumjeli faze humora djece s kojom radite svaki dan. Djeci različitog uzrasta različite stvari su smiješne! Unoseći humor i smijeh u nastavu, vaši će učenici naučiti šta je prikladan humor. Nasmijte se, smijite se, a povrh svega, zabavite se sa svojim učenicima svaki dan!</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Ovih 5 načina nastavnici mogu lako koristiti svakodnevno na časovima kako bi poboljšali koncentraciju svojih učenika.
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici mogu ublažiti napetost u razredu razvijajući bolju komunikaciju s učenicima, a učenici će cijeniti novu zabavnu atmosferu u učionici.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://minds-in-bloom.com/5-ways-use-humor-classroom/



Source: https://www.freepik.com/premium-vector/singing-kids-music-school-kid-vocal-group-children-choir-sing-cartoon-illustration_7020497.htm

Naziv dobre prakse	Kako efikasno koristiti humor u nastavi?
Izvor (organizacija, država)	Državna asocijacija za obrazovanje, SAD
Područje dobre prakse	Korištenje humora u nastavi (Članak)
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Kada je Gary Rubinstein, profesor matematike u srednjoj školi u New Yorku, koji se bavio stand up komedijom, htio poučiti svoje učenike simetriji, pokazao im je dvije slike filmske zvijezde Angeline Jolie-jednu sa samo reflektiranom lijevom stranom lica, a jednu sa samo desnom stranom .</p> <p>Obje su slike bile izuzetno slične, označavajući visok stepen simetrije lica - navodni marker ljepote.</p> <p>Rubinstein je tada pokazao svoje dvije slike, od kojih svaka odražava po jednu polovicu njegovog lica. Na prvoj fotografiji prikazan je kao naduvan, čelav i lukavo nasmijan, dok se na drugoj pojavio s napućenim usnama, sa krpom na glavi i mršav.</p> <p>"Kao što vidite, rekao je razredu, ove slike su prilično slične, pa pretpostavljam da jako dobro izgledam."</p> <p>Njegovi učenici su prasnuli u smijeh.</p> <p>Takvi trenuci nisu odmaranje ili ometanje u učenju, kaže Mary Kay Morrison, bivša učiteljica i autorica knjige „Korištenje humora za ogroman napredak u učenju“. Ona ukazuje na istraživanje koje pokazuje da smijeh smanjuje stres, te kaže da duhoviti trenuci povećavaju aktivnost učenika i pomažu da se naučene stvari pohrane u dugoročno pamćenje.</p> <p>"Kvaliteta broj jedan koju srednjoškolci žele od nastavnika je smisao za humor", kaže Morrison. "Oni se sjećaju tih učitelja i bolje sarađuju sa njima."</p> <p>Slijedite ove savjete kako biste ih nasmijali i naučili.</p>

Smijite se sebi

Nedostaje vam materijala za smijeh? Pogledajte sebe. Djeca vole da se smiju svojim učiteljima.

Osim što se ruga svom izgledu, Rubinstein ponekad glumi da je matematički štreber bez konkurenčije, pretvarajući se da misli da je "Hannah Montana" trenutno na vrhu top muzičkih lista.

Michael Lovorn, bivši nastavnik K-12 koji sada istražuje humor i nastavu, kao docent za obrazovanje na Univerzitetu u Pittsburghu, također se volio šaliti na svoj račun. "Kada bi učenik uradio nešto tačno, ponašao bih se kao da će zaplesati, a svi su bili nasmijani i užasnuti", kaže on.

Isplanirajte zabavu

Humor ne mora biti samo brza dosjetka. Nastavnici mogu isplanirati u svojim planovima korištenje šaljivih materijala poput smiješnih zagonetki sa riječima, političkih karikatura ili satirične literature.

Barbara N. Miller, koja predaje maturantima i o stručnim usavršavanjima o humoru u nastavi, kaže da patenti za naizgled apsurdne izume mogu pomoći učenicima da nauče više o različitim razdobljima prošlosti. Jedan od njih je i patent iz 1869. godine, za uređaj koji sprečava ljude da vire kroz vrata vanjskog toaleta. "To je smiješan način da počnete tražiti nešto", kaže Miller. "Dobivate ideju o tome kakva je bila kultura ljudi."

Uključite učenike u "akciju"

Morrison kaže da nastavnici mogu zatražiti od učenika da pokažu svoje znanje kroz smiješne pjesme, zagonetke ili smiješne tvitove. Jedan nastavnik u srednjoj školi s kojim je radila dao je svakom od svojih učenika mali dio poglavlja iz društvenih nauka i zamolio ih da napišu sadržajno pitanje koristeći šalu, dosjetku ili zagonetku.

	<p>Nastavnik je zatim postavio ta ista smiješna pitanja u testu . "Djeca su apsolutno voljela pisati taj test", kaže Morrison.</p> <p>Podvucite liniju</p> <p>Ako niste sigurni u prikladnost šale, ugrizite se za jezik. Bolje je i ne našaliti se nego riskirati da uvrijedite ili vrijeđate svoje učenike. "Čak i ako ne namjeravate da humorom vrijeđate , ako djeluje na dijete na negativan način, onda je neprikladan", kaže Morrison.</p> <p>Lovorn također upozorava nastavnike da se klone bilo kakvih neprikladnih šala za odrasle , čak i ako odgovaraju smislu za humor starijih učenika. "Ako na to pristanete, vrlo brzo biste mogli izgubiti autoritet koji ste izgradili", kaže on.</p> <p>Ne trudite se previše</p> <p>Humor nije nešto zbog čega biste se trebali nervirati - trebao bi biti lagan i zabavan! Zato se nemojte osjećati kao da morate obući klaunovske cipele i glupirati se. "Ljudi misle da će morati postati stand up komičari, a to nije istina", kaže Miller.</p> <p>Za Galeet Cohen, profesoricu prirodnih nauka u srednjoj školi u Philadelphia, humor obično dolazi u obliku razigranih šala između nje i njenih učenika. Duhoviti odgovori nisu uvijek najbolji, ali ipak to pokazuje da je njena učionica mjesto gdje učenici mogu biti ono što jesu i gdje se mogu smijati dok uče.</p> <p>"Ako ne ulažete u stvaranje sretnog okruženja u učionici, to nije produktivno", kaže Cohen. „Humor je samo mali postotak onoga što se događa. Ali ako to sklonite, ostatak časa jednostavno više neće funkcionišati.”</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Ovo je nekoliko načina kako poboljšati akademske rezultate koristeći humor.
Koristi za nastavnike i učenike	Za nastavnike je važno znati kada i kako koristiti humor u svom razredu, kako bi privukli pažnju učenika i ispredavalni gradivo na nov i

	zanimljiv način. Učenici će biti aktivniji u učenju kada je atmosfera na času ležernija i zabavnija.
Dodatne informacije	Postoje mnogi linkovi do obrazovnih knjiga i članaka koje mogu obogatiti nastavne tehnike.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.neamb.com/work-life/how-to-effectively-use-humor-in-the-classroom

Naziv dobre prakse	Zabavno spelovanje i izgovor riječi
Izvor (organizacija, država)	Alma Salketić JU OŠ "Stari Ilijaš" Iljaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Podučavati engleski jezik koristeći humor Motivacija, pažnja
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Svjetski jezici razlikuju se po mnogo čemu, u pisanju, čitanju, izgovoru. Neki jezici nemaju slova koja imaju drugi jezici itd.</p> <p>http://esl.fis.edu/grammar/langdiff/english.htm</p> <p>Engleski jezik se veoma razlikuje od bosanskog jezika u pisanju. U bosanskom jeziku riječ se piše onako kako se izgovara, npr. piše se "sreća", a i izgovara se "sreća". U engleskom se pravopis riječi razlikuje od izgovora riječi, npr. riječ "sretan" <i>happy</i> izgovara se / hæpi /. Zbog toga učenici iz Bosne često grijese dok čitaju ili pišu na engleskom jeziku.</p> <p>http://ff.unsa.ba/files/zavDipl/17_18/ang/Nihada-Colic.pdf</p> <p>Nastavnici engleskog jezika pokušavaju pomoći učenicima u prevladavanju poteškoća na različite načine i često koriste duhovite sadržaje ili metode kako bi im olakšali učenje engleskog izgovora i pisanja.</p>

<p>Koraci za realizaciju aktivnosti</p>	<p>Učenje učenika da izgovore engleske glasove / e / i / æ /</p> <p>Glas / e / izgovara se kao u bosanskom jeziku, a glas / æ / ne postoji u bosanskom jeziku. Kako bi učenicima objasnio izgovor ovog glasa, nastavnik im kaže da otvore usta da izgovore glas / a /, ali umjesto izgovora glasa / a /, izgovaraju glas / e / u tom položaju i rezultat od toga je glas /æ /. Izgovor ovog glasa učenicima je toliko smiješan, nastavnik im je na taj način na početku časa privukao pažnju i sada učenici čekaju još smiješnih stvari i primjera.</p> <p>Kada objašnjava učenicima izgovor glasova / e / i / æ /, nastavnik može upotrijebiti sljedeće parove riječi:</p> <table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%;"><i>Dead / ded / mrtav</i></td> <td style="width: 50%;"><i>Dad / dæd / otac</i></td> </tr> <tr> <td><i>Bed / bed / krevet</i></td> <td><i>Bad / bæd / loš</i></td> </tr> </table> <p>Nastavnik objasni učenicima da je razlika u pisanju očigledna, ali ako se ti glasovi ne izgovaraju pravilno, prijevod je smiješan i neugodan. Ako riječ dad (otac) u rečenici <i>This is my dad</i> izgovorimo /ded/ umjesto /dæd/, kada se ova rečenica prevede na maternji jezik umjesto prijevoda <i>Ovo je moj otac</i>, imamo <i>Ovo je moj mrtvac</i>. Također, ako riječ bad (loš) u rečenici <i>He is bad</i> izgovorimo /bed/ umjesto /bæd/, kada se ova rečenica prevede na maternji jezik umjesto prijevoda <i>On nije dobra osoba</i>, mi imamo <i>On je mjesto na kojem možemo ležati</i>.</p>	<i>Dead / ded / mrtav</i>	<i>Dad / dæd / otac</i>	<i>Bed / bed / krevet</i>	<i>Bad / bæd / loš</i>
<i>Dead / ded / mrtav</i>	<i>Dad / dæd / otac</i>				
<i>Bed / bed / krevet</i>	<i>Bad / bæd / loš</i>				

	<p>Ova poređenja su učenicima jako smiješna i onda se oni takmiče ko će da smisli više takvih parova riječi koji mijenjaju svoje značenje ako se glasovi u riječima ne izgovaraju pravilno.</p> <p>Tiho „h“.</p> <p>U engleskom jeziku postoje glasovi koji su "tihi", odnosno ne izgovaraju se u riječima (npr. hour - sat se izgovara / auð /, honest - iskren / onist / itd.)</p> <p>Često se dešava da učenici teško pamte ova pravila za izgovor riječi, a ponekad im je dosadno ih ponavljati, pa im nastavnik može u toku časa ispričati anegdotu ili šalu o nekim pravilima izgovora glasova ili izgovoru riječi kako bi ih motivisao za daljnji rad. Jedan od takvih primjera je sljedeća anegdota:</p> <p><i>"Jednog dana upitao sam svog nastavnika engleskog jezika: „Zašto ignorišemo neka slova u izgovoru, npr. slovo „h“ u honour - čast, hour - sat ... itd ...? "</i></p> <p><i>Rekao mi je: „Ne ignorišemo ih; smatrazu se tihim. "</i></p> <p><i>Bio sam još više zbunjen.</i></p> <p><i>Tokom pauze za ručak, nastavnik mi je dao svoj zapakovani ručak i zamolio me da ga ugrijem u kafeteriji. Pojeo sam svu hranu i vratio mu praznu posudu. Moj nastavnik engleskog je upitao: „Šta se dogodilo? Rekao sam ti da mi UGRIJEŠ hranu, a ti mi vraćaš praznu kutiju.“ Odgovorio sam: „Gospodine, mislio sam da je glas „H“ u riječi hEAT tiho“.</i></p> <p>Nakon ovakve šale, učenici rado nastavljaju raditi i često smišljaju nove anegdote o izgovoru. Prilikom podučavanja izgovora glasova i riječi, nastavnik može koristiti različite ilustracije, duhovite sadržaje i audio zapise (različiti akcenti pri izgovoru iste riječi - britanski i američki engleski).</p>
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici će privući pažnju učenika, čak i onih kojima je dosadno na času jer se učenici vole šaliti i slušati smiješne sadržaje.

	Učenicima će biti lakše zapamtiti i pravila i primjere pravila jer su primjeri zanimljivi i duhoviti, te će biti motivisani za aktivno učestovanje u nastavi i samostalno istraživanje kod kuće.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.pinterest.com/jovanacenejac87/funny-pronunciation/

Naziv dobre prakse	Učenje pjesmica uz igru
Izvor (organizacija, država)	Ruvejd Bećirović JU OŠ "Srednje" Ilijaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Učenje engleskog jezika uz igru - motivacija, pažnja
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Djeca lako uče uz igru i zabavu. Pjesmice, predstave i igre poboljšavaju dječje vještine i pomažu im u učenju stranih jezika. Pjesmice i igre opuštaju učenike, a kada ih rade kako treba, grade i jačaju njihovo samopoštovanje. Muzika pomaže učenicima da govore jasno, budu pažljivi, pamte, razvijaju vještine slušanja, uče nove riječi, razmišljaju i zabave se. Može imati zaista važnu ulogu na časovima stranog jezika. Može promijeniti atmosferu u prostoriji u roku od nekoliko sekundi. https://www.britishcouncil.org/voices-magazine/how-use-songs-english-language-classroom http://www.scielo.org.co/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1657-07902006000100004
Koraci za realizaciju aktivnosti	Jedna od igara koja se koristi za učenje engleskih riječi uz pomoć pjesmica je sljedeća timska igra: Učenici su podijeljeni u 4 grupe. Svakoj grupi je dodijeljen jedan stih iz poeme / pjesme. Kada nastavnik izgovori određeni stih, grupa kojoj je dodijeljen taj stih podiže ruku ili je spušta ako je prethodno bila podignuta. Učenik ispada iz igre ako greškom podigne ili spusti ruku jer je reagirao kada nastavnik nije pročitao njegov stih.

	<p>Pobjednik je grupa čiji predstavnik ostane posljednji.</p> <p>Pomozite svojim učenicima da uvježbaju izgovor. Odlična stvar u vezi s muzikom je to što možete pjevati uz nju! To omogućava učenicima da vježbaju izgovaranje riječi oponašajući pjevača da zvuče kao izvorni govornik. Ovo uklanja svako nagađanje o tome kako bi riječi trebale zvučati. U dobroj pjesmi se može uživati iznova i iznova, što znači da učenici mogu nastaviti pjevati izvan razreda radi stalnog učenja. Budući da su mnoge popularne pjesme prilično lahke za upamtiti, to bi im čak moglo zapeti za uho, pa im ne ostaje ništa drugo nego da nauče riječi.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Ovo je vrlo jednostavan i zanimljiv način za nastavnike da motivišu učenike da nauče određeni vokabular (npr. Igračke, glagole, dijelove tijela itd.).</p> <p>Učenici vole ovaj način učenja. Izaziva smijeh i radost u njima. Zanimljivo je kada se učenik "trza" i reaguje pogrešno. Ohrabruju jedni druge i zajedno se raduju pobjedi.</p> <p>Učenici su vrlo koncentrirani na pamćenje pjesme kako ne bi pogriješili tokom igre.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.etimalta.com/how-to-use-songs-in-a-language-class/</p> <p>https://bridge.edu/tefl/blog/esl-songs-kids-teens/</p>

Naziv dobre prakse	Množimo sa osmijehom
Izvor (organizacija, država)	Aida Gradaščević JU OŠ "Stari Ilijaš" Iljaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Učenje uz smijeh
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Značaj učenja kroz zabavu ili na duhovit način decenijama su istraživali pedagozi, nastavnici i drugi stručni saradnici koji rade s djecom. Studija u časopisu College Teaching, a i neurologinja Judy Willis o tome piše u svojoj knjizi. Ukratko na

	<p>linku: https://www.growthengineering.co.uk/why-fun-in-learning-is-important/</p> <p>Imajući u vidu svu složenost matematike i poteškoće koje djeca imaju pri učenju gradiva, potrebno je matematiku učiniti zabavnom.</p>
	<p>Ova aktivnost je dobra i motivirajuća za učenike koji imaju poteškoća u usvajanju tablice množenja.</p> 
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Prije početka aktivnosti potrebno je napraviti veliki kartonski cvijet sa 10 (ili više) latica. Potrebno je probušiti cvijet u sredini i provući stalak na kojem će se cvijet lahko okretati.</p> <p>Na svaku laticu učiteljica lijepi sliku slatkiša koju ima na času u posebnoj kutiji, a svaka latica ima "džep" od prozirne folije u koji su umetnuti zadaci množenja. (Svi drugi zadaci mogu se obaviti na ovaj način.)</p> <p>Nastavnici mogu često koristiti ovu praksu nakon časova obrade tablice množenja.</p> <p>Učenici izlaze ispred table i okreću krug. Izračunavaju zadatak napisan na latici koja se zaustavila na označenom mjestu. Ako pravilno izračunaju, uzimaju slatkiš iz kutije slatkiša čija je slika zalijepljena na istu laticu kao i njihov zadatak.</p>

	<p>Potrebna sredstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ kartonski krug u obliku cvijeta sa 10 latica ✓ plastični ili metalni držač tog kartona ✓ slatkiši u nekoj kutiji <p>Ostale aktivnosti koje su sastavni dio časova matematike su takođe aktivnosti i ideje sa sljedećih linkova:</p> <p>https://www.mathsisfun.com/</p> <p>https://mrelementarymath.com/make-math-fun/</p> <p>https://www.pinterest.com/momto2poshdivas/math-fun/</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Nastavnici bi mogli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proširiti svoja znanja usvajanjem nove prakse - olakšati učenicima usvajanje tablice množenja i dijeljanja - časove ponavljanja učiniti zanimljivijim - unaprijediti nastavničke kompetencije <p>Korist za učenike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakše i brže će usvojiti tablicu množenja i dijeljenja - znanja će se vremenom automatizirati - dugo pamte ovakve časove i sporo ili nikako zaboravljaju naučeno na njima
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.mathsisfun.com/</p> <p>https://mrelementarymath.com/make-math-fun/</p> <p>https://www.pinterest.com/momto2poshdivas/math-fun/</p>

Naziv dobre prakse	Humoristične aktivnosti za opuštanje na času
Izvor (organizacija, država)	KADINHANI SAĞLIK MESLEK LİSESİ, KONYA, TURSKA
Područje dobre prakse	MOTIVACIJA UČENIKA MEDICINSKIH ŠKOLA KORISTEĆI AKTIVNOSTI OPUŠTANJA

Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Humor ima pozitivan učinak na učenje jer privlači pažnju učenika i tjeru ih da žele slušati. Učenici su izjavili: „Ako moram slušati učitelja kako beskrajno priča, a da pri tome ne koristi aktivnosti za opuštanje, dosadno mi je i zaspim kad učitelj samo predaje gomilu činjenica monotonim glasom. Ali kada koristi šale na času, želim ga slušati sve više“. Također su naveli da im aktivnosti za opuštanje pomažu da povežu sadržaj sa onim što već znaju. Slažu se da su strategije aktivnosti za opuštanje smiješne, ali i da se mogu koristiti za lakše razumijevanje. Neko je izjavio slijedeće: „Kada započnete svoje predavanje, nemojte počinjati s onim što ćete podučavati, počnite sa onim što se dešava u zajednici ili u vijestima koje su zanimljive. Neko drugi je također izjavio: „Humor u aktivnostima za opuštanje mora se koristiti na početku časa i u sredini, posebno tokom dvočasa kada se učenici umore“.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Procesuiranje novih informacija</p> <p>Učenikovo usvajanje novih informacija ne mora nužno značiti i njihovo razumijevanje. To samo pokazuje prihvaćanje i sklonost učenju kao dio sistema vrijednosti učenika. Kako učenje postaje dio sistema vrijednosti učenika, učenik ne želi samo biti na zabavnom času, već i moći uspješno savladati sadržaj.</p> <p>„Humor nam daje priliku da savladamo ono što smo upravo naučili, smijemo se i lakše nam je da zapamtimo ili formulишemo nove informacije“. To je zato što se učenje ne odnosi samo na primanje i snimanje unaprijed upakovanih informacija i njihovo skladištenje za kasnije preuzimanje; to je aktivan proces koji definiše značenja nečega i dovodi do njegovog razumijevanja . Definisanje značenja je proces u kojem se aktivno gradi vlastito znanje koristeći već postojeću kognitivnu strukturu kao referentni okvir.</p> <p>Pojednostavljenje teških pojmoveva</p> <p>Teški pojmovi postaju besmisleni za učenike i dodatno im otežavaju savladavanje komplikiranih ili sporednih pojmoveva. Učenici</p>

kažu: „U medicinskim školama se koriste komplikovani izrazi, ali ako ih nastavnik objasni ili odglumi koristeći šalu, to ima smisla i tada razumijemo šta se želi reći“. Nadalje su priznali da se koristeći igre sa komičnim ulogama povećava učešće učenika: „Ohrabrite učenike da koristeći humor odglume na koji način tvari poput histamina stupaju u interakciju s receptorima kako bi izazvale alergijski odgovor u tijelu. Učenici moraju nastaviti da pokazuju kako “neprijatelj” histamina poništava učinke histamina“. Da bi sadržaj učenja bio smislen, ne samo da je upotreba humora neophodna, već je potrebno i smisliti kako nastavni sadržaj koji se treba obraditi ispredavati uz pomoć glume . Odgajatelj mora uključiti aktivnosti sa humorističnim sadržajem kada je potrebno razumijevanje teških pojmoveva, na primjer, omogućujući učenicima da odglume mehanizam djelovanja ili nuspojave lijekova na smiješan način. Međutim, nastavnik mora osigurati da su svi medicinski izrazi i njihovi prijevodi i izgovori prethodno dobro razumljivi. Nakon što svi igrači uloga nauče svoje uloge, od njih bi se moglo tražiti da kreativno odluče kako će odigrati svoje uloge. Animirane, smiješne uloge koje glume učenici pomoći će im da sami sebi razjasne ono što uče, a to će im i pomoći da shvate i teške pojmove.

Formiranje značajnih asocijacija

Sposobnost formiranja ispravnih asocijacija dovodi do učenja. Jedan se sudionik prisjetio: „Predavač koji je pomoću smiješnog lutkarskog filma pokazao učinak pretilosti na rad srca olakšao nam je savladavanje ovog sadržaja ovom značajnom asocijacijom.“ Učesnik je dalje izjavio: „lako smo se glasno smijali; mogli smo napraviti značajnu vezu s učinkom pretilosti na srce“. Prema teoriji asocijacija, smislena asocijacija može se postići odabirom duhovitih stimulansa koji najviše odgovaraju sadržaju i predstavljaju se učenicima u obliku filmova ili crtanih slika. Teorija obrade informacija prepostavlja da su i vizualni (smiješna slika) i slušni (scenarij) podražaji kodirani senzornim registrom kao slike, odnosno zvučni obrasci.Nakon što su informacije

	kodirane u senzorni registar, mozak formira percepcije u kojima su informacije kategorizirane i pregrupisane prema obrascima koristeći postojeće znanje kao referentni okvir.
	<p>Humor pomaže u rješavanju problema</p> <p>Rješavanje problema može se definisati kao svaka situacija u kojoj su neke informacije poznate, a druge su potrebne. Može pomoći učenicima u traženju znanja, pri obradi informacija i u primjeni ideja u situacijama iz stvarnog života, a također da motiše učenike i pokaže im praktične razloge za učenje. Predavač može koristiti duhovite strategije poučavanja kako bi kod učenika razvio vještine razmišljanja i zaključivanja, odnosno: njihovu sposobnost da analiziraju situacije, primijene svoje postojeće znanje na nove situacije, prepoznaju razliku između činjenica i mišljenja i donose objektivne prosudbe. Prema učesnicima, rešavanje problema zahtjeva divergentno i kreativno razmišljanje te promoviše integraciju teorije i prakse.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Humor pomaže u promovisanju kreativnog i divergentnog razmišljanja</p> <p>Kreativnost je temeljni sastojak u pronalaženju alternativa rješavanjem problema i stvara originalnost. Tipične karakteristike kreativnosti su: oluja ideja, razrada ideja izlaskom izvan očitih okvira i uključivanjem novih dimenzija. Jedan sudionik istraživanja je rekao: "Humor nam pomaže u stvaranju ideja i potiče nas na kreativnost i maštovitost."</p> <p>Humor pomaže u promovisanju spoja teorije i prakse</p> <p>Primarna svrha pomoći u nastavi i učenju u medicinskim školama je omogućiti učenicima da primijene ono što su naučili na praksi na klinici. Kada su na praksi na klinici, učenicima se pruža mogućnost da primjene stečeno znanje u situacijama s kojima se susreću. Svrha</p>

	<p>obrazovnih programa je sposobiti učenika da primjenjuje kompetencije.</p> <p>Unutar modela Nacionalnog okvira kvalifikacija primjenjena kompetencija odnosi se na sposobnost učenika da integrira pojmove, ideje i radnje u autentičan kontekst stvarnog života. Primjenjena kompetencija čini praktične, temeljne i refleksivne kompetencije.</p>
	<p>Negativni efekti humora</p> <p>Utvrđeno je da učenici nisu iskusili samo pozitivne učinke humora, već i njegove negativne učinke. Negativan učinak koji su pominjali sudionici bio je da neprikladno korišteni humor ometa učenje. Pojavile su se dvije podteme koje se tiču negativnih učinaka. Naime: previše humora odvraća učenike od učenja, a rasističke šale rezultiraju gubitkom interesa za učenje.</p> <p>Previše humora ometa učenike u učenju</p> <p>Korištenje previše nepovezanog humora odvraća učenike od učenja, to se posebno odnosi na učenike usmjereni na uspjeh i koji su koncentrisani na ono što se računa i izbjegavaju radnje koje troše njihovo vrijeme. Učesnici su naveli činjenicu da kada se humor koristi neprikladno, na primjer ako se koristi previše humora, tj. priča se uzastopno nekoliko šala koje se ne odnose na sadržaj, onda humor ima negativan utjecaj na učenje. Drugim riječima, učenici nisu skoncentrisani na bitne ciljeve jer se nastavnik više koncentrira na šale. Učesnici su naveli: „Nesposobni predavači vole da kupuju vrijeme koristeći niz viceva do kraja časa. Takvi se predavači ne mogu shvatiti ozbiljno. Činjenica je da predavač više govori o duhovitim stvarima, umjesto da se skoncentriše na podučavanje sadržaja“. Učesnici su dalje rekli da je humor dobra stvar: „Osim ako predavač krije svoju nesposobnost koristeći ga. Kada nam da test, isti predavač postavlja komplikovana pitanja o nečemu što nismo učili. Predavač ne bi trebali sadržaj zamjenjivati nizom šala i skrivati svoju nesposobnost iza šala“. Zaključak je da učenici pohađanje nastave mogu smatrati gubitkom</p>
Dodatne informacije	

	<p>vremena zbog ovakvih situacija. To znači da upotreba previše humora utječe na kredibilitet nastavnika i može dovesti do nedostatka povjerenja. Percepcija učenika o odgajatelju kao nesposobnom uništava povjerenje i poštovanje, što zauzvrat negativno utječe na afektivnu društvenu klimu neophodnu za kredibilitet nastavnika. Zbog nedostatka poštovanja prema nastavniku, može doći do nediscipline u razredu, koja izmiče kontrolu, i gubi se vrijeme koje se moglo efikasno iskoristiti. Ova atmosfera ometa učenje i destruktivna je jer humor ne ispunjava svoju namjenu. Preporučuje se primjereno umjeren humor, jer previše umanjuje njegov učinak.</p> <p>Rasističke šale rezultiraju gubitkom interesa za učenje</p> <p>Rasizam je oblik predrasuda. Pedagozi koji koriste rasističke šale stvaraju nepovjerenje kod učenika. Kad su razlike očigledne, nepovjerenje postaje sve veće (The World Book Encyclopedia International, 1995, tom 16, str. 52). Učesnici su primijetili: „Predavač X voli koristiti rasističke šale usmjerene na određene rasne grupe i stoga stvara puno nepovjerenja u okruženju za učenje. Drugi je izjavio: “Ako stalno služate te ružne komentare posebno na jeziku koji ne razumiju svi učenici, osjećate se vrlo nepoštovano i demotivisano s vrlo niskim samopoštovanjem”. Rezultati su pokazali da su sudionici doživjeli rasističke šale upućene određenim rasnim skupinama. Ove šale su učinile da učenici izgube interes za predmet i učenje. Učenici se tada distanciraju od učenja. Za humor koji je usmjeren na pojedince ili grupe kaže se da omalovažava, na primjer, cilja na određenu rasističku ili etničku skupinu. Ova vrsta humora je klasificirana kao neprikladna, jer vrijeđa druge.</p>
Dodatni linkovi i izvori	https://www.researchgate.net/publication/290428251_The_effect_of_humour_on_learning_in_an_educational_setting

Naziv dobre prakse	Učimo engleski jezik sa karticama
Izvor (organizacija, država)	Filiz Ekenler, MAREŞAL MUSTAFA KEMAL ORTAOKULU, KONYA-TURSKA
Područje dobre prakse	Motivacija učenika da uče nove riječi koristeći kartice
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Prilikom podučavanja vokabulara, posebno kada radite sa početnicima i mladim učenicima, kartice su odličan način za vježbanje.</p> <p>Vaše kartice trebaju imati slike i riječi na engleskom jeziku. Postoji niz igara koje možete igrati sa svojim učenicima koje se mogu ponavljati kako bi naučili riječi. Međutim, one koje su smiješnog sadržaja, uvijek je najlakše naučiti.</p> <p>Jedna od naših omiljenih igara zove se "Slap".</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Učenici trebaju raditi u paru, a sve slike trebaju biti okrenute licem prema gore na stolu između oba partnera. Nastavnik daje upute: „Stavite ruke na glavu. Kada izgovorim jednu riječ, brzo dodirnite sliku. Spremni? Mustache - Brkovi! Ako ste ga prvi dodirnuli karticu, zadržite je! Stavite ruke na ramena! Beard - Brada! itd.” Ovo bi trebala biti brza igra i trebali biste je moći igrati više puta na času, koristeći samo nekoliko minuta svog vremena za vježbe.</p> 
Koristi za nastavnike i učenike	Činjenica, da je mogućnost učenja koristeći humor još jedan zabavan način obrazovanja, ne smije se zloupotrijebiti jer se izgubljeno vrijeme ne može vratiti. Previše humora troši vrijeme i odvraća učenike od bitnih ciljeva časa. Korištenje humora ne znači da nastavnik ne zna uspostaviti disciplinu u razredu i da ne može voditi čas. Odgovornost i

	<p>moći da osiguraju kontrolu i disciplinu razreda pripadaju nastavniku, bez obzira na nastavni pristup koji se koristi.</p> <p>Stoga nastavnici koji rade u medicinskim školama moraju biti svjesni negativnog učinka humora, kao i učinka ako ne koriste humor. Potrebno je znati tačno u kojem dijelu časa će se upotrijebiti humoristični sadržaj kako bi se osiguralo efikasno upravljanje vremenom. To se može postići planiranjem korištenja humora unaprijed, tokom pripreme lekcije, kako bi se efikasno uvrstilo u sadržaj. Nastavnici koji se boje koristiti humor u nastavi možda nisu svjesni koristi humora u podučavanju i time uskraćuju učenicima i njima samima mogućnost stvaranja ugodnog okruženja za učenje koje olakšava razumijevanje i pomaže pri usvajanju gradiva.</p> <p>Potrebno je da takvi nastavnici oponašaju one koji koriste humor i da steknu osjećaj upotrebe humora u nastavi. To će im pomoći da shvate da njihov posao ne mora biti previše ozbiljan i da i oni mogu koristiti humor, a ipak biti primjereni i profesionalni. Podrazumijeva se da nisu svi nastavnici skloni humoru i da se ne može stvoriti povoljno okruženje za učenje samo koristeći humoristične sadržaje. Nastavnici koji ne koriste humor trebaju se prvo upoznati sa prednostima humorističnih sadržaja u nastavi.</p> <p>Drugo, mora im se pomoći u određivanju svrhe korištenja humora i načina na koji se humor može integrirati u sadržaj radi poboljšanja razumijevanja. Smjernice zasnovane na istraživanju mogle bi biti od pomoći u tom pogledu.</p>
Dodatne informacije	Humor se može koristiti da umanji napetost na času. Humor se također može koristiti za isticanje i pojašnjavanje bitnih činjenica, čime se povećava razumijevanje i pamćenje. Ljudi doživljavaju šale različito, i nisu svi učenici u stanju doživjeti šalu kako ju je predstavio nastavnik.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://resilienteducator.com/classroom-resources/teaching-strategies-for-english-teachers/



Source: <https://k12teacherstaffdevelopment.com/tlb/how-can-teachers-use-laughterhumor-as-a-teaching-resource/>

Poboljšanje motivacije/ aktivnosti učenika u nastavi

Naziv dobre prakse	Classcraft-višenamjenska platforma za igrice u obrazovanju
Izvor (organizacija, država)	Classcraft Platforma
Područje dobre prakse	Motivacija učenika u nastavi
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Projekt Class Craft, pokrenut početkom juna 2018. godine, ima za cilj pretvaranje učionica u Igrice igranja uloga (RPG) kako bi se povećala motivacija učenika, istovremeno podučavajući timskom radu i poboljšavajući ponašanje u učionici. Program već koriste stotine nastavnika u 25 različitih zemalja, sa ukupno oko osam hiljada učenika.</p> <p>Nastavnik fizike Shawn Young je kreirao Classcraft, model „gejmifikacije“ - izraz koji se koristi za korištenje tehnika karakterističnih za elektronske igre u situacijama iz stvarnog života - u učionicama: učenici dobivaju ili gube bodove iskustva (XP) u skladu sa onim šta rada na časovima.</p> <p>Naprimjer, radeći domaću zadaću, postižući najbolje ocjene na testovima i ne praveći nered, možete zaraditi XP bodove. S druge strane, kasni dolazak, uz nemiravanje nastavnika ili ako je uhvaćen da prepisuje donosi kaznu za igrače.</p> 

	moći koje imaju posljedice u stvarnom svijetu. Koristiti razne igre u bilo kojem postojećem nastavnom planu i programu, mijenja način na koji se živi u razredu tokom cijele školske godine.
	XP bodove broji program i njima upravlja nastavnik, uz pomoć online aplikacije. Kada postignu određen broj bodova, učenici "dolaze na viši nivo" i stiču "vještine" u vezi sa zanimanjima koja su odabrali. Naprimjer, ratnici mogu jesti u učionici, iscjelitelji mogu pitati je li njihov odgovor na testu tačan, a čarobnjaci mogu kasniti na nastavu. Likovi razreda Da bi igrao Classcraft, svaki učenik mora izabrati lika od tri dostupna: Iscjelitelja, Čarobnjaka ili Ratnika. Svaki od njih ima jedinstvena svojstva i moći i dizajniran je za različite vrste učenika. Oni se mogu prilagoditi kako igra napreduje i mogu imati i kućne ljubimce. Timovi i strategije Classcraft se igra u timovima od pet ili šest učenika tokom godine. Ovo potiče učenike koji se obično ne druže da rade zajedno i pobjeđuju u igri. Svi članovi tima imaju koristi od zajedničkih napora i nauče uzeti u obzir potrebe drugih prije nego što poduzmu bilo koju akciju u igri.
Koraci za realizaciju aktivnosti	100 nastavnika je ispitano koji su koristili Classcraft prošle godine: 98% je izjavilo da je igranje povećalo aktivnost i motivaciju učenika 88% je potvrdilo povećanje akademskog uspjeha 99% je reklo da je to imalo pozitivan utjecaj na ponašanje u učionici 89% je reklo da se općenito stanje u razredu popravilo.
Dodatne informacije	Pravila igre: https://gemad.net/component/jdownloads/send/8-pesquisa-operacional-ii/22-regras-classcraft-2019-2
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.facebook.com/classcraftgame/ https://www.classcraft.com/pt/overview/ https://play.google.com/store/apps/details?id=com.classcraft.android&hl=pt&gl=US

Naziv dobre prakse	Korištenje igrice u nastavi
Izvor (organizacija, država)	
Područje dobre prakse	Motivacija učenika u nastavi
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Gejmifikacija se sastoji od primjene mehanizama i dinamike igara u drugim područjima kako bi motivisali i poučili korisnike igrajući igrice. Posljednjih godina i obrazovni i poslovni svijet sve više koriste ovaj alat za obuku učenika i osoblja.</p> <p>Riječ gejmifikacija dolazi od engleske riječi game (igra) i sastoji se od primjene mehanizama i dinamike igara u obrazovno-profesionalnom smislu za motivisanje i poučavanje igrajući igrice. Ovaj izraz je smislio britanski programer video igara Nick Pelling 2002. godine, ali je počeo dobivati na značaju tek 2010. Od tada je ideja o učenju igranjem igrica sve prisutnija u učionicama i kompanijama širom svijeta.</p> <p>Korištenje igrica u nastavi</p> <p>Gilles Lipovetsky već je u knjizi The Twilight of Duty (2006) (Sumrak dužnosti) rekao da, za razliku od prethodnih generacija, po prvi put živimo u "društvu koje obezvređuje ideal samoporicanja, sistemski potičući neposredne želje". Kao rezultat ove individualističke revolucije, razigranost je postala neizostavan element našeg svakodnevnog života. A to se ne događa samo u slobodno vrijeme, već je i dio poslovne sfere, a posebno obrazovanja.</p> <p>Često tradicionalna pasivna metoda poučavanja ne uspijeva motivisati učenike. To uzrokuje porast broja učenika koji rano napuštaju školu. S obzirom na ovaj scenarij, gejmifikacija se predstavlja kao zanimljiv alat za pobuđivanje interesa učenika, promovišući aktivno učenje pretvaranjem rutinske i neprivlačne aktivnosti u dinamične i poticajne.</p> <p>Među glavnim ciljevima gejmifikacije su:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Učinite proces učenja zabavnijim.

	<ul style="list-style-type: none"> Povećajte motivaciju učenika. Promovišite proaktivnost u istraživanju. Ohrabrite učenika kroz nagrade. Optimizirajte efikasnost procesa učenja
	<p>MEHANIZMI GEJMIFIKACIJE</p> <p>Gejmification koristi mehanizme uzimanja dobrih vrijednosti iz igara kako biste motivisali korisnika. To je način da nagradite korisnika prema uspjehu, na primjer:</p> <p>Bodovi i rangiranje</p> <p>Bodovi se dodjeljuju za postizanje ciljeva i oni se akumuliraju za poticanje konkurenčije.</p> <p>Napredovanje po nivoima</p> <p>Ta ograničenja omogućuju korisniku da se podigne na viši nivo ovisno o svom napretku.</p> <p>Nagrade i pokloni</p> <p>Za postizanje određenih postignuća dodjeljuju se trofeji, emocionalne nagrade ili darovi.</p> <p>Izazovi i misije</p> <p>To su pojedinačni ili timski izazovi osmišljeni da pojačaju uključenost i osjećaj pripadnosti.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	

	<p>OBRAZOVNI ALATI ZA GEJMIFICATION</p> <p>Trenutno postoji nekoliko alata za gejmifikaciju usmjerenih na obrazovno područje, posebno za rano djetinjstvo i osnovno obrazovanje. Među najopćenitijim, koje se mogu primijeniti i na visoko obrazovanje, ističu se:</p> <p>FLipQuiz: olakšava nastavnicima stvaranje panela za pitanja i odgovore sa različitim ocjenama prema njihovoј težini. S formatom sličnim nekim televizijskim takmičenjima, FlipQuiz dostiže svoj najveći potencijal pri organizaciji turnira s timovima u učionici.</p> <p>Sokrat: omogućava nastavnicima da provode brze upitnike i organizuju takmičenja timova zastupljenih u atraktivnim virtualnim trkama. Nakraju igre, učenici mogu ocijeniti sesiju putem ankete.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Gejmifikacija u obrazovanju može nastavu učiniti atraktivnijom, zabavnijom i modernijom. Također se bori protiv nedostatka interesa, čineći da učenici uče na razigran i prirodan način.</p> <p>Pruža nove modele učenja u kojima učenici ne ovise u potpunosti o sadržaju ili nastavnom materijalu. Tri komponente su komplementarne.</p> <p>Nadalje, gejmifikacija u obrazovanju može razviti neke vještine kod onih koji je koriste:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kreativnost i autonomiju; • Sposobnost rješavanja problema; • Ostvarenje ciljeva; • Timski rad; • Tehnološki jezik; • Osjećaj hitnosti; • Zdrava konkurenca; • Poboljšanje koncentracije.
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.iberdrola.com/talentos/o-que-e-gamificacao</p> <p>https://www.happycode.pt/blogs/news/gamificacao-na-educacao-o-que-e-e-como-estimula-a-aprendizagem</p>

Naziv dobre prakse	Video kreacije u učionici
Izvor (organizacija, država)	Europski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu - Bugarska
Područje dobre prakse	Zabava, kreativnost
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Učenici uživaju u radu na video projektima koji potiču kreativnost, omogućuju timski rad i pospješuju konačni proizvod na koji se učenici mogu ponositi.</p> <p>Uključivanje video projekata u učionicu jedan je od načina da se učenicima pruži bogato iskustvo kombiniranog učenja.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podijelite učenike u grupe kako bi snimili film o knjizi koju su pročitali, prepričavajući elemente radnje. Ili zamolite učenike da naprave video projekt o svom omiljenom liku ili poglavljju umjesto da napišu izvještaj o knjizi. 2. Napravite pjesmu ili rap video zapis kako biste učenicima pomogli da zapamte matematičke strategije, pravopisne riječi ili gramatička pravila. 3. Pretvorite učeničke pjesme u umjetnički vizualne videozapise. 4. Igrajte se pantomime tražeći od učenika da naprave video zapis od 30 sekundi. Oni mogu glumiti riječi iz rječnika, a da ostatak razreda pogodi koju riječ predstavljaju. 5. Osmislite film o historiji vaše škole ili zajednice. Neka djeca to odglume. 6. Napravite segment vijesti o posebnom događaju, poput gostujućeg govornika, školskog 5K zabavnog trčanja, projekta uljepšavanja ili prikupljanja sredstava. 7. Zamolite učenike da se istaknu u jednom minutnom videu za upoznavanje. 8. Izmislite muzički video, koristeći pjesmu koju učenici uče na času muzičke kulture.

	<p>9. Napravite kratki dokumentarac za objašnjenje naučnog projekta. Videozapis je izvrstan za prikaz vremenskih promjena za eksperimente.</p> <p>10. Dopustite učenicima da ponovno podučavaju nastavu pomoću videa. Učenici mogu stvoriti rekvizite i slike kako bi saželi ono što su naučili o određenoj temi.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Potiče kreativnost</p> <p>Razvija timski rad</p> <p>Pruža iskustvo učenja</p> <p>Učenje uz rad</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.imaginelearning.com/blog/2014/01/10-fun-ways-to-use-video-creation-in-the-classroom</p> <p>https://www.edutopia.org/article/student-created-videos-classroom</p> <p>https://animoto.com/education/classroom</p>

Naziv dobre prakse	Eurekit - Matematičke igre
Izvor (organizacija, država)	Politehnički institut u Braganći - Škola za tehnologiju i menadžment, Portugal
Područje dobre prakse	Motivacija učenika za učenje matematike
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Potaknuti kod učenika interes za matematiku zahtjevan je zadatak za odgajatelje i učitelje. Iskustvo je pokazalo da na svim razinama obrazovanja većina učenika pokazuje strah i ima predrasude o prirodi matematičkog razmišljanja, a posljedično i o vlastitom kapacitetu za bavljenje ovom disciplinom.

	<p>Uvođenje matematičkih igara u učionice omogućava prevladavanje "zabluda" jer su svi učenici, bez obzira na njihovu dob ili nivo obrazovanja, zainteresirani da nauče ako to mogu učiniti na zabavan način. Stoga igranje igara od ranih faza školskog puta i ugodne interakcije mogu biti temelj zdravog i korisnog odnosa s matematikom.</p> <p>EureKit igre su izvor aktivnosti koji mogu koristiti svi učitelji i stručnjaci za komunikaciju u nauci kako bi potaknuli vizualizaciju i razumijevanje mnogih matematičkih pojmoveva. U tu je svrhu važno da se nastavnicima omogući dodatno osposobljavanje koje im omogućuje korisnu upotrebu takvih alata i daje im mogućnost da procjene koliki utjecaj ima ovoj pristup na dinamiku njihovog časa.</p> <p>U tom smislu, igre u projektu EureKit - neki poznati klasici, a i druge igre koje su nastale u projektu - mogu biti dodatni doprinos da pomognu učiteljima. Zbirka je organizovana u četiri različite kategorije: apstraktne igre, karte,</p> <p>brojanje i determinističke igre. Naprimjer, s obzirom na prostornu / dvodimenzionalnu vizualizaciju, dvije igre (između ostalih) mogu se istaknuti: 3.3.3 internetska igra (iz porodice online igara n, k, p) u kojoj je cilj prvo izraditi liniju od 4 komada u prostoru i igru Dominante u kojoj želite povezati karte s istim brojem loptica, ali prostorno raspoređenim na različite načine.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>EureKit igre su izvor dostupan svim učiteljima kako bi doprinjeli motivaciji i razumijevanju širokog raspona matematičkih pojmoveva. Podaci o svakoj igri dostupni su na internetu, međutim, predlaže se da učitelji / nastavnici pohađaju dodatne obuke kako bi se maksimalno povećali mogući rezultati koji upotreba ovih resursa pruža u učionici.</p> <p>Razne aktivnosti i usluge koje se zajednici pružaju u okviru projekta uključuju putujuću izložbu igara, radionice za osposobljavanje učitelja predškolskog odgoja, osnovnog i srednjeg obrazovanja te ljetnu praksu za učenike. Trenutno se planira razvoj rekreacijskih aktivnosti</p>

povezanih s matematičkim igrami za stariju populaciju (starije od 65 godina).

Putujuća izložba uključuje nekoliko klasičnih matematičkih igara; naprimjer, n, k, p igre u nizu, tangram, tornjevi u Hanoju, zajedno s originalnim igrami osmišljenim i izgrađenim u okviru projekta EureKit (Pacheco, Pereira & Fernandes, 2014.). Igre su katalogizirane u 4 različite kategorije, kako je opisano na www.eurekit.ipb.pt.

Porodica igara koje je u kreirao tim EureKit uključuje EureKit igru, igru s kartama za one starije od 5 godina (Pereira, Fernandes & Pacheco 2015). Ova je igra organizovana u četiri nivoa po težini, što odgovara četiri špila nezavisnih karata koje se mogu koristiti pojedinačno ili zajedno, za dinamičnije igranje. U svakom potezu igrači su dužni identificirati boje i progresivno izvoditi sve složenije operacije kako se hrpa špila/špilova povećava dok traje igra, radeći tako i na mentalnoj sposobnosti učenika da računaju.

Na najjednostavnijoj razini (I), operacije sabiranja i oduzimanja moguće je povezati s vrlo jednostavnim skupovima. Sa razinom II, izračuni su povezani s skupovima valuta i njihovim iznosi u centima i eurima. Operacije koje treba izvesti na nivou III već uključuju množenje, a nivo (IV) zahtijeva izračune s podjelama i složenije algebarske operacije u kojima se kombinuje nekoliko osnovnih operacija.

Na svim razinama igre moguće je napredovati odabirom povezivanja karata prema njihovoj boji, a ne prema rezultatima odgovarajućih algebarskih operacija. Sposobnost prepoznavanja boja bitna je za definiciju strategije koju će koristiti igrači, a smanjenje te sposobnosti predstavlja, u ovoj situaciji kao i u mnogim drugim u sadašnjem životu, značajno ograničenje. Integracija ove igre u razredne aktivnosti povezana je sa sljedećim aspektima: a) to je novost; b) to je kartaška igra; c) pravila su lako razumljiva. Ove se karakteristike

	<p>shvaćaju kao temeljne kada se želi motivisati učenika korištenjem inovativnih materijala / tehnika prijenosa znanja.</p> <p>Definicija zadatka primjerena stepenu znanja i zrelosti učenika omogućuje analizu koliko ispravno oni obrađuju informacije. Stoga su fleksibilnost zadatka, postavljena pitanja i način njihovog uvođenja važni u ovom procesu. Ovaj način pristupa temama iz matematike - preko špila za kartice EureKit - dio je Realističnog matematičkog obrazovanja (Realistic Mathematical Education), iz Engleskog realističnog matematičkog obrazovanja - RME, (Van den Heuvel - Panhuizen & Drijvers, 2014.), budući da uključuje situacije (trenutke igre), odnosno kontekste u kojima je potrebno definisati i razumjeti strategije, učiniti ih stvarima i provesti ih (uz krajnji cilj igre: pobjeda).</p> <p>Kontekstni problemi i situacije iz stvarnog života služe za definisanje i primjenu matematičkih pojmoveva budući da učenici mogu razviti alate i matematičko razumijevanje (Ferreira & Buriasco, 2015).</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Uvođenje aspekta igre u bilo koju metodologiju učenja bitan je doprinos povećanju interesa i motivacije učenika, čineći ih pažljivijima i uključenijima u dinamiku nastave.</p> <p>U konkretnom slučaju poučavanja matematike igre su moći alati za poticanje učenika na učenje sa zadovoljstvom, dajući značenje pojmovima koji su se do sada smatrali previše apstraktnima. Kombinirajući zabavu s pedagogijom, igra doprinosi razvoju logičkog i prostornog zaključivanja i sposobnosti koncentracije, izoštava sposobnost rješavanja problema, kreativnost, inicijativu i intuiciju.</p> <p>Redovni kontakt s matematičkim igrami jača samopouzdanje i sposobnost interakcije i rada u grupama te doprinosi jačanju naučne pismenosti, promovišući osposobljavanje građana sa vještinama koje profesije 21. stoljeća zahtijevaju.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.facebook.com/eurekit.ipb/?ref=page_internal</p> <p>https://bibliotecadigital.ipb.pt/bitstream/10198/14217/1/2016_CME_A_paper_Eurekit.pdf</p>

Naziv dobre prakse	APP Milage Aprender+ (Saznajte više)
Izvor (organizacija, država)	Univerzitet Algarve, Portugal
Područje dobre prakse	Motivacija učenika
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Univerzitet u Algarveu razvio je aplikaciju MILAGE APRENDER + tokom projekta ERASMUS + programa za poboljšanje mobilnog učenja i motivisanje učenika za inovativno učenje, bolje prilagođeno njihovim trenutnim potrebama.</p> <p>Njegov pedagoški model temelji se na motivaciji učenika putem igranja igrica, poticanju autonomije učenika i različitih stilova učenja putem sheme samoocjenjivanja i ocjenjivanja, promovišući interaktivnije učenje prilagođeno njihovim individualnim potrebama uključivanjem materijala i raznolikih pomagala te osiguravajući da svi učenici imaju pristup zajedničkoj bazi znanja o kvaliteti.</p> <p>Trenutno je upisano više od 15.000 učenika, a više od 100 učitelja se usavršava.</p> <p>Uz saradnju mnogih učitelja, ova zajednica nastavnika sarađuje i razmjenjuje svoje materijale besplatno od 1. do 12. godine matematike, a sada se ta zajednica nastavnika počinje širiti na sve predmete, s većim naglaskom na engleski i portugalski jezik.</p> <p>Aplikacija MILAGE Aprender+ uključuje karakteristike gejmifikacije, s vježbama na različitim nivoima težine, kako bi se uključili učenici na svim nivoima učenja. Web stranica projekta MILAGE sadrži detaljne videozapise o načinu rada aplikacije i vježbama. Aplikacija također uključuje sistem samoocjenjivanja i recenziranja, pregled sadržaja za spremanje znanja u dugoročno pamćenje i identifikaciju temeljnih koraka u rješavanju vježbi.</p> <p>Uz ovaj alat za učenike, u pozadini je napravljena i aplikacija MILAGE Aprender+ Nastavnici, namijenjena školama koje žele da</p>

	<p>prate razvoj sadržaja za nastavu matematike, kao i za ostale predmete, koji se mogu uključiti u aplikaciju.</p> <p>Ovaj projekt, podržan od strane DGE (Opći smjer obrazovanja) od 2016. godine, ima za cilj proširiti okruženje za učenje tradicionalne učionice na virtualnu učionicu, u sistemu mješovitog učenja koji kombinira nastavu licem u lice s online nastavom, kako bi učenici bili motivisani za učenje matematike i drugih disciplina motivirajućim istraživanjem različitih alata, podržanih informacijskim i komunikacijskim tehnologijama.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Istražuju se različiti alati i materijali, uključujući:</p> <ul style="list-style-type: none"> - platforma za društveno učenje koja povezuje učenike, učitelje i roditelje; - sadržaj s matematičkim zadacima za učenike viših razreda osnovne škole i video zapise; - korištenje e -knjiga i tehnologija proširene stvarnosti; - istraživanje metodologija gejmifikacije - razvoj mobilne aplikacije (APP) dostupne za pametne telefone i tablete. <p>Više informacija o MILAGE Aprender + na</p> <p>http://milage.ualg.pt/?page_id=739</p> <p>https://www.facebook.com/milagelearnplus/</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Korištenje interneta putem mobilnih uređaja (pametnih telefona i tableta) u velikoj je mjeri usmjereni na uklanjanje ograničenja učenja ograničenih na kontekst učionice, nudeći učenicima mogućnost učenja tokom cijelog školskog života.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://play.google.com/store/apps/details?id=pt.ualg.milage&hl=pt_PT&gl=US</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=lxCyTKvV7iE</p> <p>https://apps.apple.com/pt/app/milage-learn/id1140872254</p>

Naziv dobre prakse	Uključenost učenika kroz humor
Izvor (organizacija, država)	Članak TED POWERS profesor psihologije, Illinois(USA)
Područje dobre prakse	Primjena humora u učionici
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Vjerujem da povremena, primjerena primjena humora može povećati pažnju učenika i zadržati fokus. Zajedno s drugima (Bobek, 2002; Friedman, Halpern i Salb, 1999; McLaughlin, 2001), otkrio sam da humor može pomoći u stvaranju otvorenije atmosfere i pomoći u upravljanju razredom. Učenici kažu da zapamte više informacija iz duhovitih predavanja i rasprava na času (Berk, 2000) te da humor može smanjiti anksioznost izazvan testiranjem ili kvizom (Berk, 2000; McMorris i sur., 1997), a općenito je svima zabavno, uključujući i nastavnika.</p> <p>Ja definišem humor kao događaj koji izaziva smijeh. Nije ograničeno na šale ili duhovite priče, već može uključivati rekvizite, dosjetke, kratke priče, anegdote, zagonetke ili crtiće. To može biti bilo šta što kod učenika stvara pozitivan osjećaj i izaziva im osmijeh i smijeh. Humor privlači njihovu pažnju i pamti se.</p>
Koraci za implementaciju /reprodukciјu	<p>Smjernice za poučavanje s humorom:</p> <p>Humor ne bi trebao vrijeđati niti biti uvredljiv.</p> <p>Humor koji dodatno produbljava podučavanje je "konstruktivan humor" (Tauber & Mester, 1994., str. 64) -humor koji nije neprijateljski nastrojen i ne ismijava druge. Prilikom razmatranja korištenja humora, učitelj mora uzeti u obzir „1) tema, 2) ton 3) namjeru i 4) situaciju, uključujući govornika i publiku“ (Nilsen, 1994., str. 930). Humor je nešto čemu se svi mogu nasmijati.</p> <p>Tema</p> <p>Zdrav razum i razmatranje onoga što su vaši učenici doživjeli mogu vam pomoći da odlučite koja je tema prikladna za humor.</p>

Ton

Neki od vas vjerojatno su čuli učenike kako govore o drugom nastavniku koji govoriti nešto poput: "Misli da je smiješan, ali izgleda kao kreten." Ne postoji jednostavan recept za ispravnu primjenu humora (da postoji, ne bi bilo toliko užasnih stand-up stripova).

Namjera

Kao i sve ostalo što učitelj radi, namjera dodavanja humora je olakšati učenje. Prije nego počnete koristiti humor, pametno je upitati se: "Hoće li ova upotreba humora otuđiti ili osramotiti nekoga od mojih učenika?" Ako je odgovor "da", isprobajte drugačiju strategiju kako biste primijenili šaljivi sadržaj.

Situacija

Budite svjesni dinamike između vaše osobnosti i korištenja humora te osobnosti vaših učenika.

Ne bojte se biti smiješni

Kada sam bio na praksi na postdiplomskom, rečeno mi je da uspješni učitelji ne boje praviti budale od sebe pred svojim učenicima, i vjerujem u to. Zapravo, profesor koji mi je držao ovu lekciju pobrinuo se da svaki asistent u nastavi izgubi svaki strah od neugodnosti.

Neka humor bude relevantan

Humor u učionici najučinkovitiji je kad se poveže s pojmovima koji se proučavaju. Humor radi humora mogao bi vas učiniti "hladnjim" učiteljem u očima nekih učenika, ali humor koji vas podučava pomoći će vam da postanete uspješan predavač za sve učenike.

Odgľumite to

Svi dobri učitelji suočavaju se s problemom da za važan sadržaj predmeta ne postoje dobri vizualni (film, video, DVD) ili audio primjeri. Često stoje ispred razreda i objašnjavaju istraživanje, pojam ili poremećaj. Druga je strategija je sve to "odglumiti" za učenike. Kada predajem abnormalnu psihologiju, ponekad pokazujem različite

terapijske tehnike razredu glumeći i terapeuta i klijenta. Sadržaj demonstracije neće biti naročito smiješan, ali vidjeti kako predavač skakuće između stolica i uloga, često učenike nasmiješi ili nasmije.

Koristite isječke iz filmova ili televizijskih emisija

Možete olakšati učenje korištenjem smiješnih filmskih ili televizijskih isječaka da bolje objasnite neki pojam ili pitati učenike da li je primjer tačan ili nije, i da to objasne.

Isprobajte muziku

Mnoge su učionice danas opremljene računarima za multimedijalne prezentacije koje predavačima omogućuju upoznavanje s muzikom i filmskim isjećcima. S vremenom na vrijeme odaberite nešto neočekivano ili smiješno.

Upravljanje razredom

Većina učitelja postaje ljuta kada učenici razgovaraju tokom časa ili im zvoni mobitel tokom predavanja ili diskusije. Otkrio sam da korištenje humora može zaustaviti ometajuće ponašanje uz održavanje pozitivne atmosfere u učionici. Umjesto da kažete nešto poput: "Postoji kodeks ponašanja za naše učenike i očekujem da ga se pridržavate", pokušajte nešto poput: "Hoćete li me natjerati da napišem vaše ime (imena) na ploču?" Nakon što dam tu izjavu, obično zastanem, pa vrlo ozbiljnim glasom kažem: "i znate što će vam se dogoditi ako dobijete ček na svoje ime."

Testovi i kvizovi

Neki učitelji ne nalaze mjesto za humor u testiranju jer, naprimjer, vjeruju da to učenicima može odvratiti pažnju (Renner & Renner, 1999.). Ja nisam jedan od njih. Vjerujem da jedna ili dvije šaljive stavke mogu opustiti učenike i olakšati ispitnu tjeskobu i poboljšati rad na testu (Berk, 2000 .; McMorris, Boothroyd i Pietrangelo, 1997.).

Iskoristite sebe kao primjer

	<p>Ako imate smiješnu priču koja vam može pomoći u objašnjavanju nekog pojma, ispričajte je. Učenici se često čine iznenađenim činjenicom da im je i nastavnik nekada bio mlađ. Takvo samootkrivanje pomaže stvoriti otvorenu atmosferu u razredu.</p> <p>Koristite priče i komentare učenika</p> <p>Kad učenik podijeli duhovitu priču ili komentar, pitajte ga možete li to iskoristiti i slijedeće godine u nekom drugom razredu.</p> <p>Budi svoj</p> <p>Baš kao što Robin Williams ne bi bio toliko smiješan pokušavajući biti poput Boba Newharta (ili obrnuto), morate pronaći primjenu humora koja odgovara vama.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	Učitelji uče kako učinkovito implementirati elemente humora u razred. Učenici će se više uključiti u učenje.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.psychologicalscience.org/observer/engaging-students-with-humor



Source: <https://keepemthinking.com/2015/01/how-to-use-humor-to-keep-your-students-engaged/>

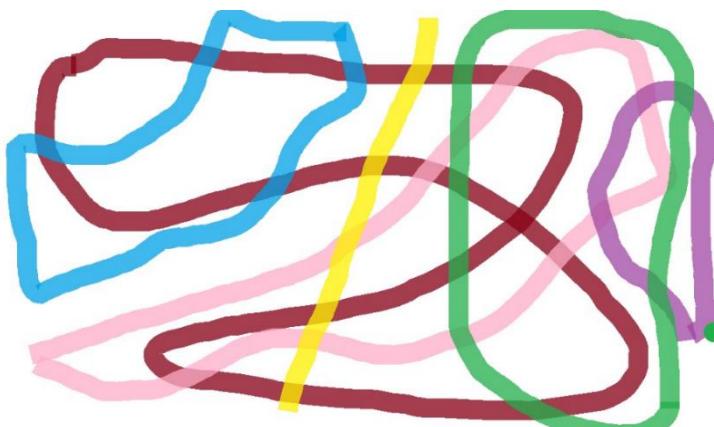
Naziv dobre prakse	Reciklirajmo uz osmijeh i spasimo našu Planetu
Izvor (organizacija, država)	Aida Gradaščević JU OŠ "Stari Ilijaš" Ilijaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Motivacija, pažnja, uključenost
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Pitanje recikliranja jedno je od najvažnijih pitanja današnjice. Kvaliteta našeg života danas i u budućnosti svakako ovisi o tome kako se odnosimo prema otpadu, i kao društvo i kao pojedinci.</p> <p>Zanimljivo je da bi se najmanje 60% ukupnog otpada koji završi u kantama za smeće, a time i na odlagalištima, moglo ponovno upotrijebiti bilo kompostiranjem ili recikliranjem.</p> <p>Takvi podaci pokazuju koliko je važno usmjeravati djecu i poučavati ih o važnosti recikliranja. Načini na koje djeca stiču znanja o recikliranju i važnost ovog postupka za budućnost svih nas igraju veliku ulogu u formiranju pravog stava prema ovoj temi.</p> <p>Na ovom linku možemo pronaći tekst koji govori zašto je pravo vrijeme za početak poučavanja djece o tome u školi.</p> <p>https://www.ecomena.org/teach-children-about-recycling/, a evo 19 aktivnosti koje možemo raditi s djecom i pokazati im koliko recikliranje zapravo može biti i zabavno, osim što je važno https://www.naturespath.com/en-us/blog/19-activities-kids-learn-recycling/</p> 

Source: <https://www.vectorstock.com/royalty-free-vector/two-cute-children-recycling-vector-8184085>

<p>Koraci za realizaciju aktivnosti</p>	<p>Kako kroz zabavan koncept pokazati djeci važnost recikliranja?</p> <p>Resursi su neiscrpni. Sve i svašta iz našeg okoliša može biti predmet velike i zabavne aktivnosti na času kada učimo o recikliranju. Šta je važnije? Sve se aktivnosti mogu realizirati na svim nivoima obrazovanja, čak i s učenicima s teškoćama u razvoju.</p> <p>Prije nekoliko godina (ove godine ne zbog Covid-19) naši su učenici skupljali papir u velikim kartonskim kutijama u školskom hodniku, a nakon nekog vremena prodali smo ga firmama za reciklažu i od tog novca uredili kutak u našoj učionici. Osim toga, često izrađujemo velike plakate s motivirajućim rečenicama o važnosti recikliranja, ali također promovišemo recikliranje koristeći ideje sa sljedećih linkova i pretvaranje lekcija u zabavu.</p> <p>https://www.weareteachers.com/21-ideas-big-and-small-to-bring-recycling-into-the-classroom/</p> <p>https://www.pinterest.com.au/MumMusingMayhem/recycling-fun-for-kids/</p> <p>Jedna od ideja koju učitelji mogu koristiti je aktivnost na času recikliranja u glavnom dijelu časa. Od kartona napravite kantu za smeće iz 3 dijela i s tri otvora za ubacivanje otpada. Napunite kutiju raznim igračkama i predmetima iz naše okoline koji su od stakla, papira i plastike.</p> <p>Na istom času, prije praktičnog dijela, pogledajte prezentaciju na istu temu, a zatim uzmite tu kutiju i "slučajno" prosipajte predmete iz nje.</p> <p>U razredu uvijek u tom trenutku nastaje smijeh i onda zamolite učenike da vam pomognu da to kupujete, ali napominjete ih da je veoma važno da te predmete ostavimo tamo gdje pripadaju: u plavi dio – papir, u zeleni dio –staklo, a u žuti dio – plastiku.</p> <p>Zahvalite učenicima na pomoći i recite im da ste zapravo namjerno prosuli sadržaj iz kutije kako bi mogli ponoviti način recikliranja.</p> <p>Potreban materijal:</p>
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> -Kutija od koje ćete napraviti kantu za smeće s tri otvora (zeleni, žuti i plavi) -Razni predmeti od stakla, plastike i papira 
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Nastavnici bi mogli:</p> <ul style="list-style-type: none"> - proširiti svoja znanja usvajanjem nove prakse - čas sa ovom temom učiniti zanimljivijim - dobiti ideju za neka druga smiješna djelovanja na času - unaprijediti nastavničke kompetencije <p>Koristi za učenike:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lakše i slikovitije i konkretnije će usvojiti način recikliranja - znanja o reciklaže su trajnija - dugo pamte ovakve dijelove časa
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>Facebook link - aktivnosti s roditeljima u dvorištu naše škole, gdje je jedna od aktivnosti bila izrada saksije od starih guma:</p> <p>https://www.facebook.com/photo?fbid=2560227420671506&set=a.2560226077338307</p>

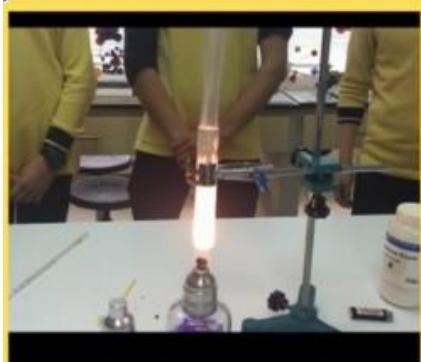
Naziv dobre prakse	Simulacija kretanja čestica elastične sredine (oscilatorno i talasno kretanje prema nastavnom planu i programu)
Izvor (organizacija, država)	Jasmina Dizdarević JU OŠ "Stari Ilijaš" Ilijaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Ova se aktivnost može primijeniti na nekoliko predmeta: fizika, moja okolina, priroda i drugi predmeti koji proučavaju sadržaje o prirodi i prirodnim pojavama, o toploti i toplotnim pojavama. Može se koristiti i kao opuštajuća aktivnost na času odjeljenske zajednice. Učenje simulacijom čestica. Motivacija, pažnja, gluma
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Aktivno sudjelovanje učenika u nastavi povećava interes za nastavu. U ovom primjeru svi su učenici aktivni sudionici, svi imaju određene odgovornosti. Međutim, ključni sudionici su oni čije djelovanje simulira kretanje čestica po zadanim putevima. Učenici mijenjaju brzinu kretanja, atmosfera je opuštajuća i vesela. U nekim se dijelovima sudaraju i sve to potiče smijeh, bili vi za to raspoloženi ili ne. Ovom aktivnošću na času se potiče pozitivna energija, zabava i humor. Materijal se savladava uspješnije i s boljim razumijevanjem.
Koraci za realizaciju aktivnosti	U uvodnom dijelu časa, osim ponavljanja prethodnog gradiva, nastavnik otvara link koji prikazuje kretanje čestica (neuređeno i haotično) na određenoj termodinamičkoj temperaturi. Jedan će učenik na simulaciji mijenjati vrijednosti temperature, a ostali učenici će prepostavljati kako će se čestice kretati prije nego se poveća ili smanji vrijednost temperature. https://www.vascak.cz/data/android/physicsatschool/template.php? s=mf_rozdeleni_rychlosti&l=hr

<p>Koraci za realizaciju aktivnosti</p>	<p>Nastavnik i učenici zajedno dolaze do zaključka da se čestice u gasovitim tijelima nepravilno kreću te nastavnik upoznaje učenike s pojmom kojim se opisuje takvo kretanje - haotično kretanje u fizici. U glavnom dijelu časa, kako bi učenicima što više približili ove pojave koje se događaju na mikroskopskom nivou, pokušat ćemo ih odglumiti u makro svijetu, u učionici.</p> <ol style="list-style-type: none"> Na podu u učionici zakriviljene putanje već su nacrtane u nekoliko boja kao na slici:  <p>Šest učenika odabrat će po jednu boju s poda, a odabranu će slijediti prema uputama.</p> <ol style="list-style-type: none"> Njihov je zadatak staviti sebe u ulogu čestice (jedan učenik - jedna čestica). U isto vrijeme nominirani učenici počet će se polako kretati putanjama čiju su boju odabrali. <p>Ostali učenici će odabrati temperaturu sistema o kojoj ovisi brzina kretanja čestica. Na primjer, početna temperatura je 30 stepeni Celzijusa. Nakon nekog vremena učenici prepostavljaju da se temperatura sistema povećava i glasno govore 40 stepeni. Učenici koji imaju ulogu čestica - počinju se brže kretati (jer su već upoznati s činjenicom da se povećanjem temperature sistema povećava kinetička energija, odnosno brzina kretanja čestica). Zatim, drugi dodaju 60 stepeni ... pa 90 stepeni ... približavaju se temperaturi ključanja. Sada</p>
--	---

	<p>se učenici - čestice kreću veoma brzo putanjama, ponekad se sudaraju. Atmosfera u učionici je zanimljiva, opuštajuća i vesela.</p> <p>U nastavku časa učenici ponavljaju karakteristike elastične sredine i navode primjere. Upoznaju se s mehaničkim talasima, njihovim karakteristikama.</p> <p>U završnom dijelu časa raspravlja se o akustici kao grani fizike, zvuku kao tipičnom predstavniku mehaničkog talasa. Nastavnik navodi učenike na zaključak kako se zvuk širi kroz elastičnu sredinu, kako bolje čuti ako su bliže izvoru zvuka, tko prenosi zvuk? Čestice. Kako? Haotičnim kretanjem, kao u primjeru iz razreda ☺</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Nastavnici: Od nastavnika se općenito očekuje da koriste različite metode, alate i pristupe te ih prilagode potrebama učenika. Primjenom ove prakse nastavnici će poboljšati sposobnosti i vještine potrebne za stvaranje pozitivnog okruženja u učionici i poboljšati svoje organizacijske sposobnosti.</p> <p>Učenici: Učenici su aktivni sudionici nastavnog procesa, uče na praktičnim primjerima i kroz igru. Također se potiču na razmišljanje kroz tri segmenta (prepostavka događaja, promatranje i zaključak).</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.flickr.com/photos/nicholas_m/3690667128/in/photolist-5wsexx-9JGEgb-6CPjJs-6zJ7mj-nd64X-5hzQa6-NBwss-L7FiH-6ZVshM-9g7qPL-6BuPaG-7URY9m-8pLENB-J7Qby-6C8CKS-4w8RH6/</p> <p>https://www.physicsclassroom.com/Physics-Interactives/Waves-and-Sound/Simple-Wave-Simulator/Simple-Wave-Simulator-Interactive</p> <p>https://www.physicsclassroom.com/class/sound/Lesson-1/Sound-is-a-Mechanical-Wave</p> <p>https://www.geogebra.org/m/WAwKdaqa</p>

Naziv dobre prakse	Svečana proslava prvog časa hemije
Izvor (Organizacija, država)	Selma Bojić-Kovač JU OŠ "Hašim Spahić" Iljaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Zanimljiv uvod u časove hemije Motivacija
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Prvi čas hemije treba ostati u sjećanju svakog učenika. Naš cilj bi trebao biti da kroz izvođenje određenih ogleda stvorimo kod učenika pozitivan odnos prema hemiji i prema obavezama koje su pred njim.</p> <p>Praktična nastava pobuđuje interes učenika za nešto novo i drugačije te pomaže u stvaranju ugodne radne atmosfere u učionici.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Upoznati učenike da će na prvom času prisustvovati demonstraciji sljedećih eksperimenata: "Medo pleše, medo brunda", "Raketa na tablete" i "Semafor" i upoznati ih s mjerama zaštite na radu tokom pokusa. Nazivi eksperimenata već dovoljno zanimaju učenike i njihova pažnja ne nedostaje tokom demonstracije.</p> <p>Za pokus „Raketa na tablete“ su potrebni sljedeći pribor i hemikalije: <i>kutija sa šumećim tabletama i voda</i>.</p> <p>Postupak ogleda:</p> <p>Plastična kutija od šumećih tableta je naša „raketa“. U kutiju ćemo staviti samo jednu šumeću tabletu, naliti 2-3 ml vode i odmah začepiti čepom. Raketa se stavi na pod učionice i to čepom okrenuta dolje. Kada se u raketni stvor dovoljan pritisak ugljik dioksida, raketa će poletjeti do plafona učionice.</p> <p>Za pokus „Semafor“ su nam potrebni sljedeći pribor i hemikalije: Erlenmayer tikvica, gumeni čep, dvije kašićice, menzura, vaga, krpa, destilovana voda, KOH (kalij hidroksid), glukoza i indgokarmin.</p> <p>Postupak ogleda:</p>

	<p>U Erlenmayericu se nalije oko 250 ml vode, doda 8 g KOH i 10 g glukoze. Kada se KOH i glukoza otope, dodaje se na vrhu kašičice indigokarmina, da se sav indikator otopi. Boca se začepi gumenim čepom. Nakon mučkanja se otopina ostavi da miruje, pri čemu postaje žuta. Ako se naglo promućka postane crvena. Ako se pak snažno promućka, više puta, pojavit će se zelena boja Stajanjem otopine, nakon zelene boje, pojavit će se ponovo crvena i žuta boja.</p> <p>Za pokus „Medo pleše, medo brunda“ će im biti potrebni sljedeći pribor i hemikalije: stalak, metalna hvataljka, mufa, vatrostalna epruveta, plamenik, kašičica, krpa, žigice, kalijev hlorat, gumeni bomboni zvani medvjedići.</p> <p>Postupak ogleda:</p> <p>U epruvetu će učenici dodati dvije kašičice $KClO_3$, te epruvetu pričvrstiti na željezni stalak, ukositi i zagrijavati plamenikom dok se ne rastopi kalijev hlorat. Na rastopljenu talinu dodati bombone medvjediće. Kada se bombon zapali, pojavljuje se obojeni plamen i gusti bijeli dim. Pri tome će se čuti duboki zvuk poput brundanja medvjeda.</p> <p>Učenici imaju zadatak da nakon ogleda zapišu u svoje sveske utiske o ovom času, što im se to naročito dopalo u ogledu koje su radili tokom tog nastavnog sata.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Nastavnici će unaprijediti ustaljenu praksu upoznavanja sa učenicima i učenika sa hemijom na prvom času, a učenici će taj čas pamtitи zauvijek i povezati ono što su vidjeli na tom nastavnom satu sa ugodnim emocijama.</p> <p>Učenike će ovo stimulirati da se više zainteresiraju za ovaj predmet, a nastavniku olakšati daljnji posao.</p> <p>Učenici će bolje upoznati ovu prirodnu nauku, a time će se podstaknuti njihov istraživački duh.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	Fotografija s časa koji je realiziran 2015. godine, eksperiment "Medo pleše, medo brunda"



FOTOGRAFIJA SA ČASA, 2015. GODINA.

MEDO PLEŠE, MEDO BRUNDA

SELMA-BOJIĆ KOVAC

https://osstariilijas-my.sharepoint.com/:v/g/personal/selma_bojic Kovac_stari-ilijs.edu.ba/EfgVS7SwMnBOjPy8wCLMTvgBBExnmgJoUama2uq88SLQzw?e=s4dVqc



Naziv dobre prakse	Igranje sa loptom na času njemačkog jezika
Izvor (organizacija država)	Edina Čamđija JU OŠ "Stari Ilijaš" Ilijaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	Motivacija, interes, aktivnost
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Pristup nastavnika može djecu jako motivisati. Pokazati djeci da je nastavniku stalo do učenika kao i do svog predmeta ih motiviše da uče neki predmet koji baš i ne vole.</p> <p>Vrlo dobra i inspirativna stvar za učenike je završiti lekciju s nekom porukom. Pokazuje im da je učitelju stalo i da ih vidi kao ljudi vrijedne pažnje.</p> <p>Mnogo je alata koje učitelj može koristiti u razredu za motiviranje učenika.</p> <p>Snažno sredstvo koje pomaže pri podizanju motivacije kod učenika jeste loptica. Najčešće se može koristiti kad ponavljamo nove riječi iz njemačkog jezika.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Na pocetku je potrebno objasniti pravila na koji način će se odvijati igra. Slijedi igra. Nastavnik baci učeniku lopticu i kaže jednu riječ na njemačkom a učenik prevodi na bosanski. Kasnije prevodimo riječi sa bosanskog na njemački. Idemo od lakšeg ka težem. Ono što je posebno važno istaći jeste da ponekad brže bacamo lopticu što kod učenika izazove smijeh i zadovoljstvo. I svaki čas počinje sa pitanjem: Igramo li se danas sa lopticom? Često učenici povezuju bacanje loptice sa časovima tjelesnog odgoja koji je jedan od omiljenih predmeta kod učenika svih uzrasta.</p> <p>Učimo spelovanje sa loptom</p> <p>Ova igra je jednostavna poput abecede. Neka vaši učenici stanu u veliki krug. Kažete riječ i bacite loptu jednom od svojih učenika. Učenik izgovara prvo slovo riječi i baca loptu nastavniku, koji mora izgovoriti drugo slovo, a zatim baca loptu drugom. Učenici koji pogriješe moraju</p>

	<p>sjeti i ponovo se igrati s nastavnikom. Posljednji učenik koji stoji je pobjednik!</p> <p>Zaledi se!</p> <p>Ova igra je idealna za mališane! Vježbajte rječnik pomoću kartica. Prvo, naučite učenike značenju "Zaledite se!" tj. stanite. Učenici sjede u širokom krugu sa nizom kartica u sredini. Učenici dodaju loptu oko kruga. Recite im da ne mogu držati loptu duže od sekunde. Pokrijte oči dok to rade i recite: "Zaledite se!" Učenik koji ima loptu mora stati i uzeti karticu s hrpe. Ovisno o dobi i nivou vaših učenika, zamolite ih da izgovore riječ ili je upotrijebe u rečenici.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Brže usvajanje novih riječi. Bolja motivacija učenika.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://www.teachstarter.com/au/blog/6-fun-ball-games-and-activities</p> <p>https://busysteacher.org/6824-what-you-can-do-with-a-ball-7-fun-esl-games.html</p> 



Source: <https://www.teachstarter.com/us/blog/tips-for-teaching-boys-us/>

Knjige i materijal za edukaciju

Naziv dobre prakse	Slobodni stilovi učenja
Izvor (organizacija, država)	Učenje slobodnim stilom Mojca Stojković s. p. Slovenia
Područje dobre prakse	Poboljšanje motivacije učenika u razredu
Opis aktivnosti i popratni materijal	<p>Naša vizija je pomoći učenicima KAKO učiti brzo i trajno te da se zabave dok uče koristeći nove tehnike učenja. U grupnom učenju slobodnim stilom potičemo timski rad pa učenici također razmjenjuju ideje u pamćenju gradiva i uče razvijati svoje skrivene potencijale koji im pomažu da postanu uspješniji u životu.</p> <p>Želimo postati prepoznatljiv partner osnovnih i srednjih škola koji nudi kurseve učenja slobodnim stilom i individualno savjetovanje kako bi olakšali učenje učenicima kojima je to potrebno pod stručnim vodstvom iskusnih učitelja.</p> <p>Također postajemo uspješna inovativna mreža učenja slobodnog stila u Sloveniji, a kasnije i u inozemstvu, koja se prodaje kao franšiza s markom Freestyle learning - učenje na zabavan način pomoći tehnološki naprednih metoda učenja i inovativnih uređaja koje bi se trebale koristiti u opuštanju (mjerjenje moždanih talasa), a naročito u aktivnom učenju.</p> <p>Dodata vrijednost naših usluga su nadahnuti učitelji koji podučavaju učenike u motivacijskom okruženju koje osigurava održivi rast mladih i prenose njihovo znanje putem seminara na druge učitelje. Osim toga, za svakoga pripremamo video zapise s primjerima lakšeg učenja.</p> <p>Učenje slobodnim stilom nastoji imati čvrstu reputaciju za pouzdan i učinkovit pristup olakšavanju učenja djece i adolescenata, a odnos sa studentima temelji se na međusobnom povjerenju, pristupačnosti i dijalogu.</p>

Radionice na teme poput:

O, ne! Engleska gramatička vremena

Sadržaj kursa?

Kurs se odvija u grupi (do 10 polaznika), ukupno 12 školskih sati raspoređenih u 2 dana ili po dogovoru sa polaznicima.

Najvažnije je opušteno okruženje za učenje koje vas prihvaca takvo kakvo jeste i nudi vam brze i trajne metode pamćenja engleskih vremena i novih riječi.

Koristeći prekrasne engleske pjesme, zakoračit ćemo u opušteni način učenja stranog jezika. Lako ćete se upoznati s engleskim vremenima i jednostavnim metodama njihovog učenja (npr. She-he-it = shit da se objasni nastavak -s na glagolu u Present Simple, sva trajna (Continuous) vremena objašnjavamo sa primjerom kamiona, smiješne priče koristimo za učenje nepravilnih glagola, ...). Također koristimo tehnike opuštanja i masaže prilikom učenja novih riječi.

KORISTI

Iznad svega, potičemo vas da koristite mentalni način olakšavanja učenja stranog jezika kroz kreativno razmišljanje koje nema granica. Na zabavan način naučit ćete korisno znanje engleskih gramatičkih vremena, a smiješne asocijacije ostat će vam u dugoročnom sjećanju.

Naučit ćete tekstove svojih omiljenih engleskih pjesama i kako da podignite svoju energiju prije nego počnete učiti.

Razgovarat ćemo o mogućnostima razgovora sa izvornim govornicima engleskog jezika, sa kojima ćete i vi propričati engleski, te kako ih pridobiti za stalni kontakt. Na kraju ćemo svladati nove engleske riječi i ponoviti vremena uz vašu omiljenu englesku muziku te naučiti kako je lako naučiti strani jezik na zabavan način.

TEHNIKE UČENJA U SLOBODNOM STILU

Učenje slobodnim stilom® temelji se na povezivanju misaonog procesa (pamćenja) i kretanja, za što danas ima sve manje vremena. Većinu nastavnih metoda zauzima kreativni pokret. Kako bismo ovu

metodu približili učenicima, koristimo njihovu omiljenu muziku i odmah počinjemo da koreografijom.

U praktičnoj radionici pokazujemo vam tehnike učenja koje potiču djecu na kreativno razmišljanje o predmetu. Prikazanim tehnikama omogućujemo djetetu da se osamostali u učenju i da se te tehnike samostalno koristi, čak i kasnije u životu. Pogodni su za učenje gradiva koje moramo usvojiti, a posebno su učinkoviti u učenju stranog jezika.

Radionica se održava s roditeljima i djecom; to potiče saradnju i komunikaciju koju zatim možete lako nastaviti kod kuće.

UČENJE S KODOVIMA MOZGA

Materijal za učenje koji učenici moraju "napisati" pamti se pomoću moždanih kodova (nacrtanih znakova koji predstavljaju priču o datom gradivu za učenje), koji su pohranjeni u dugoročnom pamćenju. Kodovi podsjećaju učenike na riječi koje pretvaraju u rečenice, a one u konačne dovršene informacije. Učenici ovu metodu nazivaju profesionalnim pilulama jer im ne trebaju prave tablete na testu.

UČENJE KREATIVNIH POKRETA

Svaki nastavni materijal koji učitelj želi pokazati može se prikazati plesom - kreativni pokret. Učenjem slobodnim stilom uključujemo i ostale školske predmeta: historiju, matematiku (definicije), geografiju, domaćinstvo, prirodne nauke, društvene nauke, maternji jezik.

UČENJE U ALFA STANJU

Učenje u alfa stanju odlično je učenje uz opuštajuću mirnu muziku bez stresa, gdje uklanjamo blokade učenja i stavljamo svoje snove u prvi plan uz vođenu vizualizaciju. Naučimo kako se oslobođiti napetosti prije provjere znanja, pokazujemo brojne praktične vježbe koje pomažu shvatiti da na uspjeh učenja i poučavanja utiču i emocije, misli i nesvesni dio.

TEHNIKE UČENJA

	<p>Radionica Freestyle Learning namijenjena je učenicima od 5. do 9. razreda osnovne škole koji se redovno suočavaju sa zahtjevima pismenog i usmenog provjeravanja znanja.</p> <p>Pokazalo se da na brže učenje utiču smijeh, opuštanje, komunikacija i saradnja - sve se to može naučiti učenjem slobodnog stila. Program Freestyle Learning® uključuje metode brzog učenja, zabavne asocijacije i priče, memotehniku, vizualizaciju, metodu kreativnog kretanja, rime, učenje uz muziku.</p> <p>U učenju slobodnim stilom pokazujemo mnoge primjere KAKO zapamtiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sve bez sjedenja, već pokretima (čak i za starije tinejdžere) - nove strane riječi na engleskom ili drugom jeziku, - smiješne priče za formule na fizici, matematički, hemiji. - Engleski nepravilni glagoli na zabavan način - učenje materijala koristeći masažu - bilo šta brže kroz moždane kodove ili. za tinejdžere t.i. profesionalni zadaci Učenje slobodnim stilom - vođeno opuštanje u opuštenom stanju, što vas dovodi do samopouzdanja pri pisanju testova ili postavljanju pitanja <p>Neka tinejdžeri tokom učenja ponovno vrate osmijeh na lice.</p> <p>Na zabavan način učenicima pokazujemo metode učenja slobodnim stilom i zajedno prolazimo kroz trenutni materijal za učenje.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Poboljšanje rezultata učenja novim pristupima uvijek je dobrodošlo i učenici vole aktivno učenje, umjesto da sjede u razredu. Ovi novi načini mogu se implementirati u gotovo svaki predmet.
Pogodnosti za nastavnike i učenike	I učitelji i učenici cijenit će nove načine poučavanja i učenja
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.lazjeucenje.si/delavnice-freestyle-ucenja/triki-za-lazje-ucenje/

Naziv dobre prakse	Knjiga: Humor u nastavi matematike: Zadaci za učionicu
Izvor(organizacija, država)	Projekt: HUMAT - humor u nastavi matematike, Portugal
Područje dobre prakse	Korištenje humora u nastavi matematike
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Ova knjiga Humor u nastavi matematike: Zadaci za učionicu nalaze se u okviru istraživačkog projekta HUMAT (Humor in Mathematics Teaching), koji je razvio Viša obrazovna škola Viseu (Portugal), u partnerstvu sa Univerzitetom Minho (Portugal), Univerzitetom u Granadi (Španjolska) i Univerzitetom Mendoza (Argentina), uz podršku Politehničkog instituta iz Viseua (Portugal) i CI & DETS.</p> <p>Projekt prepostavlja dvije temeljne ideje. S jedne strane, prepostavlja važnost koju humor ima u stvaranju okruženja za učenje koje može potaknuti motivaciju za učenje matematike. S druge strane, prepostavlja se da su razumijevanje humora i učenje matematike dvije aktivnosti koje zahtijevaju dobre vještine zaključivanja. Također se priznaje da istraživačka nastava matematike, temeljena na radu učenika s izazovnim matematičkim zadacima, ima veliki potencijal za učenje. Utoliko se pojavljuje ova knjiga matematičkih zadataka duhovite prirode koja nastoji ispuniti ove dvije funkcije, odnosno predisponirati učenike za učenje i navesti ih na razmišljanje o duhovitim situacijama koje uključuju matematičke pojmove.</p> <p>Kako bi potkrijepila tu želju, knjiga je organizirana u dva dijela. Prvi dio je posvećen kratkom predstavljanju pojma humora i drugih srodnih tema, u početku općenito, a zatim s naglaskom na matematičkom obrazovanju. Najveći dio knjige, drugi, posvećen je predstavljanju matematičkih zadataka temeljenih na kratkim pričama ili slikama stripova humoristične prirode.</p> <p>Predloženi zadaci osmišljeni su za istraživačku nastavu matematike i stoga imaju općenito pravilo otvorene prirode.</p>

	<p>Gotovo uvijek započinju sa zahtjevom od učenika da opiše predstavljenu situaciju i kaže smatraju li je dobromjeronom. Nakon ovog prvog zahtjeva pojavljuju se drugi specifičnije prirode. Odabrani zadaci usredotočeni su na nekoliko matematičkih tema u osnovnom obrazovanju. Prijedlozi se mogu koristiti u dvije okolnosti. Neki su se smatrali materijalom za uvođenje novih tema, a drugi radi utvrđivanja prethodno stečenog znanja. Način na koji su zadaci predstavljeni omogućuje im istraživanje na različitim obrazovnim nivoima, prilagođavajući izjave ili prateći nastavnika.</p> <p>Zadaci se mogu razlikovati po tome šta izazivaju kod učenika. Neki naglašavaju afektivni / emocionalni aspekt pokušavajući privući pažnju učenika na učenje, zbog neočekivane situacije koju predstavljaju. Ostali zadaci ističu kognitivne i intelektualne aspekte. Rad učenika, s njima, daleko nadilazi njihovo fokusiranje na učenje, što predstavlja izazove koji proizilaze iz kognitivnih smetnji koje situacije prenose. Za svaki zadatak u početku nudimo kratak opis situacije, a zatim razmatramo didaktičku prirodu o različitim pitanjima na kojima se ona razvija.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Ova knjiga prevodi prijedlog za korištenje humora u učionici matematike, nudeći dva izbora. S jedne strane, grafički humor naglašen je u odnosu na verbalni humor učitelja. S druge strane, ovaj humor nastoji da kombinacija emocionalnih i kognitivnih funkcija ima dobre efekte na učenje matematike.</p> <p>Zadaci su osmišljeni na otvoren način, a humor je pozvan da predstavlja matematički izazov za učenike. Stoga zadaci imaju karakteristike koje se mogu koristiti u nastavi istraživačke prirode, u kojoj je matematička aktivnost učenika put za učenje. Obično se istraživačka nastava o matematičkim temama odvija u tri ili četiri faze: postavljanje zadatka, istraživanje od strane učenika, rasprava i sinteza. Neki autori, poput Canavarra, Oliveire i Menezesa (2014.), otkrivaju posljednju fazu, razlikujući kolektivnu raspravu, u kojoj su učenici glavni akteri, od faze „sistematizacije učenja“ u kojoj učitelj dobiva veći ulogu,</p>

	<p>uključujući učenike u institucionalizaciju matematičkog znanja, koja proizlazi iz refleksne apstrakcije iz obavljenog zadatka, ali i iz prethodno obavljenog, uspostavljajući veze s drugim matematičkim sadržajima.</p> <p>U ovoj je knjizi predstavljeno 15 matematičkih zadataka, od kojih u većini humor proizlazi iz situacija neusklađenosti, uključujući upotrebu matematičkih pojmoveva. To se događa, naprimjer, u zadacima "U napad!", "Kad 2. nije velika stvar ..." i "Manja karta". U drugim zadacima koristi se prednosti dosjetki koje uključuju prirodni jezik i matematički jezik, kao u zadatku "Pravilnost", te jezične nejasnoće, kao u zadatku "Stepeni i stepeni". Ostali zadaci iskorištavaju unutrašnja pitanja u samoj matematici, kako u odnosu na zaključke o samom zadatku, tako i u prijedlogu "Nepravilna pravilnost", kao i u jeziku koji se koristi, kao u zadatku "Dobro ili pogrešno?"</p>
	<p>Humor, sa svojom subverzivnom stranom stvarnosti, nastoji "razoružati" učenike i ukloniti ih iz mogućeg odbrambenog stava prema matematici, izazivajući osjećaj opuštanja kada se opazi smješna stvar. U učionici smješne situacije koje je predstavio učitelj mogu ispuniti dvije temeljne funkcije: afektivnu / emocionalnu funkciju i intelektualnu / kognitivnu funkciju (Banas i sur., 2011; Guitart, 2012; Meyer, 2015).</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Kada smješna situacija nije izravno povezana s matematičkom temom koju treba podučavati, afektivna / emocionalna funkcija se ističe, tražeći od učitelja stvaranje dobrog okruženja za učenje. Naprotiv, kada je smješna situacija izravno povezana s matematičkom temom, intelektualna / kognitivna funkcija ističe se iznad afektivne / emotivne funkcije. U ovom slučaju humor igra važnu ulogu u učenju sadržaja koji se poučava, bilo zato što je prisutan u nekom zadatku, bilo zato što pogoduje razumijevanju pojma ili, jednostavno, jer olakšava pamćenje bilo kojeg imena ili ideje.</p>

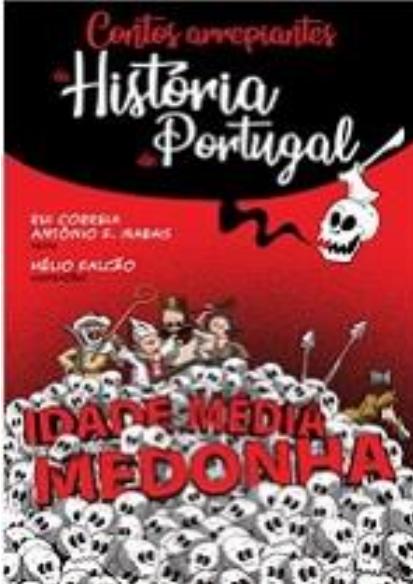
<p>Dodatni linkovi i izvori informacija</p>	<p>Knjigu možete preuzeti na ovom linku:</p> <p>https://www.researchgate.net/publication/323497802_Humor_no_ensino_da_Matematica_tarefas_para_a_sala_de_aula</p>
	<p>HUMOR NO ENSINO DA MATEMÁTICA Tarefas para a Sala de Aula</p> <p>Luis Meneses, Helena Gomes, António Ribeiro, Ana Pintinha Martins, Paulo Flores, Henrique Vieira, Ana M. Oliveira, Isidro A. Mamede, Jóvito P. Balada, Verónica Delplanque</p>

<p>Naziv dobre prakse</p>	Radionica/Trening - Pedagogija smijeha
<p>Izvor (organizacija, država)</p>	Projekat RIR Agora, Portugal
<p>Područje dobre prakse</p>	Joga smijeha; Humor u školama
<p>Opis aktivnosti uz popratni materija</p>	<p>Opis treninga</p> <p>Joga smijeha revolucionarna je ideja koju je indijski liječnik dr. Madan Kataria razvio 1995. Trenutno se prakticira u više od 110 zemalja i kombinira smijeh, kao oblik vježbe, s dubokim disanjem iz joge. Koncept se temelji na naučnim studijama da dobrovoljni smijeh pruža iste fiziološke i psihološke koristi kao i spontani smijeh. U početku je započeo s društvenim klubovima smijeha, ali je od tada uveden u mnoge škole u Indiji i drugim zemljama.</p> <p>Pedagogija teme za obuku smijeha:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vrednovanje koeficijenta smijeha. ✓ Šta je Joga smijeha? ✓ Koncept, historija i filozofija. ✓ Veza između joge i smijeha. ✓ Praktične vježbe. ✓ Bollywoodski smiješni joga ples.

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Dobrovoljni smijeh protiv pravog smijeha. ✓ Razlika između smijeha joge i humora. ✓ Zašto se naša djeca i mladi trebaju više smijati? ✓ Prednosti smijeha u školama. ✓ Dinamika joge smijeha ✓ Glupiranje;
	<p>Opći ciljevi</p> <p>Radionica o pedagogiji smijeha ima opći cilj:</p> <p>Upoznajte praktične primjene Joge smijeha u obrazovnom kontekstu, kao i naučite o neizmjernim blagodatima koje pruža tijelu i umu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Doživite vježbu joge smijeha i meditacije i naučite kako se uključiti u ovu praksu u različitim svakodnevnim situacijama. ✓ Naučite se sami smijati i imati neke praktične ideje o tome kako unijeti više smijeha u svoj život. <p>Posebni ciljevi</p> <p>Na obuci iz pedagogije smijeha student mora:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Prepoznati svoj koeficijent smijeha; ✓ Primijeniti smijeh i vježbe dubokog disanja; ✓ Provesti strategije da se svakodnevno više smijete; ✓ Razlikovati dobrovoljni smijeh od pravog smijeha; provesti dinamiku smijeha i meditacije za djecu i mlade. <p>Metodika nastave</p> <p>Za pohađanje ove obuke o načinu e-učenja bit će potrebno:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Funkcionalni računar opremljen zvučnom karticom, slušalicama s mikrofonom, web kamerom i internetskom vezom. ✓ Preglednik: Google Chrome ili Mozilla Firefox; <p>Ova se obuka odvija online: nastavna metodologija sastavljena od asinkronih i sinkronih sesija. Asinhrone sesije odgovaraju periodu autonomnog učenja; sinkrone sesije odgovaraju stvarnim časovima na kojima je trener u izravnom kontaktu s razredom u virtualnoj prostoriji kroz koju on / ona komunicira sa polaznicima i pojednostavljuje sesiju</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	

	koristeći prezentacije, video zapise i druge nastavne materijale. Obuka će biti teorijsko-praktična i imati aktivno sudjelovanje učenika u svim predloženim aktivnostima. Obuhvatit će izlaganje i raspravu o posebnim temama vezanim za to područje, kao i raspravu i analizu praktičnih slučajeva.
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Inovativna radionica koja vam omogućuje sticanje zabavnih alata za svakodnevni rad: omogućuje vam rad i poticanje vlastitog samopoštovanja te učenje o novim oblicima komunikacije i rješavanju svakodневnih situacija.</p> <p>Prepostavlja se da ćete steći vještine koje omogućuju da se u vama probudi dijete i da ćete sve to primjenjivati sa djecom koju obrazujete.</p> <p>Ciljna publika: roditelji, odgajatelji, učitelji, tehničari odgojno - obrazovnog djelovanja, defektologa i svi oni zainteresovani za područje obrazovanja.</p>
Dodatne informacije	Radionica o pedagogiji smijeha namijenjena je učiteljima, odgojiteljima, psiholozima, obrazovnim tehničarima i roditeljima.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.institutocriap.com/formacao/workshop-pedagogia-riso https://www.riragora.pt/

Naziv dobre prakse	Jezive priče iz historije Portugala (Zbirka knjiga)
Izvor (organizacija, država)	Rui Correia e António F. Nabais, Portugal
Područje dobre prakse	Korištenje humora u učionici
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Nema slučajnosti između onoga što ovaj rad namjerava izazvati kod djece i uticaja koji časovi Rui Correie ostavljaju na živote njegovih učenika. Jezive priče iz historije Portugala zapravo su produžetak njegovog načina bavljenja učiteljskom profesijom, koja mu je 2019. godine donijela nagradu za profesora godine na ceremoniji dodjele Globalne nagrade za učitelje Portugala - smatra se Nobelovom nagradom za obrazovanje (u Portugalu).</p> <p>Nakon nacionalnog priznanja, učitelj historije Caldas da Rainha dobio je izazov da napiše ovu zbirku kratkih priča, što je odmah odlučio učiniti s četiri ruke, uz pomoć drugog učitelja: Antónia Fernanda Nabaisa, profesora portugalskog jezika, književnosti i latinskog jezika.</p> <p>To su priče iz srednjeg vijeka, portugalske epizode i "odbojne, nesretne, mračne, ljudske, odvratne, zastrašujuće, prljave, smrdljive, oblikovne, blatne, brutalne, odvratne i koje su ponekad, čak i neugodne". Na naslovni nije bilo mesta za sve hvalospjeve ovom historijskom vremenu u Portugalu, ali je ipak naglašeno na poleđini ove knjige, što ne dopušta da zaboravimo da je i zemlja imala djetinjstvo. Stoga jezive priče o historiji Portugala pokazuju, dakle, greške, zastrašivanja i smiješne situacije koje je ova zemlja radila u svojim ranim godinama.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Ova zbirka knjiga sadrži priče za koje sami autori, strastveni umijećem prepričavanja, nisu bili svjesni da postoje ili vidjeli su ih samo kada ih je trebalo pronaći. "Poput slike našeg prvog kralja, gdje je predstavljen kao razbojnik, slike koju imam od djetinjstva", kaže António Fernando Nabais. Sve je ispričano s humorom, a oba autora su ljubitelji dobrog smijeha - pogotovo ako je to u učionici.

	<p>Humor uz pomoć dva lika, mlađih savremenih likova Tereze i Manuela, koji se pojavljuju iz priče u priču, s odvažnim komentarima o svakom od njih. U pričama su sačuvali su imena djece Antónia Nabaisa i lica djece Rui Correia koje je ilustrovaao Hélder Falcão. Ono što govore u ovoj knjizi mješavina je onoga što su oba učitelja čuli od svojih učenika u dugim desetljećima podučavanja.</p> <p>Ove se knjige mogu koristiti u učionicama (na časovima historije) da obogate historijski sadržaj smješnim pristupom priči.</p> 
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Predstavljajući historiju Portugala sa šaljivom perspektivom i pristupom, ove knjige omogućuju angažovanje učenika i motivišu ih da nauče više o vlastitoj historiji.</p> <p>Obično učenici doživljavaju predmet historiju kao dosadan i jedva interaktiv, stoga su ove knjige koristan alat za učitelje u pronalaženju privlačnijeg načina za ispričati priču!</p> <p>Osim toga, knjige se mogu koristiti izvan školskog okruženja, s roditeljima i braćom i sestrama kod kuće!</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.facebook.com/Contos-arrepiantes-da-Hist%C3%B3ria-de-Portugal-108057694268225/

Naziv dobre prakse	Vodič za nastavnike za sprječavanje i rješavanje problema sa disciplinom učenika
Izvor (organizacija, država)	Mark Boynton i Christine Boynton
Područje dobre prakse	Razvijanje pozitivnih odnosa nastavnik-učenik
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Svi se želimo da za nas brinu i da nas cijene značajni ljudi u našem svijetu. Učenici isto to žele. Ovo saznanje je moćni alat u vašim rukama koji vam je na raspolaganju dok pravite plan discipline u razredu. Kao učitelj u razredu imate veliku moć nad svojim učenicima jednostavno zbog činjenice da kontrolirate njihovu sudbinu do šest i pol sati svaki dan, pet dana u sedmici. Kad učenici osjete da cijenite i brinete o njima kao pojedincima, spremniji su udovoljiti vašim željama.</p> <p>Pregled istraživanja pokazuje da autori imaju puno toga za reći o pozitivnim odnosima sa studentima. Thompson (1998) kaže: "Najmoćnije oružje dostupno učiteljima srednjih škola koji žele njegovati povoljnu klimu za učenje je pozitivan odnos s našim učenicima" (str. 6). Canter i Canter (1997.) podsjećaju da se svi možemo prisjetiti nastave u kojoj se nismo jako trudili jer nam se nisu sviđali naši učitelji. To bi nas trebalo podsjetiti koliko je važno imati jake, pozitivne odnose s učenicima. Kohn (1996.) ide korak dalje, rekavši: "Vjerljivije je da će djeca poštovati druge kada ih važni odrasli ljudi u njihovom životu poštuju. Vjerljivije je da će im biti stalo do drugih ako znaju da se o njima brine "(str. 111).</p> <p>Marzano (2003.) navodi da će se učenici oduprijeti pravilima i procedurama zajedno s posljedičnim disciplinskim mjerama ako nedostaju temelji dobrog odnosa. On dalje tvrdi da su ti odnosi možda važniji na osnovnoj i nižem nivou nego na nivou srednje škole. Prema Zehmu i Kottleru (1993.), učenici nam nikada neće vjerovati niti će se otvoriti da čuju što imamo za reći ako ne osjete da ih cijenimo i poštujemo.</p> <p>Prenošenje pozitivnih očekivanja</p>

Postoji nekoliko tehnika koje se mogu koristiti za postizanje ovog cilja. Pratite način na koji dozivate učenike. Dajte svim učenicima priliku da sudjeluju u nastavi. Pokušajte povećati vrijeme koje čekate između postavljanja pitanja učeniku i nastavljanja dalje sa ispitivanjem tako što ćete sami odgovoriti na pitanje ili prozvati drugog učenika. Dajte učenicima natuknice i tragove koje će im pomoći u uspjehu na nastavi. Recite izravno učenicima da vjerujete da oni imaju sposobnost da se dobro snađu. Vaše vjerovanje u njih potaknut će njihov uspjeh.

Ravnopravno prozivajte sve učenike da odgovaraju

Kada prozovete učenike, morate imati na umu nekoliko stvari. Prije svega, morate pratiti jeste li svima dali mogućnost da odgovore na postavljeno pitanje. Često učitelji koji to prate otkriju da se često desi da prozovu mali broj učenika i daju male ili nikakve šanse učenicima za koje misle da ne znaju odgovor. Kad ne date tim učenicima šansu, oni doživljavaju da imate malo povjerenja u njihove sposobnosti. Pojedini učenici mogu se "isključiti" i vjerovati da ne očekujete da će moći odgovoriti na vaša pitanja. Ova poruka postaje složenija kada ti učenici vide kako druge redovno prozivate.

Povećajte vrijeme za odgovor pri ispitivanju učenika

Povećanje vremena za odgovor (Kerman i sur., 1980.) druga je tehnika kojom možete pokazati učeniku da imate pozitivna očekivanja od njega. Latencija je vrijeme koje protekne od trenutka kada učeniku date priliku za odgovor do trenutka kada prekinete priliku za odgovor. Kerman i kolege (1980) objašnjavaju da je vrijeme koje dajemo učenicima da odgovore na pitanja izravno povezano s razinom očekivanja koja imamo od njih. Dajemo više vremena učenicima ako imamo povjerenja u njihovu sposobnost da odgovore na pitanje. Nasuprot tome, učenicima u koje imamo malo povjerenja dajemo manje vremena. Kad brzo odustanete od učenika koji se bori s odgovorom, svima u razredu je jasno da ne očekujete da će on ili ona doći do pravog odgovora.

Dajte savjete i natuknice kako biste pomogli učenicima da odgovore na pitanja

Također prenosite pozitivna očekivanja dajući savjete i natuknice svojim učenicima. U svom radu na očekivanjima učitelja, Kerman i kolege (1980.) ističu da učitelji obično više "daju dodatna objašnjenja i preformuliraju pitanja" za učenike za koje imaju velika očekivanja, a manje za učenike od kojih imaju niska očekivanja. Važno je da obavijestimo sve naše učenike da imamo velika očekivanja od njihovog uspjeha, a jedan od načina da to učinimo je davanje više savjeta i natuknica svim učenicima, posebno učenicima s lošim uspjehom.

Recite učenicima da oni mogu sigurno dobro sve odraditi

Drugi način prenošenja pozitivnih očekivanja na studente je izravno im reći da oni mogu sigurno sve dobro odraditi. Kad svojim učenicima kažete da imate povjerenja da se mogu nositi s teškim zadatkom ili poboljšati svoje ponašanje, prenosite im vrlo snažnu poruku. Učenici će često vrijedno raditi i primjereno se ponašati kako bi dokazali da je vaše povjerenje u njih opravданo. Svako dijete mora imati barem jednu značajnu odraslu osobu u svom životu koja vjeruje da se može dobro snaći. U idealnom slučaju, djeca bi to čula od svojih roditelja, ali tužna je istina da to nije uvijek tako. Učitelji imaju jedinstvenu priliku i privilegiju svakodnevno komunicirati s određenim brojem učenika da vjeruju u njih. Kakav je dar moći biti tako značajna odrasla osoba u životu čak i jednog učenika.

Ispravljanje učenika na konstruktivan način

Ispravljanje i discipliniranje učenika zbog neprikladnog ponašanja nužan je i važan dio posla svakog učitelja. Međutim, to ne mora biti negativan dio vašeg posla. Zapravo, možete izgraditi pozitivne odnose kada ispravite učenike. Ako ne vjerujete u to, razmislite samo minutu o učenicima koje ste imali u prošlosti koji su se vratili u školu da vas poslete. Često baš oni učenici, koji su bili najzahtjevniji za saradnju i s

kojima ste morali provoditi najviše vremena, nastavljaju vas posjećivati godinama. To je zbog pozitivnih odnosa koje ste s njima razvili.

Cilj ispravljanja učenika trebao bi biti da razmisle o onome što su učinili, da im bude žao što su vas razočarali i da ubuduće naprave bolji izbor. Ne bi trebalo biti da odlaze misleći: „Mrzim svog učitelja“.

Razvijanje pozitivnog ponosa u učionici

Ako se učinkovito primjenjuje, ponos može biti iznimno moćna sila u razvoju pozitivnih odnosa učitelj-učenik (Kerman i sur., 1980.). U mnogim učionicama učenici su ponosni na činjenicu da se ponašaju i postižu uspjeh na visokom nivou. U drugim učionicama razvija se drugačija vrsta ponosa kada učenici vide sebe kao najgoreg što mogu biti. Ponos koji učenici razvijaju pomaže u oblikovanju identiteta koji pak potiče njihovo ponašanje. Kada prepoznate uspjehe učenika, smanjuje se vjerojatnost poticanja negativnog ponosa i povećava se vjerojatnost razvoja pozitivnog ponosa. Kao učitelj u razredu, vaš cilj bi trebao biti pomoći učenicima da se ponose svojim postignućima i pozitivnim ponašanjem, a ne svojim negativnim ponašanjem.

Pokazivanje brige

Pokazivanje brige jedan je od najmoćnijih načina za izgradnju pozitivnih odnosa sa svojim učenicima (Kerman i sur., 1980.). Kad vaši postupci i riječi govore da se iskreno brinete za svoje učenike, veća je vjerovatnost da će vam se htjeti dobro posvetiti i uživati u dolasku u školu. Briga također potiče preventivni pristup disciplini jer će studenti koji se osjećaju zbrinuti vjerovatnije htjeti udovoljiti vašim željama i pravilima. Tragedija je kada učenik pogrešno vjeruje da njegov učitelj ne mari za njega ili ga ne voli. U većini slučajeva učiteljima je stalo, ali ne čine ono što izravno prenosi ovu vrijednu poruku. Na slici 1.7 navedene su neke strategije komuniciranja sa učenicima da vam je stalo do njih.

Strategije koje pokazuju da vam je stalo

- Pokažite interes za lični život svojih učenika

	<ul style="list-style-type: none"> ● Pozdravite učenike na ulaznim vratima dok ulaze u učionicu ● Pratite bazu sa studentima koji pokazuju snažne emocije ● Iskreno slušajte studente ● Suosjećajte sa studentima <p>Sprječavanje i smanjenje frustracije i stresa</p> <p>Frustracija i stres, koji su neizbjegni u učiteljskoj profesiji, veliki su neprijatelji naših najboljih namjera. Zehm i Kottler (1993.) navode neke vanjske uzroke stresa za učitelje kao što su naporni učenici, bijesni roditelji i ogovaranje kolega. Frustracija može imati razoran efekat na odnose učitelj-učenik, jer nastoji da odgajatelji donesu iracionalne odluke. Obično znate kada postajete frustrirani i možete brzo prepoznati znakove i simptome. Kao odgojitelj, pitanje nije hoćete li postati frustrirani ili pod stresom, nego kada ćete to učiniti i kako ćete se nositi s tim.</p> <p>Tehnike sprječavanja/smanjenja frustracije i stresa</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Pustite lagatu, opuštajuću muziku ● Izložite plakate mirnih lokacija ● Izmijenite svoje planove nastave ● Izvedite svoje učenike u šetnju ● Zamolite susjednog učitelja da uzme zahtjevnog učenika na neko vrijeme ● Odredite svojim učenicima vrijeme za samostalno čitanje ● Očistite svoj stol ● Pronađite valjanog kolegu ● Podijelite dužnosti osoblja ● Podijelite strategije frustracije
Koraci za realizaciju aktivnosti	Postoji nekoliko jednostavnih koraka koje možete slijediti i koji se mogu lako implementirati u svakodnevnoj nastavi.
Koristi za nastavnike i učenike	Učitelji će postati svjesniji ponašanja i prirode svojih učenika, a učenici će osjetiti angažman svojih učitelja prema njima.

Dodatne informacije	To je sjajna knjiga za naučiti iz nje, ali nažalost nije besplatna, osim što je možete pronaći u biblioteci.
Dodatni linkovi i izvori informacija	http://www.ascd.org/publications/books/105124/chapters/Developing_Positive_Teacher-Student_Relations.aspx

Naziv dobre prakse	Izokrenuta priča
Izvor (organizacija, država)	Mirela Stomornjak JU OŠ "Srednje" Ilijaš, Bosna i Hercegovina
Područje dobre prakse	motivacija, pažnja
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Postoji jedna priča u našoj zemlji koja njednu generaciju nije ostavila ravnodušnom na časovima. Svi znaju tu priču i svi je se rado sjećaju. Zove se Izokrenuta priča, a napisao ju je Branko Ćopić.</p> <p>Nadamo se da će priča prevedena na engleski biti jednakom smiješna kao i na našem jeziku.</p> <p>IZOKRENUTA PRIČA (Branko Ćopić)</p>  <p>(Ova priča je pretrpjela potres, pa je u njoj sve izokrenuto. Pokušajte svaku riječ vratiti na svoje mjesto.)</p> <p>Tek je brdo izišlo iza sunca, a krevet skoči iz prostranog čiče, navuče noge na opanke, stavi glavu na kapu i otvori kuću na vratima.</p>

– Gle, noćas je zemlja dobro pokvasila kišu! – začuđeno progundja brk sučući čiču, pa brzim dvorištem požuri niz korake, istjera štalu iz krave i reče:

– Rogata livado, idi pasi u zelenoj kravi, a ja će noge pod put, pa će poći u drva da donesem šume.

Čiča stavi rame na sjekiru i namignu babom na svoje oko.

– Bako, skuvaj u jajetu četiri lonca dok se posao vrati s čiče. Danas će ručak slatko pojesti starca.



Put raspali niz čiču dižući svojom širokom prašinom oblake opanaka. Od toga se uplašiše neka kola, pa u trku izvrnuše konje, a uzda ispusti kočijaša i bubnu ledinom o leđa.

Događaj se uplaši od ovoga neobičnog čiče i opruži polje preko nogu jureći brže nego brdo preko zeca. Najzad, kad je bacio sebe ispred pogleda, od zuba mu zacvokota strah i glava mu se diže na kosi: iz obližnjeg vuka virila je krvoločna šuma!

– Au, sad je bostan obrao čiču! Obuzet ludim starcem, naš ti strah preskoči preko čaksira i podera trn, pa brže od polja potrča preko zasijane zvijezde.

Pred kućnom babom dočeka ga vjerni prag.

– Tako mi svetog vuka, eno nedjelje u šumi! – viknu glasina hrapavim čičom.

	<p><i>Kuća se prepade, uskoči u babu i zbravi ključ vratima, a siroto drvo pope se na čiću i gore se uhvati granom za ruke očekujući dvorište da dojuri u vuka.</i></p> <p>Tekst priče možete pronaći i na linku: http://www.pjesmicezadjecu.com/bajke-i-price-za-djecu/izokrenuta-prica-branko-copic.html#ixzz736myuD16</p>
	<p>Sam tekst priče je duhovit, pa su i učenici na času uvijek veoma zainteresovani.</p> <p>Prvi zadatak nakon čitanja teksta je da učenici ilustriraju događaj koji je na njih ostavio poseban utisak.</p> 
Koraci za realizaciju aktivnosti	 <p>Drugi zadatak:</p> <p>Učitelj pita učenike: "Kako bi izgledala ova priča da nije izokrenuta? Pokušajte to reći na taj način. Je li još smiješno? Zašto?"</p> <p>Treći zadatak:</p> <p>Učitelj daje zadatak učenicima da ispričaju jednostavan životni događaj ili iskustvo, ali na takav način da se igraju po redoslijedu riječi</p>

	<p>u rečenici. Hoće li rečenice imati izvorno značenje? (Učenici vole na "izokrenut" način reći da ih je majka poslala u trgovinu po mlijeko; pa je po iskrivljenom redoslijedu ta trgovina poslala mlijeko i čokoladu za njihovu majku ...) Na ovaj način sjećaju se smiješnih događaja i pričaju ih.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Humor i šale su pozitivno sredstvo pomoću kojeg se može poboljšati nastavna i društvena klima u učionici (introvertni učenici takođe rado govore i učestvuju na ovim časovima).</p> <p>Humor je također negativno sredstvo ako se koristi u svrhu samog humora (zadatak je bio da učenici uvide koliko je važno poštivati pravopisne i stilske norme u formulaciji rečenice i ispravnom prenošenju informacija).</p> <p>Humor pomaže u komunikaciji, gradi optimizam, smanjuje stres i opušta.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>Branko Ćopić, "Izkrenuta priča" (https://www.youtube.com/watch?v=rwKaUIAMV-I)</p>



Source: <https://proudtobeprimary.com/classroom-management-examples/>

Poticanje kreativnog učenja

Naziv dobre prakse	10 načina na koje nastavnici mogu učionice učiniti ugodnijim za učenje
Izvor (organizacija, država)	Robyn D. Shulman - Forbes
Područje dobre prakse	Poticanje kreativnog učenja
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Prema Nacionalnom obrazovnom udruženju, u djelu Dawn Dupriest pod naslovom "Kreativnost u učionici", ona tvrdi: "Ima li ičega zadovoljnijeg od stvaranja nečeg kreativnog? Jorgana, web stranice, ukrasa, izuma? Kao dijete, sjećaš li se ponosa koji si osjetio kada si roditeljima pokazao LEGO kreaciju ili vilinsku kuću ili čak pitu od blata? Kreativnost je posvuda, ne samo u igrama iz djetinjstva i vanškolskim aktivnostima. Uključuje sva tvoja osjetila i stvara nova znanja koje ranije nisu postojale. Učenici svih uzrasta moraju učiti stvaranjem - to pomaže u sintezi informacija i unosi radost i smisao u njihovo obrazovno iskustvo."</p> <p>Kako bi stvorili inovativno, otvoreno, kreativno i mjesto od povjerenja za učenike da rastu, preuzimaju rizike i osjećaju se ugodno u vlastitim obrascima učenja, postoji nekoliko ključnih radnji koje nastavnici mogu poduzeti kako bi stvorili inovativniju i poduzetničku učionicu.</p> <p>Sposobnost učenika da se povežu, rastu i budu inovativni ne samo sa nastavnim sadržajem, već i međusobno, sa svijetom oko sebe i samom, bila je kultura koju sam razvio u učionici.</p> <p>10 NAČINA KAKO POSTATI INOVATIVAN:</p> <p>1. RAZMIŠLJANJE</p> <p>Promjenu u razmišljanju, raspoloženju i cjelokupnoj atmosferi u učionici počinje nastavnik. Nastavnik razvija atmosferu časa od trenutka kada učenici uđu u učionicu. Ako su nastavnici uzbudjeni oko</p>

svog predmeta, učenici će ih slijediti. Vaspitači moraju imati strast prema predmetima koje predaju.

Međutim, nastavnički način razmišljanja o tome kako dizajnirati i prenijeti sadržaj ključan je za inovativni proces učenja. Većina nastavnika je obučena da obrazuje isključivo sa stanovišta nastavnika. Da bi promijenili ovu vrstu predavanja i učinili učionicu inovativnijom, moraju razmišljati o svojim učenicima kao liderima također- i ponašati se kao vodiči, a ne samo ispredavati nastavni sadržaji i tražiti od učenika da samo nabacaju informacije na standardnom testu.

2. Samo-refleksija

Samorefleksija u učionici način je za nastavnike da se osvrnu na svoje strategije poučavanja kako bi otkrili kako i zašto su poučavali na određeni način i kako su njihovi učenici reagovali.

Uz zanimanje koje je izazovno kao i podučavanje, samorefleksija može ponuditi nastavnicima kritičku priliku da vide šta je uspjelo, a šta nije uspjelo u njihovoj učionici. Odgajatelji mogu koristiti refleksivnu nastavu kao način za analizu i evaluaciju vlastite nastavne prakse kako bi se mogli usredotočiti na ono što funkcioniра. Učinkoviti nastavnici priznaju činjenicu da se nastavne strategije, postizanje uspjeha i postizanje uspjeha uvijek mogu poboljšati.

3. Postavljajte otvorena pitanja

Otvorena pitanja su pitanja bez odgovora iz udžbenika. Kad nastavnici postavljaju otvorena pitanja, mogu postojati različiti odgovori i gledišta. Odgovori učenika mogu dovesti do snažne saradnje, uzbudljivih razgovora, novih ideja, kao i potaknuti liderske vještine. Ova praksa također može pomoći učenicima da shvate potencijal koji nikada nisu pronašli u sebi. Otvorenim pitanjima mogu uspostaviti vezu sa vlastitim životom, unutar drugih priča ili sa stvarnim događajima.

4. Stvorite fleksibilno okruženje za učenje

S različitim nastavnim metodama, nastavnici su od suštinskog značaja da razmisle kako koristiti svoj prostor u učionici. Naprimjer,

kada nastavnici mogu s lakoćom premještati namještaj po razredu, mogu otkriti da je to ključna varijabla za poboljšanje učenja učenika. Kako se nastava razvijala, prostor u učionici morao je omogućiti učenicima način samostalnog rada, u interakciji sa vršnjacima i omogućiti područja saradnje. Mnoge učionice danas su i dalje prepune, pretrpane, prostorije u kojima odzvanja i kojima nedostaje prostora za lako kretanje, uzrokuju jaz u komunikaciji i dovode do prepreka kada se učenici trebaju koncentrirati.

Prostori za učenje trebaju biti mesta gdje se učenici mogu slobodno kretati i trebaju pružati fleksibilnost za podršku individualnom učenju, saradnji, nezavisnom razmišljanju i grupnim diskusijama.

5. Pitanja ličnosti: Napravite mjesto za svakog učenika

U knjizi Susan Cain, Tiho: Moć introverta u svijetu koji ne može prestati pričati. Jedna od kritičnih razlika između introverta i ekstroverta je ta što ekstroverti svoju energiju dobivaju iz socijalne interakcije, a introverti energiju iz mirnih prostora i vremena za razmišljanje.

Također, kada se u razredu fokusiramo samo na grupni rad-koji naglašava grupne diskusije, male grupe koje rade zajedno, prikupljajući povratne informacije od vršnjaka (a sve to zahtijeva veliku društvenu interakciju), ekstroverti u razredu mogu se isticati i dobivati energiju, dok introvertni učenici se mogu lako iscrpiti zbog nedostatka motivacije za učešće.

Kada se projekt fokusira samo na tiho razmišljanje ili pojedinačno istraživanje, vjerojatno će se dogoditi suprotno. Introverti tada mogu napredovati i cvjetati, ostavljajući ekstroverte da se osjećaju uznemireno i izgubljeno. Mogu se i lako iznervirati ili upasti u nevolje zbog pokušaja privlačenja pažnje, razgovora, uvlačenja u društvene mreže i ometanja.

Kada je moguće, nastavnici trebaju ponuditi učenicima mogućnosti rada u grupama ili sami. Ekstroverti mogu sami dovršiti neke projekte, a introverti mogu izabrati saradnju. Na ovaj način oba tipa učenika imaju zadovoljavanje različitih potreba.

Nastavnici koji pružaju aktivnosti koje najbolje angažiraju, potiču i održavaju ljubav učenika prema učenju, uložit će sve napore, uživati u procesu i pronaći pozitivne rezultate.

6. Pronalaženje problema

Umjesto rješavanja problema, nastavnici mogu pomoći učenicima da pogledaju svijet pronalaženjem praznina koje treba popuniti pomoću pronalaženja problema. Pronalaženje problema je isto što i otkrivanje problema. Nastavnici mogu koristiti pronalaženje problema kao dio značajnijeg procesa problema u cjelini koji može uključivati oblikovanje problema i rješavanje problema zajedno. Otkrivanje problema zahtijeva intelektualnu i maštovitu viziju kako bi se pronašlo ono što nedostaje ili bi trebalo dodati nečemu važnom. Koristeći ovu strategiju, nastavnici mogu učenicima pružiti mogućnost dubokog razmišljanja, postavljanja kritičnih pitanja i primjene kreativnih načina za rješavanje problema.

7. Dopustite učenicima da preuzmu rizike i ne uspiju

Učenici moraju vidjeti da odrasli u svom životu pokušavaju mnoge stvari i više puta ne uspijevaju, ali pokušavaju i dalje. Učenici moraju doživjeti neuspjeh u učenju.

Kada nastavnici daju projekte iz stvarnog života u kojima učenici rješavaju probleme, oni nude platformu za učenike da uče iz neuspjeha, pokušavaju uvijek iznova kako bi na kraju uspjeli.

U svom radu iz 2017. godine „Učenje iz grešaka“, psihologinja Janet Metcalfe navodi da je izbjegavanje i zanemarivanje grešaka u školi klasično pravilo u američkim učionicama. Kad ne dopustimo učenicima da ne uspiju, najvjerojatnije kočimo ne samo individualni rast učenika, već i cijeli obrazovni sistem.

Dajući učenicima probleme iz stvarnog života da se uhvate u koštač, ne uspiju i pokušaju ponovo, govorimo studentima da su njihovi glasovi važni. Imamo mnogo pitanja vrijednih rješavanja koja možemo dati učenicima radi uvida i mišljenja.

Pedagogija zasnovana na otkriću i istraživanju mnogo je uzbudljivija od pamćenja datuma, informacija i polaganja testova. Unaprijed određeni odgovori na ispit u tradicionalnom obrazovnom okruženju mogu oštetiti učenike u učenju mnogostruko.

8. Razmislite o obrnutom modelu učionice

Kada nastavnici koriste preokrenuti model učionice, tradicionalni redoslijed nastave i događaji u učionici se mijenjaju. Tipično, učenici mogu pogledati domaće zadatke prije čitanja materijala, čitati tekst ili istraživati kao domaći zadatak. Vrijeme provedeno na času rezervirano je za aktivnosti koje mogu uključivati međusobno učenje, grupne diskusije, neovisno učenje, kao i uključivanje diskusija ili zajednički rad. Prema Mreži za preokrenuto učenje, 71% nastavnika koji su preokrenuli časove tvrdili su da su poboljšali ocjene, dok je 80% prijavilo poboljšane stavove učenika. Takođe, 99% nastavnika koji su preokrenuli časove izjavilo je da će sljedeće godine ponovo preokrenuti nastavu.

9. Pozovite poduzetnike i inovatore u učionicu

Koristeći tehnologiju kao mjesto komunikacije i dosega, nastavnici mogu pozvati poduzetnike u svoje učionice na različite načine. Pedagozi mogu jednim pritiskom na dugme doći do različitih lidera putem društvenih mreža poput LinkedIna ili Twittera. Pozovite ove stručnjake u svoju učionicu putem interakcije uživo ili putem virtuelnih sredstava poput Skypea, Zooma. Učitelje bi moglo samo iznenaditi koliko kreativnih inovatora želi da se osvrne na svoju mladost i da podijele sa djecom iskustva koja su ih dovela do uspjeha. Naprimjer, ako pratite klasu Don Wetricka, vidjet ćete mnoštvo

	<p>inovatora i poduzetnika koji su bili i nastavljaju biti povezani sa njegovim učenicima. Šta je najgore što se može dogoditi postavljanjem pitanja? Ništa.</p> <p>10. Koristite proces šablonskog razmišljanja</p> <p>Proces šablonskog razmišljanja je skup strukturiranih strategija koje identificiraju izazove, prikupljaju informacije, generiraju potencijalna rješenja, dorađuju ideje i testiraju rješenja.</p> <p>Proces ima pet faza: otkrivanje, tumačenje, razmišljanje, eksperimentiranje i evolucija.</p> <p>Za svaku fazu učenici i nastavnici mogu slijediti sljedeći obrazac:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Imam izazov. Kako tome pristupiti? ✓ Naučio sam nešto. Kako da to protumačim? ✓ Vidim priliku. Šta mogu stvoriti? ✓ Imam ideju. Kako je mogu realizovati? ✓ Probao sam nešto novo. Kako da učinim da se razvija? <p>Sve ove strategije su načini za stvaranje inovacija i poticanje kreativnosti u učionici. Nastavnici mogu započeti s jednim novim projektom kako bi vidjeli kako se stvari odvijaju sa njihovim učenicima uz ponavljanje, učenje i izgradnju. Inovacije su neophodna promjena koja nam je potrebna u današnjim školama i mogu početi s vama.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	Ne postoje posebni koraci za realizaciju. Primjena ovih taktika ovisi o temama koje predajete i vašim sposobnostima - ali samo slijedite upute iz prethodnog teksta.
Koristi za nastavnike i učenike	Učitelji profitiraju od angažovanijih učenika, a učenici će se zabavljajući na nove načine.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.forbes.com/sites/robynshulman/2018/11/19/10-ways-educators-can-make-classrooms-more-innovative/?sh=4d0126e47f87

Naziv dobre prakse	5 inovacija u učionici bez tehnologije, ideje za početak
Izvor (organizacija, država)	Kyle Wagner - Getting smart
Područje dobre prakse	Inovacije u učionici
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Kada ljudi razmišljaju o budućnosti učenja, zamišljaju slušalice s umjetnom inteligencijom i virtualne ekrane osjetljive na dodir koji lebde nekoliko centimetara od lica učenika; globalni timovi kojima upravljaju studenti koji komuniciraju u digitalnim okruženjima koja prevode sadržaj na njihov maternji jezik.</p> <p>Koje vam slike padaju na pamet kada razmišljate o budućem učenju? Je li pola umjetna inteligencija, pola čovjek? Obuhvaća li virtuelne stvarnosti koje postoji jednostavnim stavljanjem slušalica ili dvostrukim klikom na ugrađenu slušalicu?</p> <p>Za većinu nas ovakva budućnost je udaljena svjetlosnim godinama. Koliko god skladno zvučalo (i koliko god vrijedno današnje rasprave), ono se zapravo ne odnosi na stvarnosti s kojima se svakodnevno bavimo. U međuvremenu, u našim učionicama, potrebne su nam strategije za uključivanje učenika koji se bore, i alati za osnaživanje učenika da preuzmu odgovornost i prodube svoje učenje.</p> <p>To može, ali i ne mora uključivati naprednu tehnologiju.</p> <p>Webster definira inovaciju kao "uvod u nešto novo;" ili "sredstvo za izmjene". Često nam za inovacije nisu potrebna neograničena sredstva ili otmjene igračke visoke tehnologije. Samo trebamo razmišljati drugačije.</p> <p>Evo pet jednostavnih inovativnih iskustava učenja bez tehnologije koja će vama i vašim učenicima pomoći da razmišljate drugačije i poboljšati učenje.</p>

Inovacija 1: Odstupanje od ustaljenog rasporeda kako bi se proširile perspektive učenika i potakle ih na inovativno razmišljanje

Ustaljeni raspored često ograničava inovacije na 45-minutne časove, ali inovacija tako ne funkcioniра. U stvarnom svijetu, inovacija se događa na sjecištu kulture koja cijeni kreativnost i šablonsko razmišljanje, te neformalnog razgovora u kafiću ili jedinstvenog odgovora na izazove s kojima se suočava lokalna zajednica (bilo od strane preduzeća ili članova zajednice). Odstupanje od rasporeda omogućava učenicima da razmišljaju na isti način.

Primjer 1: Dan izazova u smišljanju odgovora. Okupite učenike po razredima kako biste riješili probleme koji postoje u školi. Mogu to biti dugi redovi u kantini ili pretjerano bacanje hrane. Može biti kilometarska gužva u saobraćaju zbog jedne ulazne ceste. Dogovorite se o problemu koji će studenti rješavati i neka studenti osmisle rješenja u timovima oformljenih od učenika različitog uzrasta. Neka intervjui, ankete i istraživanje budu neophodna komponenta procesa.

Na kraju dana, okupite učenike da predstave svoja rješenja na izložbi u cijeloj školi.

Primjer 2: Dan inovacija. Jedan dan posvećen inovacijama, gdje učenici vode dnevni red. Učenici biraju inovaciju u odabranom području interesa, od Rube Goldberg mašine do jela sa fuzijom. Organizirajte nastavnike da nude podršku učenicima prema njihovoј strasti i stručnosti. Na dan inovacije studenti imaju jedan cijeli dan za izradu prototipa. Na kraju dana izlažu svoje radove u različitim prostorijama po školama.

Inovacija 2: Izazov u stvaranju fleksibilnog prostora

Koliko je vaša učionica „prilagođena inovacijama“? Jesu li učenici bili uključeni u njegov početni dizajn? Ponekad promjena namještaja zajedno s reorganizacijom prostora otvara mogućnosti za kreativnije

razmišljanje i dublji angažman. Evo nekoliko inovacija koje možete istražiti na sljedeći način:

Primjer 1: Preoblikovanje učionice. Podijelite učenike u različite dizajnerske timove. Predstavite svakom timu izazov potpune preobrazbe ili ih grupirajte prema njihovom interesu. Podijelite markere, papir na flip čartu i/ ili tabli i pozovite učenike da zamisle svoj dizajn. Na kraju dodijeljenog vremena, učenici neka prezentuju svoj plan razredu i neka objasne način na koji to najviše pomaže u učenju. Tim koji dobije najviše glasova mora provesti svoj plan i uključiti cijeli razred u preobrazbu.

Primjer 2: Vrtovi učionice. Pretvorite svoju učionicu u urbani prostor za rast biljaka. Obavijestite učenike da je vaš razred zadužen za uzgoj ljekovitog bilja za lokalnu kafeteriju/trgovinu koju vode učenici (pogledajte inovaciju 3). Obezbijedite učenicima budžet i mjere prostora. Učenici istražuju različite sisteme uzgoja i predstavljaju svoje ideje razredu. Nakon uzgoja ljekovitog bilja zapakirajte ga i prodajte u studentskoj trgovini.

Inovacija 3: Uspostavljanje sveobuhvatnog iskustva zajednice

Učenje i inovacije ne moraju biti ograničeni na četiri zida naših škola/učionica. Zapravo, općenito školski zidovi ograničavaju naše sposobnosti kreativnog razmišljanja. Uz nekoliko lokalnih veza i administraciju koja vas podržava, možete stvoriti impresivna iskustva učenja zasnovana na mjestima koja utječu na lokalnu zajednicu.

Primjer 1: Život i učenje u malim mjesnim zajednicama.

Svakog mjeseca, u kineski Yunnan, tridesetak srednjoškolaca putuje iz svog kampusa u Šangaju kako bi živjeli u seoskom mikro kampusu udaljenom više od 320 km. Oni učestvuju u savladavanju lokalnih majstorluka, zajedno sa majstorima za izradu sira i drugim zanatlijama. Moraju komunicirati isključivo na kineskom i svakodnevno pisati blog o svom iskustvu. Ako putovanje od 320 km možda nije izvodivo za vas,

razmislite o slobodnom vremenu u vašoj zajednici kako biste istražili ovu ideju. Obratite se vijeću roditelja u svojoj zajednici da vidite da li bi neko od njih bio raspoložen da sa vama podijeli informacije o svom poslu.

Primjer 2: Obrazovanje na terenu. Većina nas ne mora tražiti daleko da pronađe lokalno ušće, močvarno područje ili korito rijeke. Kada ste zadnji put posjetili ove prostore sa učenicima? Uvlačenje učenika u središnje istraživanje očuvanja lokalnih divljih životinja ili smanjenje toksičnosti njihovih plovnih puteva povećat će njihov angažman i natjerati ih da osmisle inovativna rješenja za stvarne probleme. Naprimjer, tehničke škole Teton izvrsno rade na uključivanju učenika u ta iskustva zasnovana na mjestima.

Inovacija 4: Stvaranje preduzeća u školama/učionicama koje vode učenici

Nervozni ste zbog odvođenja učenika na sedmicu dana van škole? Počnite od malih stvari i uvedite stvarni svijet u školu tako što ćete učenicima pružiti stvarne uloge i zanimanja odraslim.

Primjer 1: Studentska kafeterija/kafić. Ko je zadužen za ručak i užinu u vašoj školi? Vjerojatno neki dobavljač izvan škole. Šta ako biste učenike za to zadužili? Ako imate otvoren kuhinjski prostor, prijavite se za slobodne termine u kuhinji i neka učenici pripreme svoje omiljene poslastice. Također, mogli biste pokrenuti kafić iz svoje učionice i zadužiti učenike da preuzimaju i dostavljaju dnevne narudžbe nastavnika i administrativnog osoblja. Wellesley pruža odličan primjer kako to može izgledati na fakultetu, ali definitivno je opcija i za učenike starijih razreda u osnovnoj školi.

Primjer 2: Servisne radionice koje vode učenici. Jedna inovativna škola na Floridi uvodi učenike u inženjerstvo kroz svoju prvu radionicu za popravku koju vode učenici. Učenici donose svoju oštećenu odjeću, plišane životinje, igračke, torbe i elektroniku koju će popraviti njihovi

vršnjaci. Ako imate slobodnog prostora u školi, pretvorite ga u kiosk i pružite svojim učenicima istu priliku. Kako učenici postaju vještiji u poslu, počnite prikupljati naknadu za troškove drugih škola. Neke dobre ideje možete pronaći ovdje.

Primjer 3: Kreiranje poslovanja. Razvoj malih preduzeća pruža učenicima mogućnosti i izazove s kojima se poduzetnici svakodnevno suočavaju. Učenici se moraju suočiti s neizvjesnošću, promijeniti proizvode na osnovu potražnje na tržištu i odlučiti kako će proširiti svoje poslovanje. Stručnjaci iz stvarnog svijeta i Ed Corps osiguravaju izdašna sredstva za učionice za stvaranje vlastitih proizvoda i poslovanje učenika, pored virtualnog tržišta na kojem ih mogu prodati. Učenici su napravili sve, od sapuna do pokretnih igračaka. Posjetite njihovu web stranicu kako biste saznali kako započeti u učionici.

Inovacija 5: Uspostavljanje vremenskih perioda u vlasništvu učenika

U stvarnom svijetu, inovacije se često događaju kada su ljudi „van radnog vremena.“ Pretpostavka je jednostavna: kada kompanije zaposlenicima omogućuju fleksibilno vrijeme, oni osjećaju slobodu u obavljanju svog posla, a zauzvrat daju bolje rezultate.

Primjer: 20% vremena/sata genija. Kada je Google želio povećati kreativnost i vlasništvo, dodijelio je 20% dana svojim zaposlenicima za obavljanje aktivnosti po njihovom izboru, pod uvjetom da je to na neki način koristilo kompaniji. Otkrića kao što su Gmail i AdSense izravna su posljedica ovog "slobodnog vremena". Škole su to slijedile programima poput „sati genija“. Kao dio genijalnih sati, studenti su stvarali ručne radove, rastavljali i obnavljali računare, te proizvodili profesionalne dokumentarne filmove za postavljanje na youtube. Da biste maksimalno iskoristili ovih 20% vremena u vlastitoj učionici, osigurajte i da dodijelite vrijeme za sastanke sa studentima radi prijave, postavljanja ciljeva i predstavljanja njihovog napretka.

Koraci za realizaciju aktivnosti	Neke od aktivnosti mogu biti vrlo korisne u poboljšanju razrednih aktivnosti i bit će vrlo korisne za ishod učenja.
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici će uključiti svoje učenike u nešto novo i zanimljivo, a učenici će biti kreativniji i uključeni u proces učenja.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.gettingsmart.com/2017/10/5-tech-free-classroom-innovations/

Naziv dobre prakse	Dekoracija učionice - treba da motiviše učenike za rad, a ne da ih ometa
Izvor (organizacija, država)	Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu - Bugarska
Područje dobre prakse	motivacija i pažnja
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Izložba učeničkih radova mogu pomoći učenicima da osjete veći osjećaj odgovornosti za svoje učenje i pojačati njihovo pamćenje sadržaja predmeta.</p> <p>Učionice bi mogle biti treći učitelj - nakon roditelja i učitelja - koji smatra da je okruženje bitno za podršku učenju. Ideja teško da je nova; pristupi kao što su Reggio Emilia i Montessori stavlju ga na čelo pedagogije, dajući učionicama istaknutu ulogu u oblikovanju načina učenja učenika.</p> <p>Nedavne studije pokazale su dokaze o ulozi koju učionice imaju u učenju: Studija iz 2014. godine, naprimjer, otkrila je da su učenici nižeg uzrasta provodili više vremena radeći nešto drugo umjesto zadate zadatke kada su zidovi učionica bili jako ukrašeni, dok istraživanje umjereno ukrašenih učionica pokazuje da optimiziranje fizičkih karakteristika učionica poput svjetla, boja i mogućnosti sjedenja po želji mogu poboljšati akademske performanse za čak 16%.</p>

	<p>Zidovi učionice trebali bi biti topli i živahni, ali ne i pretrpani - držati 20 do 50 posto zidnog prostora čistim, a ostatak ispuniti učeničkim radovima, inspirativnim slikama i sredstvima za učenje.</p>
	<p>Izložite učeničke radove. Učenici ne samo da osjećaju veći osjećaj odgovornosti za svoje učenje, već će i vjerojatnije zapamtiti gradivo (Barrett, 2015).</p> <p>Istaknite inspirativne uzore. Postavljanje slika - i kratkih priča ili citata - s junacima i vođama može pomoći učenicima da steknu veći osjećaj pripadnosti i želje za napretkom, posebno ako su predstavljene bitne informacije o tim vođama i njihovim interesima. Težite uključivanju, ali izbjegavajte simbolične ili stereotipne prikaze-oni mogu biti štetni za samopoštovanje učenika (Cheryan, 2014).</p> <p>Izbjegavajte nered. Neka barem 20 posto vašeg zidnog prostora bude čisto i ostavite dovoljno prostora između zaslona kako ne bi izgledali neorganizirano. Odolite iskušenju da nastavite dodavati ukrase - bolje ih je zamijeniti nego nastaviti dodavati više (Barrett, 2015).</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Vizuelna pomagala - poput panoa, karata i dijagrama - su u redu. Plakati koji pomažu u učenju lekcije, a ne odvlače pažnju učenicima, mogu potaknuti učenje učenika. Ali ne zaboravite ukloniti one koje vam više ne pomažu (Carney & Levin, 2002; Bui & McDaniel, 2015).</p> <p>Izbjegavajte prikazivanje učeničkih rezultat i ocjena</p> <p>Mnogi nastavnici koriste dio prostora na zidu da izlože pano o uspjehu učenika kako bi ih motivisali. Iako je ovo možda motivirajuće za učenike odličnog uspjeha, za učenike slabijeg uspjeha može biti loše jer im stvara osjećaj srama i demoralisce ih da dalje rade. (Marsh et al., 2014).</p> <p>Pustite prirofnu svjetlost da uđe u učionicu. Ne prekrivajte svoje prozore ukrasima, osim ako imate problem s odsjajem ili smetnjama izvana. Učenici koji su u učionicama izloženi više prirodnom svjetlu nadmašuju vršnjake koji imaju manje prirodnog svjetla u matematici i čitanju (Cheryan, 2014). Ako nemate prozore, osiguranje da je soba dobro osvijetljena može povećati uspjeh (Barrett, 2015).</p>

	Uravnotežite boje zidova. Ne morate se držati četiri bijela zida - pokušajte da jedan zidni zid bude obojen u svijetle boje, a ostatak u zagasite boje (Barrett, 2015).
Koristi za nastavnike i učenike	Bolje funkcije za izvršavanja zadataka koje uključuju vještine poput pamćenja, pažnje i samoregulacije. Bolja akademska znanja.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.edutopia.org/article/dos-and-donts-classroom-decorations https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0022096518300390 http://exclusive.multibriefs.com/content/classroom-decorations-should-motivate-then-educate/education

Naziv dobre prakse	Digitalni stripovi u učionici
Izvor (organizacija, država)	Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu - Bugarska
Područje dobre prakse	Humor, zabava, kreativnost, angažman
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Izrada digitalnih stripova u učionici daje učenicima priliku da vježbaju stroge akademske vještine na jedinstven, zabavan i privlačan način. Osim toga, dati učenicima mogućnost izbora kako da kreativno izraze svoje razumijevanje jedan je od najinovativnijih i najvažnijih načina korištenja obrazovne tehnologije.</p> <p>Učenici mogu stvarati digitalne stripove kako bi vježbali sintezu informacija, sažimanje, vizualizaciju pročitanog, stvaranje dijaloga i sekvensiranje priče. Stripove prvenstveno koristim u tri svrhe: da rezimiram knjigu ili priču pomoću dijagrama radnje, da napravim vremenske linije ili da napravim strip da pokažem razumijevanje teme.</p>

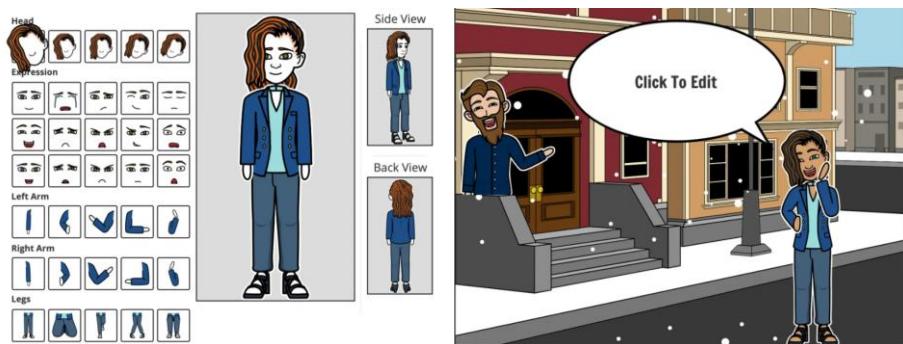
Koraci za realizaciju aktivnosti

Kao i kod svakog razrednog projekta, krajnji uspjeh projekta ovisi o kvaliteti prethodnog planiranja. Očigledno je da će planiranje izgledati drugačije ako želite da učenici naprave sažetak romana primjenom dijagrama radnje nasuprot kreiraju vremenskog okvira u nauci ili istoriji. Ako očekujete da će učenici stvoriti zanimljiv dijalog koristeći izmišljene informacije o kojima čitaju, bit će mnogo uspješniji ako im prvo održite mini lekciju o toj temi.

Izrada grubog nacrtu pismene vježbe također je bitan korak planiranja. Izrada nacrtu pomaže učenicima da rade na idejama, a takođe omogućava nastavniku da učenicima da povratnu informaciju o sadržaju njihovog rada prije nego što postanu skroz fokusirani na nijanse stvaranja svojih stripova. U fazi izrade nacrtu, učenici planiraju kako organizirati informacije, kao i usredotočiti se na to da osiguraju da njihov sadržaj bude najbolji prije nego što uđu u tehnički program. Kada počnu stvarati svoje stripove, samo želite da brinu o dizajnu, a ne o sadržaju.

lako nije apsolutno potrebno učenicima unaprijed dati šablone za strip , to će im pomoći kada prvi put koriste program.

Šabloni pomažu učenicima da organizuju svoje ideje, a različite vrste šabloni promovišu korištenje različitih akademskih vještina, uključivanje različitih informacija i na kraju različite konačne proizvode.



Bilo da unaprijed kreirate šablone ili naučite učenike kako da ih sami izrade, šabloni će definitivno poboljšati ukupnu kvalitetu njihovih stripova.

Koristi za nastavnike i učenike	<p>Učenje učenika o stvaranju digitalnih stripova daje im još jedan alat da izraze svoje razumijevanje teme na kreativan način. Osim toga, učenici uživaju u izradi digitalnih stripova i pritom će naučiti neke korisne vještine uređivanja.</p> <p>Nakon objavlјivanja, također je odlična ideja da učenici postave svoje digitalne stripove u svoje digitalne portfolije kako bi mogli razmisliti o procesu nastajanja stripa i podijeliti svoj rad sa svojim porodicama.</p>
Dodatni linkovi i izvori informacija	<p>https://newedtechclassroom.com/how-to-make-digital-comics-in-the-classroom/</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=p_KA0Jix7Tc</p>

Naziv dobre prakse	Oživljavanje online nastave koristeći humor
Izvor (organizacija, država)	Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu - Bugarska
Područje dobre prakse	Humor, zabava, kreativnost, angažman
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Izazov za sve nastavnike koji predaju u online okruženju je naučiti koristiti humor za stvaranje zanimljivih i privlačnih virtualnih okruženja za učenje uz minimiziranje potencijalnih zamki humora kao nastavnog sredstva.</p> <p>U online nastavu može se uključiti širok raspon humora, uključujući smiješne citate, šale i crtane filmove, a u ovom dijelu identificiramo resurse za pronalaženje pedagoškog humora. Prilikom odlučivanja koji će materijal koristiti za online nastavu, snažno potičemo nastavnike da razmotre smjernice za pedagoški humor koji se spominje u prethodnom dijelu.</p>
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Postoji nekoliko načina za uključivanje humora u nastavu, a u ovom dijelu nudimo prijedloge za korištenje pedagoškog humora u online predavanjima i ispitima.</p> <p>Raspored i trajanje humora koji se koristi u modulima online nastave ključni su za tok nastave. Kratki, jednostavni vicevi</p>

najprikladniji su za uvod i prijelaze, dok se duže priče mogu najbolje upotrijebiti za kraj časa. Uvod može uključivati smiješan podnaslov, fotografiju ili ilustraciju s dodatnim naslovom, preoblikovani citat ili pretjerane ciljeve jedinice.

Naprimjer, uvod u modul istraživačkih metoda mogao bi uključivati uvodnu šalu (npr. „Današnje predavanje bit će eksperiment - polovica će vas dobiti prave informacije, a druga polovica će dobiti izmišljene informacije.“) Ili popis istraživačkih pitanja tek treba odgovoriti stvarnim i izmišljenim stvarima (npr. Je li depresija uzrokovana pijenjem Pepsi Blue -a?).

Humor može studentima omogućiti kratki "mentalni odmor" od online predavanja, a nastavnici mogu koristiti prijelaze za ilustraciju pojmova koje imaju zajedničke dodirene tačke ili koristeći humoristične priče.

Na primjer, drugi autor uključuje funkciju, zvanu Frank's Rants, u module predavanja kao priliku da se iskoriste šaljivi lični primjeri i komentari za proširenje prethodno razmatranih tema predavanja. Jasnim prepoznavanjem digresije, učenici prepoznaju da je govor odvojen od predavanja. Ipak, s obzirom na to da korištenje digresija može poboljšati nastavu, digresije nastavljaju služiti kao mogućnosti poučavanja.

Razrađeniji humor, poput pretjerivanja (npr. lista prvih deset, izmišljeni eksperimenti) ili linkovi do povezanih web stranica s humorom, najbolje odgovara kraju predavanja. Na primjer, za kraj predavanja o abnormalnoj psihologiji mogli bi biti niz "novih" poremećaja, zbirka pretjeranih citata poznatih terapeuta ili popis činjeničnih knjiga o abnormalnoj psihologiji. Kada koristimo složeniji humor, često tražimo od učenika da dodaju vlastite doprinose postavljanjem ideja na ploču za raspravu.

Iako humor možda neće značajno smanjiti anksioznost na ispitu ili poboljšati performanse (McMorris Boothroyd, i Pietrangelo, 1997),

	<p>vjerujemo da je povremena upotreba humora na ispitima prikladna pod određenim uvjetima. Prvo, studente treba upozoriti da će humor biti uključen u ispite (npr. Izbor „e“ je uvijek šala, a nikada tačan odgovor). Drugo, dodavanje humora ne bi trebalo ometati sposobnost učenika da polože test u predviđenom roku. Preporučujemo nekoliko pristupa za uključivanje humora u online ispite.</p> <p>Vježbanje kvizova i ispita nudi izvrsnu priliku za uključivanje humora bez štetnog utjecaja na ocjene učenika. Na primjer, drugi autor nakon svake oblasti koristi kviz vježbe istina-laž u 10 stavki. Otpriroke dvije stavke u svakom kvizu se ponovo koriste pomoću igre riječima ili pretjerivanja da bi se "reproducirala" prethodna stavka. Na primjer, sljedeća stavka „Evolucijski psiholozi vjeruju da je priroda važnija od njegovanja“ je „Evolucijski psiholozi vjeruju da će priroda pobijediti njegovanje u 271.876 krugova evolucije“.</p> <p>Za nastavnike kojima je ugodno koristiti humor na ispitima, postoji nekoliko pristupa za korištenje humora u testovima s višestrukim izborom. Prvo, dodatne smetnje (npr. Izbor „e“), kao što je šala na račun instruktora, mogu se dodati prilikom izbora opcija . Drugo, imena koja se pojavljuju u stavkama mogu se ponovo formatirati umetanjem imena instruktora ili stvaranjem izmišljenih imena. Treće, "završna" stavka može se dodati s postavkom "Test je završen, a vi ..." sa smiješnim smetnjama usmjerenim na učenike, nastavnike ili nastavu. (Pogledajte Berk, 2000 za dodatne strategije za unošenje humora u ispite s više izbora.)</p>
Koristi za nastavnike i učenike	Povećati interesovanje i pažnju učenika, olakšati odnos učenik-nastavnik, omogućiti učenicima „mentalni odmor“ ili promovisati razumijevanje i usvajanje pojmova.
Dodatne informacije	Iako je pedagoški humor koristan, nastavnici moraju shvatiti da humor može biti ili društveno prihvaćen ili irritantan. Humor koji je ponižavajući ili ismijavajući nema mesta u obrazovnom okruženju, dok se „pretjerani“ humor može smatrati ometajućim, dosadnim ili

	nepotrebnim. Čak i kada se humor koristi na odgovarajući način, previše dobrih stvari može rezultirati time da učenici percipiraju materijal kao neozbiljan i da se na nastavnika gleda kao na klauna, a ne na učenjaka.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://radicalpedagogy.icaap.org/content/issue8_2/shatz.html

Naziv dobre prakse	Dodavanje drame u lekcije
Izvor (organizacija, država)	Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu - Bugarska
Područje dobre prakse	zabava, motivacija
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Korištenje dramskih aktivnosti i metoda u nastavi može doprinijeti zabavnom i uzbudljivom okruženju za učenje, a čak i zastrašujuće ili dosadne aspekte učenja učiniti pristupačnijim i privlačnijim. To bi moglo značiti da nastavnici stavlju veći naglasak na „radnju“, a ne na pamćenje, dopuštajući učenicima da se više angažuju na predmetu kroz čitanje scenarija, pri povijedanje i izvođenje historijskih događaja ili čak naučnih i geografskih procesa!
Koraci za implementaciju aktivnosti	<p>IGRA ULOGA</p> <p>Jedan od najjednostavnijih oblika drame je igra uloga. Djeca vole igru uloga i imaju tendenciju da u njoj učestvuju prirodno kada se igraju sama ili s prijateljima. U učionici igra uloga može imati značajne koristi od najranije dobi. Na primjer, jedan klasičan primjer igre uloga uključuje djecu koja se igraju „trgovine“ kao dio časa matematike zasnovane na novcu ili decimalu. U ovoj aktivnosti se koristi drama na svakodnevni način i omogućuje djeci da na zabavan način nauče i provedu u djelu prethodne lekcije koje su naučili o novcu.</p> <p>Igra uloga ima različite namjene u učionici i može se koristiti zajedno sa svim vrstama lekcija kako bi se djeci omogućilo bolje</p>

razumijevanje predmeta. Gore navedeno je još jedan lijep primjer kako se drama može integrirati u druge predmete, poput nauke. Ovaj primjer pokazuje kako kretanje zaista može pomoći djeci da razumiju kako se molekuli kreću i integriraju jedni s drugima.

Lekcija pruža djeci i učenicima produbljeno razumijevanje i potiče ih da zadrže više informacija.

Ponavljanje historije

Historija je također predmet koji se može veoma obogatiti snagom drame. Historija je sama po sebi često prilično dramatična, a neke priče naučene u nastavnom planu i programu potencijalno su zabavne kao i svaka fikcija. Ovaj blog na Guardianu razmatra brojne načine na koje to može biti od koristi historiji.

Stoga, korištenje moći drame za kraj časova historije može imati značajnu korist. Od ponovnog prikazivanja historijskih događaja s rekvizitima, do organiziranja igara kviza s učenicima kao početnicima, pa čak i dopuštanja djeci da podučavaju dijelove razreda-drama može imati izrazito pozitivan utjecaj na povijest.

Engleski jezik

Naravno, predmet koja je na mnogo načina povezan sa dramom je engleski jezik i nepotrebno je reći koje su to sve koristi od drame u ovom predmetu.

Od glumljenja dijela u učionici, preko navođenja učenika da napišu dijalog za priče, do gledanja ili jednodnevnih izleta radi gledanja filmova, predstava, muzičkih emisija ili drama - upoznavanje i ohrabrvanje djece da uživaju u drami u svoj njenoj raznolikosti je dobra stvar. Pokazujući korist drame u predmetu Engleski jezik, ali i njenu svestranost, možete potaknuti ljudе da u većoj mjeri cijene oba predmeta, a možda da i čak čine i veće stvari u jednom ili oba slučaja mišljenje je Ken Clarkeu s americanacademy.co.uk. Tvrdi da je video mnogo velikih muzičkih pozorišnih glumaca koji su tako počeli.

Koristi za nastavnike i učenike	Alat koji pomaže učenicima u razvoju vještina govora, slušanja i razumijevanja.
Dodatne informacije	Nastavnici bi dramu trebali tretirati kao sredstvo, jednako kao što je tretiraju kao predmet koji izučavaju. Može imati značajne prednosti u učionici i izvan nje, može biti fantastično sredstvo za učenje, a uz to je i zanimljivo i zabavno.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.theedadvocate.org/how-teachers-can-integrate-drama-into-other-lessons/

Naziv dobre prakse	Drama u nastavi
Izvor (organizacija, država)	Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu - Bugarska
Područje dobre prakse	zabava i motivacija
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Predavanje određene materije uz korištenje dramskih metoda i pristupa također može pomoći učenicima da steknu kreativne vještine rješavanja problema i pruža im platformu za ispitivanje i odgovaranje na pitanja i ideje bez podvrgavanja pisanim aktivnostima cijelo vrijeme. Kroz rad u grupama, dramske tehnike u učionici mogu razviti i verbalnu i neverbalnu komunikaciju pružajući im prostor za vježbanje glasa i govora tijela, kao i izgradnju saradnje koja može pomoći učenicima da se osjećaju manje izolirano te ih ohrabriti da pomognu jedni drugima u okruženju za učenje.
Koraci za realizaciju aktivnosti	Drama i drugi kreativni pristupi učenju mogu se ponuditi na bezbroj različitih načina u različite svrhe. Evo samo nekoliko jednostavnih metoda koje biste mogli usvojiti kada razmišljate o upotrebi drame u nastavi: Zagrijavanje korištenjem drame: Nastavnici bi mogli razmotriti korištenje aktivnosti zagrijavanja zasnovanih na pozorištu i na drami kako bi pomogli učenicima da se opuste i usredotoče na predavanje

	<p>koje slijedi ili da jednostavno stvore atmosferu. Zagrijavanje može biti zabavan i stimulirajući način da olakšate učenicima učenje bez "skoka na glavu" u trigonometriju ili eroziju obale! Aktivnosti zagrijavanja koristeći dramu također su korisne za poboljšanje vještina kreativnog razmišljanja, što može biti posebno korisno ako vaš nastavni plan i program ne ostavlja mnogo prostora za kreativne predmete. Srećom, na internetu postoje hiljade besplatnih resursa koji vam mogu pomoći.</p> <p>Monolozi:</p> <p>Monolozi takođe omogućavaju učenicima da se "postave u cipele" ključne figure ili utjelovljuju njen identitet. Jedan od načina da to učinite mogao bi biti poticanje učenika da napišu monolog koristeći prvo lice iz perspektive osobe koji proučavate. Ovo pruža nov način razumijevanja teme, a predstavljanje monologa svojim vršnjacima pomoći će i u razvoju njihovih prezentacijskih vještina i samopouzdanja u razgovoru o temi.</p> <p>Ponavljanje historije:</p> <p>Ponavljanje historijskih događaja još je jedan popularan način sagledavanja događaja i doba u historiji sa različitih strana, a također potiče timski rad i saradnju među vašim učenicima. Dodjeljivanje uloga može mladim ljudima dati osjećaj svrhe, dok je pozorišni element manje pritisnut zbog toga što ne moraju nastupiti pred publikom. Možda biste mogli ponoviti poznatu bitku (sigurno!) Ili putovanje, pa čak i suđenje, sve dok imate otvoren prostor dovoljno velik da se vaš razred može bezbjedno kretati, učionica je vaša pozornica!</p>
Koristi za nastavnike i učenike	<p>Drama pomaže učenicima da steknu kreativne vještine rješavanja problema i pruža im platformu za ispitivanje i odgovaranje na pitanja i ideje bez podvrgavanja pisanim aktivnostima cijelo vrijeme. Kroz rad u grupama, dramske tehnike u nastavi mogu razviti i verbalnu i neverbalnu komunikaciju pružajući im prostor za vježbanje glasa i govora tijela, kao i izgradnju saradnje koja može pomoći učenicima da</p>

	se osjećaju manje izolirano te ih ohrabriti da pomognu jedni drugima u okruženju za učenje.
Dodatne informacije	Neće svi učitelji imati dramsko iskustvo, a pomisao na integraciju ovih metoda u nastavu nekim se može učiniti kao zastrašujući zadatak. Međutim, uključivanje drame u nastavu ne mora se postići putem najekstravagantnijih nastavnih planova ili kroz velike i dugotrajne projekte, a definitivno ne i kroz umjetnički performans. Ponekad čak i najmanje aktivnosti mogu imati veliki utjecaj.
Dodatni izvori i informacije	https://pragueyouththeatre.wordpress.com/2018/10/23/drama-in-the-classroom-why-should-we-consider-incorporating-drama-into-the-school-curriculum/

Naziv dobre prakse	Iskoristite sve vrste inteligencije
Izvor (organizacija, država)	Filiz Ekenler, Hamidiye İmam Hatip Ortaokulu,Konya-Turkey
Područje dobre prakse	Kognitivni efekat
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Studenti mogu ponuditi mnogo toga. Da biste učenicima približili novi pojam, dopustite im da iskoriste svoju najjaču inteligenciju kako bi ga savladali. Drugim riječima, kad god je to moguće, dajte učenicima mogućnost da izaberu način na koji će učiti i pokazati svoje znanje. Ako tražite od učenika da daju sažetak lekcije, nemojte od svih učenika tražiti da napišu odgovor u obliku sastava ili odlomka.</p> <p>Dajući učenicima mogućnosti izbora, moći ćete ih bolje uključiti u rad. Ako se od svih traži da napišu odlomak, mogli biste izgubiti neke učenike koji ne uživaju u pisanju. Ipak, ako se od svih traži da napišu i izvedu pjesmu, mogli biste izgubiti učenike koji ne vole pjevati pred kolegama iz razreda. No, ako ponudite različite mogućnosti, učenici mogu izabrati ono što najbolje rade i to zvuči zabavno. Ovo uključuje cijeli razred, a ne samo nekoliko učenika.</p>

Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Možete dozvoliti učenicima da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Napišu pjesmu da istaknu važne tačke lekcije. ✓ Nacrtaju sliku koja ilustrira ono što su naučili ili smatrali najzanimljivijim. ✓ Održe brzu, jednominutnu prezentaciju pred razredom. ✓ I, naravno, jednostavno napišu odgovor kao sastav (jer ima učenika koji uživaju u ovome!); ✓ Popune ukrštenice riječima ✓ Igraju igare poput Scrabble, Scrabble Junior ili Boggle ✓ Napišu kratke priče za bilten u razredu ✓ Napišu članak za školske novine ✓ Napišu pisma uredniku kao odgovor na članke ✓ Pišu predstavnicima države o lokalnim pitanjima ✓ Koriste digitalne izvore kao što su elektronske biblioteke, igre riječima i obrada teksta ✓ Napišu pjesme za razrednu knjigu poezije ✓ Prijave svoje originalne pjesme na pjesnički konkurs ✓ Slušaju priповjedača ✓ Proučavaju navike dobrih govornika ✓ Pričaju priče razredu ✓ Učestvuju u debatama
Koristi za nastavnike i učenike	<ul style="list-style-type: none"> • Olakšava razumijevanje

	<ul style="list-style-type: none"> • Pomaže u rješavanju problema • Olakšava obradu novih informacija • Pojednostavljuje teške pojmove • Pravi smislene asocijacije <p>Primjenjujući teoriju više inteligencija u učionici, nastavnici uzimaju u obzir različite tipove učenika koje mogu imati u razredu, jačaju sve vrste inteligencije kod svakog učenika i omogućuju individualni proces učenja koji će na kraju omogućiti svakom učeniku da iskoristiti svoje specifične sposobnosti i pokazati učenje.</p> <p>Predstavljanje tema pomoću teorije više inteligencija, odnosno korištenja različitih puteva i alata za proučavanje informacija, može imati vrlo pozitivan učinak na iskustvo učenja naših učenika. Uključivanjem, na primjer, igraanja uloga, zajedničkog rada, slagalica sa slikama ili izleta omogućuje se iskustvo učenja koje ne samo da će omogućiti različitim tipovima učenika da uče, već će obogatiti razumijevanje te teme za svakog pojedinca.</p> <p>Pružanje mogućnosti našim učenicima da otkriju i razviju svoju različitu inteligenciju može imati niz prednosti za naše učenike; od poticanja novih talenata do uključivanja i aktivnijeg učenja; razvijanje njihove sposobnosti da prepoznaju, i što je još važnije, vrednuju svoje individualne snage; ili ih usmjeravaju da postanu samopouzdani, uspješni i uspješni odrasli na svom području izbora.</p>
Dodatne informacije	<p>Pomažući u rješavanju problema, pomaže se učenicima da:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Promovišu kreativno i divergentno razmišljanje • Promovišu integraciju teorije i prakse
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.acornhouse.school/2016/11/26/multiple-intelligences-classroom/



Source: <https://www.gettingsmart.com/2016/05/5-ways-to-engage-shy-students-inquiry-based-learning-blog/>

Poboljšanje odnosa nastavnik - učenik

Naziv dobre prakse	Deset savjeta za poboljšanje odnosa nastavnik-učenik
Izvor (organizacija, država)	Društveno obrazovanje 59(1), 1995, str. 27-28 Nacionalni savjet za društvene studije (članak) <small>Social Education 59(1), 1995, pp. 27-28 National Council for the Social Studies (Article)</small>
Područje dobre prakse	Poboljšanje odnosa nastavnika i učenika
Opis aktivnosti uz popratni materijal	<p>Lee Morganett</p> <p>Vrlo je vjerovatno da će nastavnici društvenih nauka imati problema sa motivacijom učenika kao i nastavnici drugih nastavnih područja. Iako mi nije svrha u ovom članku raspravljati o problemima koji dovode do nedostatka motivacije, želio bih predložiti nekoliko razloga zbog kojih nastavnici sada mogu imati više problema nego prije u motivisanju učenika.</p> <p>Jedan od izvora motivacijskih problema proizlazi iz problema u američkom društvu koji se nalaze u previše američkih porodica. Siromaštvo, razvod, porodice sa jednim roditeljem i disfunkcionalne porodice ponekad stvaraju situacije koje izazivaju mlade da svoje vrijeme i pažnju usmjere na rješavanje ličnih problema, a ne na predmete u učionici.</p> <p>Drugi izvor motivacijskih problema može paradoksalno proizaći iz uspjeha u sistemu javnih škola. Napori da se zadrži što veći broj učenika u školi bili su djelomično uspješni (Bracey 1991).</p> <p>To je dovelo do toga da u školi ostanu učenici koji bi u jednom trenutku ili odustali ili bi bili isključeni iz škole. Iako je cilj zadržati što veći broj učenika u školi svakako vrijedan, to može dovesti do toga da u učionici bude više učenika koji nemaju osjećaj za smjer i svrhu, a time i nizak nivo motivacije za učenje.</p> <p>Deset savjeta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upoznajte učenike po imenu što je brže moguće.

Učenici će to cijeniti. Možda ćete htjeti podijeliti informativni list na prvom predavanju. Na listu se od učenika može tražiti njihovo ime, ime po kojem preferiraju da se zove, gdje žive, interesovanja ili hobiji, uspješno iskustvo, ciljevi, mjesta koja su posjetili, honorarni poslovi itd.

2. Saznajte neke lične stvari o svakom učeniku.

Korištenje prethodno opisane ankete jedan je od načina da se to postigne. Druga aktivnost je iskoristiti vrijeme na početku i na kraju časa, nakon ispita, prije raspusta ili poslije raspusta samo za razgovor i slušanje učenika. Pitajte učenike o njihovim vikendima, ciljevima i težnjama, te mišljenjima o lokalnim, nacionalnim i svjetskim događajima. Ono o čemu govorite vjerovatno je manje važno od činjenice da ste bili dovoljno zainteresovani da pitate i slušate.

3. Sprovedite raspravu o analizi vrijednosti o nekom trenutnom događaju ili temi.

U ovoj aktivnosti važno je pridržavati se određenih pravila. Pobrinite se da svi govore i da svi slušaju govornika. Učenici mogu postavljati pitanja kako bi pojasnili šta drugi učenik govoriti, ali se ne mogu izazvati ili ne složiti sa govornikom. Drugi učenici mogu odgovoriti svojim mišljenjem i podržati ga, ali se ne mogu direktno međusobno ne složiti.

4. Po potrebi dajte pozitivne komentare.

Ponekad postanemo toliko zauzeti ili frustrirani problemima koji se javljaju da zaboravimo primijetiti i komentirati pozitivne stvari koje učenici rade. Učitelji mogu prepoznati trud, kooperativno ponašanje i ponašanje koje pomaže. Pozitivni komentari mogu se dati i o stvarima poput nove frizure, košulje, cipela ili dobrog glasa.

5. Budite pozitivni i entuzijastični pri poučavanju

Većini učenika je teško biti motivisan kada nastavnik nije. Dok pokazujemo svoj interes i radost u nastavi, to pokazuje da uživamo u učionici i implicira da uživamo sa učenicima. Ovo bi trebalo poboljšati odnose između nastavnika i učenika.

6. Pokažite učenicima da ne samo da vas zanimaju, već i da vam je stalo do njih

Kako to možete učiniti? Odvojite vrijeme za individualni razgovor sa učenicima. To možete učiniti postavljanjem cilja da individualno razgovarate sa svakim učenikom svake sedmice ili bilo čega što je praktično. Možete ih pitati o tome kako im ide sa sadržajem i vještinama na nastavi, ili možete radije učiniti razgovor ličnjim.

7. Izbjegavajte prijetnje i kažnjavanje

Ako učenici rade nešto što ometa nastavu, iskoristite radije da napravite prekid u času (time out) nego da ih kaznite. Nakon što je prošlo vrijeme kratkog odmora, svakako sjednite sa učenicima i razgovarajte s njima. Vježbajte aktivno slušanje. Odnosno, pitajte ih šta misle o onome što se dogodilo. Dajte im priliku da se riješe frustracija i osjećaja.

8. Ne favorizujte nikoga

Neke učenike je lako voljeti, dok druge nije. Ipak, moramo biti sigurni da neki učenici nemaju posebne privilegije, a drugi oštriji tretman zbog naših osjećaja prema njima. Kad imamo zadatke ili odgovornosti koje trebamo izvršiti, dajte svim učenicima priliku da učestvuju.

9. Stvorite okruženje u kojem jedni druge bodre u razredu.

Umjesto da se učenici međusobno natječu za ocjene, priznanja i/ili uspjeh, neka učenici rade zajedno kako bi izvršili neki zadatak ili projekt. U procesu ocjenjivanja ocjenu zasnivajte na individualnim i grupnim postignućima.

10. Stvorite okruženje u kojem se pitanja i odgovori-čak i pogrešni odgovori-potiču i cijene

Učenici uče više i sudjeluju kada im je ugodno postavljati i odgovarati na pitanja. No, učenici neće postavljati niti odgovarati na pitanja ako misle da će im biti neugodno. Ohrabrite i podržite učenike kada postavljaju pitanja i odgovaraju na njih.

Koraci za realizaciju aktivnosti	Ove brze savjete i tehnike nastavnici mogu lako primijeniti u svojoj učionici.
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici će naučiti nove pristupe ili nadograditi postojeće radi lakšeg povezivanja sa učenicima. Učenici će učitelja prepoznati kao osobu od povjerenja, što će im s motivacijskog aspekta biti od koristi.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://www.socialstudies.org/sites/default/files/publications/se/5901/590107.html

Naziv dobre prakse	Osjećaj za humor i odnosi nastavnik-učenik kod djece školskog uzrasta
Izvor (organizacija, država)	Ken Price - Fakultet za obrazovanje na Univerzitetu u Tazmaniji, Hobart, Tazmanija, februar 2005. god.
Područje dobre prakse	Korištenje humora u učionici
Opis aktivnosti uz popratni materijal	Mnogi učitelji priznaju ulogu humora u obrazovanju kao značajno sredstvo u osmišljavanju i organizovanju nastave, upravljanju ponašanjem, ličnom suočavanju sa stresom i održavanju entuzijazma u zahtjevnoj profesiji. Mnogi nastavnici smatraju da njihova upotreba humora proizlazi iz njihove ličnosti i iskustva, a ne iz bilo kakvog formalnog ili dobro definiranog razumijevanja procesa humora. Čini se da je ovo gledište rezultat nekoliko faktora: teorija humora nije dobro zastupljena u obrazovnim publikacijama, njen stepen prepoznatljivosti među edukatorima kao formalno područje studija nije visok. Jezik koji se koristi za opisivanje dječjih postupaka ponekad povezuje humor direktno sa antisocijalnim ili ignorantnim ponašanjem, kao što su "ne pokušavaj biti smiješan sa mnom", "prestani se šaliti", "smatraš li ovakve stvari smiješnima?", "ovo je samo šala" i slični komentari.

	<p>Istraživački rad sastoji se od sljedećih tema:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Osnove šta je humor u naučnom pogledu ✓ Društvene funkcije humora <p>Humor ima brojne društvene funkcije, uključujući glumu kao mehanizam za suočavanje, društveno korisne aktivnosti i djelujući kao modifikator komunikacije. Neki bi tvrdili da humor zapravo predstavlja jedinstven oblik komunikacije.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Značaj humora u školskom poučavanju i učenju <p>Često pitanje o humoru u obrazovanju je da li humor poboljšava performanse učenja ili ne. Odgovor naravno nije tako jednostavan kao pitanje i ovisi o nizu faktora. Sažetak istraživanja Zillmana i Bryanta (1983., str. 188-190) ostaje relevantan. Zaključili su da bilo kakve generalizacije o utjecaju humora na učenje zahtijevaju kvalifikacije, te da se pojedinci razlikuju u prihvatanju humora u obrazovanju.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Istraživanje humora kod djece
Koraci za realizaciju aktivnosti	<p>Proučavanje humora i razvoj smisla za humor kod djece provedeno je s više gledišta. S jedne strane, istraživači u razvoju djeteta vidjeli su razvoj humora kao dio šireg razvojnog procesa koji djeca prolaze. S druge strane, stručnjaci za humor vidjeli su dijete u razvoju kao mehanizam za pojašnjavanje prirode i karakteristika samog humora.</p> <p>Ljestvice osjećaja humora</p> <p>Varijacije u razumijevanju samo onoga što se podrazumijeva pod humorom (i u psihološkim krugovima i u široj javnosti) ukazuju na poteškoće pokušaja mjerjenja smisla za humor. Svaki pokušaj da se to učini odmah uključuje neke definicije i prepostavke o prirodi humora, ili barem o komponenti koja se mjeri.</p> <p>Mišljenja o smislu za humor učenika i nastavnika</p> <p>Rad Wanzer i Frymiera (1999) otkriva neke značajne uvide u odnos između stava prema učenju i sličnosti smisla za humor nastavnika i učenika. To je jedno od rijetkih djela koje identificira da smisao za humor učenika i nastavnika ne djeluje samostalno kako bi</p>

	<p>uticao na klimu u razredu ili na stav o učenju. Umjesto toga, postoje dokazi da na klimu u razredu može uticati sličnost (ili na drugi način) smisla za humor učenika i nastavnika. Ovo je područje vrijedno istraživanja jer dovodi klimu u učionici i stav prema učenju na individualni, a ne na grupni nivo. Za nastavnike razredne nastave koji rade s učenicima u dobnom rasponu obavezognog školovanja ovo je od vitalnog značaja. To može biti manje bitno za ljude koji podučavaju veće grupe , recimo, na fakultetu, jer postoji manja sposobnost bavljenja studentima na individualnom nivou.</p> <p>Ovo je samo nekoliko tema koje se brzo objašnjavaju. U ovom istraživanju objašnjene su metode kako primijeniti humor, koje su prednosti i opasnosti i još mnogo toga.</p>
Koristi za nastavnike i učenike	Nastavnici će imati koristi od znanja koje se kombinuje u radu dok ga čitaju i proučavaju. Nažalost, ima više znanja, malo je objašnjениh direktnih implementacija.
Dodatni linkovi i izvori informacija	https://eprints.utas.edu.au/21273/1/whole_PriceKenJohn2005_thesis.pdf



HUMOR projekt realizuje 6 partnera iz 5 različitih zemalja:

- ✚ Evropski centar za inovacije, obrazovanje, nauku i kulturu, Bugarska
 - ✚ SMART IDEA, Slovenija
 - ✚ Turk Egitim-Sen, Turska
- ✚ JumpIN Hub - Associação para a Inovação e Empreendedorismo Portugal
 - ✚ JU OS "Stari Ilijaš" Bosna i Hercegovina
- ✚ Savjetovanje i pomoć u poslovnim uslugama, Slovenija

"Podrška Evropske komisije za izdavanje ove publikacije ne ogleda se u odobrenju sadržaja, koji predstavlja samo stavove autora, i Komisija ne može biti odgovorna za bilo kakvu upotrebu informacija sadržanih u njoj."



ЕВРОПЕЙСКИ ЦЕНТР ЗА ИНОВАЦИИ
ОБРАЗОВАНИЕ, НАУКА И КУЛУРУ



KLARA S.P.
LEARN TEACH MOTIVATE

ERASMUS+ PROJEKAT
2020-1-BG01-KA201-079161